

SEPTEN LINGUARVM

LATINAE, TEVTONICAE, GALLICAE, HISPANICAE, ITALICAE,

Anglica, Almanica, dilucidissimus dictionarius, cuius
quam utilis, nec dicam necessarius, omnibus linguarum linguae.

Vocabulaer in seunderley talen / Latijn / Duytsch / Walisch / Spaens / Italiaens /
Engels / ende Hoochduytsch / seer profitelyck alle b'minders der zinnen.

Vocabulaire de sept languages, Latin, Flameng, Francoys, Espagnol,
Italiaen, Anglois, & Aleman.

Vocabulario de sette linguaies, Latin, Flamenco, Frances,
Espagnol, Italian, Englese, y Aleman.

Vocabulista de le sette lingue, Cioe Latina, Tudescha, Franzosa, Spagnola,
Italiana, Anglese, & Aleman.

Das vocabulary in seuen languages / Latyn, Deutch, French,
Spantsh, Italy, English, and nye Aleman.

Das yn vocabel buch inn sibenderlay sprachen, Latyn, Niederlandsch, Franzosisch,
Spangisch, Welsh, Englisch, und Hochedutch.

ANTVERPIAE EXCVDEBAT IOANNES
CRINITVS ANNO M. D. XL

Sum Liber Johannis ...

I
P
lu
&
et
et
Do
Do
fan
Ti
Pat
Fili
fan
Spi
Do
Sal
Rec
pot
pot
pot
adm
diui
pau
pau
pau

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	Englisch.	Dutch.
Primum capitu	Dat eerste ca.	Le premier cha.	El primero ca.	Il primo capitu	The first Chap	Das erste Capitel
lum est de Deo	vā gode en van	est de dieu et de	es de Dios y de	lo si edi Dio &	ter is of God of	vō gottē vā
& de Trinitate	die driuuldich; la	la trinite et puis	la trinidad y de	de la Trinita &	the trinite of	der dreilheit vō
et de Potentia,	vā die mogēth;	sance, et des ris	la potencia y de	potencia & del	power and of	der mechtigheit
et de diuitijs,	en vā rijcdōmē	chesses,	las riquezas,	la ricchezza,	riches.	vnd vō reichth
Deus	God	Dieu	Dios	Dio	God	Gott
Deitas	hodieyt	Diuinite, deite	deidad	la deita	godheade	gottheyt
sancta	heylighe	saincte	santa	santa	the holy	heyliche
Trinitas	driuuldicheyt	Trinite	trinidad	trinita	Trinite	dryheit
Pater	Vader	Pere	Padre	Patre	Father	Der vatter
Filius	sonē	filz	fijo	figliuolo	sonne	der sun
sanctus	heylighe	sainct	santo	santo	holy	der heylig
Spiritus	gheest	esp	esperito	spirito	goost	geyst
Dominus deus	heere God	seigneur dieu	señor Dios	messer domene	lorde God	herr gott
Saluator	salichmaker	sauueur	saluador	saluatore (dio	saueoure	heyland
Redemptor	verlosser	redempteur	redemptor	redemptore	redemer	erlöser
potestas	machticheyt	puyssance	potestad	potentia	power	mechtigkeyt
potens	machtich	puissant	potente	potente	mighty	mechtig
potentia	mogentheyt	puyssance	potencia	posanza	might	vermoyung
admodū diues	seer rijcle	fort riche	muyrico	gran rico	very riche	vast reych
diuitie	rijcdommen	richesses	riqueza	ricchezza	riches	reichthum
pauper	arm	poure	pobre	pouetto	poore	arm
paupertas	armmoede	pourete	pobreza	pouerta	pouete	armut
pauper homo	arm mensche	poure home	pobre zillo	pouer huoo	a poore man	armer mensche

A. 1.

anu. 1.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	Englisch.	Hochteuts
Idola	afgoden	idoles	idolos	glidoli	idoles	götzen
omnipotens	almachtich	tout payssant	omnipotente	omnipotente	almighty	allmechtig
Secundum cap.	Dat. ij. Capit. is	Le. ij. Chap. est	El segundo ca.	Il secondo cap.	The. ij. Chapter	Das ander Cap.
est de sanctis &	vāden heyiligen	des sainctz & de	es de los santos	e de santi & de	is of the sayntes	vonden heilgen
eorū nominib.	en haer namen.	leurs noms.	y de sus nūbres.	suoi nomi.	and of their naz	vnd ire namen.
Sanctus	Heylich	Sainct	Santo	Santo	Holi (mes.	Heylig
sanctitas	heylicheyt	sainctete	santidad	sanctita	holynesse	heilgkeyt
beatus	salich	bienheureux	beato	beato	blesed	salig
beatitudo	salicheyt	bienheurefete	beatidad	beatitudine	blesednesse	saligkeyt
beati	die salighe	les bienheureux	beatos	beati	happie	die salige
Apostoli	apostelen	apostre	postoles	apostoli	Aposiles	zwölff botten
diuus Petrus	Sinte Peter	sainct Pierre	sant Pedro	san Pietro	saynt Peter	Sant Peter
Paulus	Paulus	Pol, Paul	Paulo	Paulo	Paul	Paul
Andreas	Andries	Andry	Andrea	Andrea	Andrewe	Andres
Philippus	Philips	Philippe	Filippo	Philippo	Philippe	Philips
Iacobus	Jacob	Iaques	Dirgo	Iacomo	Iames	Jacop
Bartholomæus	Barthelmeus	Barthclemey	Bartholome	Bartholome	Bartilmew	Barthelmes
Simon	Symon	Simon	Simon	Simone	Symon	Simon
Matthæus	Matthæus	Matthieu	Metheo	Matheo	Mathew	Matthei
Ioannes	Ian	Iehan	Iuan	Iuhan	Iohn	Hans
Thomas	Thomas	Thomas	Thomas	Thomaso	Thomas	Thomas
Marcus	Marc	Marc	Marco	Marco	Narke	Marx
Lucas	Lucas	Luc	Lucas	Luca	Luke	Lux

Latinum.

Matthias
Leonardus
Bernardus
Guilhelmus
Fredericus
Conradus
Franciscus
Albertus
Georgius
Martinus
Ambrosius
Ludouicus
Henricus
Stephanus
Godfridus
Augustinus
Hieronymus
Gabriel
Michael
Nicolaus
Gerardus
Clemens
Vrbanus
Laurentius

Duytsch.

Matthijs
Lenaert
Bernaert
Vvillem
Frederic
Conraedt
Frans
Aelbrecht
Ioris
Marten
Brosen
Lodowijck
Henric
Steuert
Gouaert
Augustijn
Ieroon
Gabriel
Michiel
Niclaes
Gheert
Clement
Vrbaen
Laurens

Francoyo.

Matthias
Leonard
Bernard
Guillame
Frederic
Conrad
Francoyo
Albert
George
Martin
Ambroise
Loys
Henry
Estienne
Geoffroy
Augustin
Hierome
Gabriel
Michiel
Nicolas, Colin
Gerard
Clement
Vrbain
Laurent

Espaignol.

Mathias
Leonardo
Bernardo
Guillamo
Federico
Conrado
Francisco
Alberto
Iorge
Martin
Ambrosio
Luys
Herrique
Esteban
Gofredo
Augustin
Ieronymo
Gabriel
Miguel
Nicolas
Gerardo
Clemente
Vrbano
Lorento

Italiano.

Mathias
Leonardo
Bernardo
Guillemo
Federico
Corrado
Francesco
Alberto
Giorgio
Martino
Ambrogio
Lodouico
Arrigo
Stefano
Goffredo
Augustino
Ieronymo
Gabriello
Michele
Nicolao
Gherardo
Climento
Vrbano
Lorento

English.

Math
Leonarde
Bernarde
Vvyllyam
Frederyke
Conrade
Fraunces
Albert
George
Martyn
Ambrose
Lewys
Henry
Steuert
Godfraye
Austyn
Ierome
Gabryel
Michael
Nicolas
Gerat
Clement
Vrban
Laurence

Hochteut.

Mathias
Lenhart
Bernharde
Vvillhelm
Friderich
Cunrad
Fran
Albrecht
Iörg
Martin
Ambrosius
Ludwig,
Heinrich
Steffan
Gotfrid
Augustinus
Hieronymus
Gabriel
Michel
Niclas, Claus
Gerhart
Clement
Vrban
Lorentz
A. iij.

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	Engliffh.	Hochteuts
Rinaldus	Rinaut	Regnault	Reynaldo	Renaldo	Reynolde	Rinalt
Sebastianus	Sebastiaen	Sebastian	Sebastiaen	Sebastiano	Sebastian	Bastian
Adam	Adam, Daem	Adam	Adam	Adamo	Adam	Adam
Oliuerius	Oliuier	Oliuier	Oliueros	Vliuieri	Olyuer	Oliuier
Carolus	Kaerle	Charles	Carlos	Carlo	Charles	Cárle
Anthonius	Anthonis	Anthoine	Anthonio	Antonio	Antony	Anthoni
virginitas	maechdom	Virginite	Virginidad	Vergenita	Maydenheade	iūghfrawſchaft
virgo	maecht	Vierge, pucelle	Virgen	Vergin	a mayden	iungfraw
Sancta Catharina	Sinte Cathelinc	Saincte Catharine	Santa Catalyna	Santa Caterina	Saynt Kateryn	Sant Katherinc
Margareta	Margriete	Marguerite	Margarita	Margarita	Margaret	Margret
Barbara	Barbele	Barbe	Barbola	Barbara	Barbara	Barbel
Vrfula	Vrfele	Vrfula	Vrfula	Vrfula	Vrfula	Vrfula
Brigida	Brigitte	Brigide	Brigida	Brigida	Bryde	Brigitt
Elizabeth	Lijſbet	Elizabeth	Yſabel	Elizabetha	Elſabeth	Elſzbet
Agatha	Aechte	Agathe	Agada	Agatha	Agatha	Agatha
Dorothea	Dorothee	Dorothee	Dorothea	Dorothea	Dorothe	Dorothea
Criſtina	Kerſtine	Criſtine	Criſtina	Criſtina	Chryſtian	Chriſtina
Puella	meysken	Baſſelette	Donzella	Donzella	a mayden	meydlin

Cap. tertium de precatiōe domi nica & ſalutatio ne angelica.	Dat. iij. Capitel vandē Pater no ſter ende Aue Maria.	Le troixieſme chapitre du Pa ter noſter & Aue Maria.	Capit. iij. del Pater noſter y del Aue Ma ria,	Capitu. iij. del Pater noſter & dalla Aue Ma ria,	The. iij. chapter of the Pater no ſter and Aue Maria,	Das dritt Cap. vom pater no ſter vnd Aue Maria,
---	--	---	---	--	--	--

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteut.
Pater noster qui es in cœlis sanctificetur no- men tuum. Adueniat regnum tuum Fiat voluntas tua sicut in cœlo & in terra Panem nostrū quotidianum da nobis hodie Et dimitte nobis debita nostra sicut & nos dimittimus debitoribus nostris	Vader onse die sijt in die hemelen geheylicht wer- dijne naem (de toecome ons dijn rijk dijnen wille worde gedaen gelijc inden hemel also inder aerden Ons dagelijcx broot geeft ons heden ende vergeeft ons onse sculden gelijck wij vergeuen onse schulde/ naren	Nostre pere qui es es cieulx soit sanctifie ton nom Aduienne ton royaume ta volunte soit faicte comme au ciel ainsy en la terre Nostre pain iournal donne nous au iourd'uy Et nous par- donne noz offenses ainsy que nous pardonnons a noz debtours	Padre nuestro qui eres en los cielos sanctificado sea el tu nombre venga el tu reyno faga se tu voluntad assy en el cielo como en la tierra nuestro pan cotidiano dad le a noso- oy (tros y pardonna a nosotros nuestra deuda como nosotros perdonamos a nuestros deudores]	Padre nostro che sei in cielo sia sanctificato il tuo nome aduenga el tuo regno sia fata la volun- ta tua eo si in cielo come in terra il nostro pane cotidiano da a noi hoggi & perdona a noi li nostri debiti come noi perdoniamo a nostri debitori	Oour father wich art in heauen halow'd be thy name Let come thy kingdom thy will be done euen so in heauen as it is in earth oure dayly bread geue vs this daye And forgeue vs oure dettes as we forgeue oure detters	Vatter vnser der du bist inn himlen geheilicht werd dein nam zu kum dein reich Gescheh dein will wie im hymel also auch auff erden vnser tågliche brot gib vnns heut vnd vergib vns vnser schuld als wir vergeben onsern schuldern

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts
Et ne nos	ende en brengt	Et ne nous	y no nos	e non iuducer	and lede	Nitt
inducas	ons niet	maine pas	traigas	noi	vs not	fuer vns
in tētationem	in becoringhe	en tentation	en tentacion	in tentatione	into temtacion	in versuchung
Sed libera nos	maer verlost ous	mais deliure	mas libra nos	ma libera noi	but delyuer vs	sund erlöse vns
a malo	vanden quade	nous du malin	de mal	dal male	from euell	vom übel
Amen.	Amen	Amen.	Amen	Amen.	Amen.	Amen. (set
Au:	Sijt gegroet	Soys saluee	Aue	Dio te salui	All hayle	du bist gegruet
Maria	Maria	Marie	Maria	Maria	Mary	Maria
gratia plena	vol van genadē	plaine de grace	llena de gracia	piena di gratia	full of grace	gnad reiche
dominus	die heere	le seigneur	el señor	il signore	the lorde is	der herr
tecum	is met dy	est avec toy	sea contigo	sia teco	with the	ist met dir
enedicta	gebenedijt	tu soys	bendita	tu sia	blesed	gesegnet
tu	sijt ghi	benoïcte	tu	benedeta	be thou	bistu
in	bouen alle	sur toutes	entre las	fra le	amonge	ob allen
mulieribus	vrouwen	femmes	mugeres	done	women	weibern
& benedictus	en gebenedijt	& benoïct soit	y bendito	e benedetto	and blessed	vñ gsegnet ist
fructus	is die vrucht	le fruit	il fruto	il frutto	be the frute	die frucht
ventris tui	dijns lichaems	de ton ventre	de tu vientre	del tuo corpo	of thy wombe	deines leibs
Iesus Christus	Iesus Christus	Iesu Christ	Iesu Christo	Iesu Christo	Iesu Christ	Iesus Christ
Sancta Maria	Heylige Maria	Saincte Marie	Santa Maria	Santa Maria	Saynt Mary	Hailige Maria
mater Dei	moeder Gods	mere de Dieu	madre de Dios	matre di Dio	mother of God	müter gottes
ora pro nobis	biddt voor ons	prie pour nous	ruego por noso	prega per noi	praye for vs	bitt fur vns
misericordis	arme	poures	miseros (tros	miseri	poore	armen
peccatoribus	sondaren	pecheurs	peccadores	peccatori	synners	sundern

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteurs
nunc	ny	maintenant	agora	adesso	now	ietzund
& in hora	ende in die vre	& en lheure	y en la hora	& nel hora	and in the hous	vnd i der stund
mortis nostræ	onfer doot	denostre trespas	del nuesta mus	di nostra morte	re of oure death	vnfers absterbës
Amen.	Amen.	scmët. Amen.	erte. Amen.	& si così sia	Amen.	Amen.

¶ Cap. quartū	Dat. iij. ca. van	Le. iij. chapitre	El. iij. cap. es de	Cap. iij. del dia	The. iij. cap of	Das vierd capit
de diabolo, de	den duyuel, van	du diable, de	los diabolos, y	blo, dello infer	the deuel, of hel	tel vom teufel
inferno, & de	de helle, en van	lenfer, & du	del inferno, y	no & del pur-	and of purga-	hel vñ faegfuer.
purgatorio.	dat vagueuier.	purgatoire.	del purgatorio.	gatorio.	tory.	
Diabolus	Duuel	Le diable	Diabulo	il diabolo	The deuel	Der teufel
spiritus	quade	lesperit	el spirito	lo spirito	euel	geyst
malignus	gheest	malin	maligno	maligno	spirite	böser
inimicus	vyant	lennemy	ennemigo	il nimico	enemie	seindt
aterna	eewighe	la mort	eterna	la cternal	euerlastinge	ewige
mors	doot	eternelle	muerte	morte	death	todt
Infernus	die helle	lenfer	inferno	inferno	hell	hell
purgatorium	vagheuiet	le purgatoire	purgatorio	purgatorio	purgatory	faegfueur
in obscuro	int doncker	en obscur	en obscuro	in obscuro	in the darke	im finstern
obscurum	duyster	obscur, brun	obscur	obscur	darcke	finster
lumen	licht	la lumiere	la luz, lumbre	il lume	lighte	liecht
pœna	pijne	paine	pena	la pena	payne	pein
tormentum	torment	tourment	torment	il tormento	torment	marter
maledictus	vermaledijft	mauldijct	maldito	maledetto	curfed	verflucht
damnatus	verdoemt	damne	dañado	dannato	damned	verdamt

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts
purgatus	gesuyuert	nettoye	purgado	purgato	cleansed	gesubert
castigatus	gecastijt	chastie	castigado	castigato	chastened	gestraaft
castigare	castijen	chastier	castigar	castigare	to chasten	straaffen mit worten.
Cap. quintū de tempore, anno, mense, septimana, & die.	Dat.v. Capittel vandē tijt, iær, maendē, wēkē, ende daghen.	Le.v. Chap. est du temps, an, moys, septmais nes, & iours.	El.v.cap. es del tiempo, año, mes, semana, y dia	Il.v. Cap. del tempo, anni, & mesi, settimane, & di.	The.v.chapter of tyme, yeare, moneth, weke, and daye.	Das funfft Cap. vonn zeit, iar, monat, woch, vnd tag.
Tempus	Den tijt	Le temps	Tiempo	Il tempo	Tyme	Die zeyt
temporale	tijtlijck	temporel	temporal	il temporale	temporall	zeitlich
mundanum	wereltlich	du monde	mundano	mundano	worldly	vonder welt
mundanus	weereeltlick	mondain	mundano	il mundano	of the worlde	von der welt
Christianus	Christen	Christien	el Cristiano	il Christiano	Christen	cyn Christ
spiritualis	gheestelic	spirituel	el spiritual	spirituale	spirituall	geyslich
in principio mundi	inden beginne der werelt	au cōmencemēt du monde	en el principio del mundo	nel principio del mundo	i the begīninge of the worlde	an anfang der welt
primum	ten eersten	au premier	primero	il primo	fyrst	zum ersten
mundus	die werelt	le monde	mundo	il mundo	the worlde	die welt
annus	dat iær	lan	año	lanno	the yeare	das iar
anni	die iaren	les ans	años	glianni	of the yeare	die iar
quatuor tēpora mensis	die quater tēper die maent	les quatre tēps le moys	quatrotēporas el mes	i quatro tempi il mese	ymbringedayes moneth	die fronfast der monat
menses	die maenden	les moys	los meses	i mesi	monethes	die monat
septimana	die weke	la sepmaine	la semana	la settimana	weke	woch

Latinum.	Duytsch.	Francoyo.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts
dies	den dach	le iour	el dia	il di	daye	der tag
dies	die daghen	les iours	la iornada	li giorni	dayes	die tage
hora	die vre	lheure	la hora	hora	heure	die stund
horæ	die vren	les heures	las horas	hore	houres	die stund
calendarium	den calendier	le kalendier	el calendario	calendario	kalendare	eyn kalender
nox	den nacht	la nuyct	la noche	la notte	night	die nacht
nox intempeſta	midternacht	demynuiſt	la media noche	mena notte	mydnight	mitnacht
dies craſtina	dē dach vā mor	le lendemain	la mañana	la matina	to morove	der mornderig
die craſtino	morgen (gen	demain	mañana	domatina	tomorrow	morn (tag
ſummo mane	ſcer vroech	fort matin	buena hora	a buon hora	early	vaſt frue
ſerum, veſper	den auont	le ſoir	la tarde	la ſera	the eueninge	der abendt
iſto ſero	deſen auont	a ce ſoir cy	eſta tarde	queſta ſera	this eueninge	ietz am abendt
tarde	ſpade	tard	tarde	tardi	late	ſpat
nimis tarde	veel te ſpade	trop tard	muy tarde	aſſay tardo	very late	vil zu ſpat
mane	vroech	matin	de mañana	buon hora	tymely	morgens frue
meridies	den middach	midy	media dia	menodi	the noone daye	mittag
æſtas	den ſomer	leſte	eſtade	la ſtate	ſomer	ſuñer
hyems	den winter	lyuer	in vierno	il verno	wynter	winter
ver	den lenten	le printemps	verano	primauera	the ſpringe	glentz oder frue
autumnus	den herſt	lautomne	autunno	autunno	harueſt	herbſt (ling
penthecoſte	pfinken	la penthecouſte	paſcuā de mayo	paſqua di mag	withſondaye	pfingſten
aduentus	den aduent	laduent	aduenimiento	aduento (gio	aduent	der aduent
natiuitas dñi	kerſmiſſe	noel	nauidad	il natale	chriſtemaſſe	weynacht
circunciſio	beſnijdeniſſe	la circunciſion	circunciſion	la circunciſione	newyearetyde	beſchneydung

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts
Epyphanja	dri configēdach	les trois roix	tres reyes	i tre magi	the.xiij.daye	drey kunig tag
carniualia	vastenauont	quarefme pnat	carnes tollēdas	carnauale	shroftyde	fastnacht
ascensio	opvaert	ascension	ascension	lassenfa	ascension	auffart
quadragesima	die vasten	le quaresme	quaresme	quaresme	lent	die fast
ieiunare	vasten	icuner	ayunar	digiunare	to fast	fasten
quadragesima	half	le quaresme	media	mezza	myd/	halb
medium	vasten	diny passe	quaresma	quaresma	lent	fast
iouis	witten	le saint	iueues	giouedi	maundi	der gruener
sancta	donderdach	ieudy	santo	sancto	thursdaye	donstag
veneris	den goeden	le grant	viernes	venerdi	good	karfrei
sancta	vrtdach	vendredy	santo	sancto	fridaye	tag
pascha	paesschen	pasques	pascua	pasqua	easter	ostern
festum	vierdach	la feste	fiesta	le feste	an holy daye	feyrtag
feriari	Vieren	faire feste	sanctificar	a far festa	to kepe holy da	feyren
dies festus	feest oft vier-	le iour de la fes	dia de fiesta	il di del la festa	holy daye (ye	eyn hochzeitli/
quotidie	alle dage (dach	toufiours (ste	cada dia	ogni giorno	eueri daye	alltag (cher tag
dies operosus	werckdach	le iour ouurier	dia de trabasar	il di di lauoro	workdaye	wercktag
laborare	wercken	ouurer, beson/	labrar	lauorare	to laboure	wercken
quiescere	rusten	reposer (gner	holgar	posare	to rest	rūwen
fatigari	vermoet werdē	esire lasse	sercanfado	faticare	to be faynt	mūd ghemacht
fatigatio	grōote	grand	gran	gran	great	grosse (werden
dura	vermoetheyt	lassure	fatiga	fatica	weerynesse	mūdighcyt
sudor	sweet	sueur	sudor	sudore	sweate	schweyfi
sudare	sweeten	suer	sudar	sudare	to sweate	schwizen

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espagnol.	Italiano.	English.	Hochreuts
refurrectio	verrisenisse	refurrection	refurrection	refuscitatio	refurrection	aufferstehung
refuscitatus	verresen	refuscite	refuscitado	refuscitato	waked vp agay	aufferstanden
dominica	sondach	dynence	domingo	domenica	sondaye	(ne sontrag
dies lunæ	maendach	lundy	lunes	lunedì	mondaye	montag
dies martis	dinxdach	mardy	martes	martedì	twesdaye	zinsitag
dies mercurij	woensdach	mercredy	miercoles	mercordì	wedinsday	mittwoch
dies iouis	donderdach	ieudy	sueues	giouedy	thursdaye	donstag
dies veneris	vridach	vendredy	viernes	venerdy	fridaye	freitag
dies sabbati	faterdach	famedy	sabbato	sabbato	faterdaye	samstag
hodie	heden	au iourdhuys	oy	hoggi	to daye	heut
heri	ghisteren	hier	ayer	hierì	yesterdaye	gestern
cras	morghen	demain	mañana	domane	to morow	morn
vsq; in primum	tot op dē eerstē	iufques au pre-	hacia el primer	fin al pri-	vnto the	bisz am
diem	dach	mier iour	dia	mo di	first daye	ersten tag
dieta, iter vnius	een dach reyse	vne iournee	iornada	giornata	one dayes iour	tag reyse
salarium (dici	loon, salaris	falaire	salario	salario	rewarde	(ney lohn
stipendium	loon	falaire	salario	salario	wagys	sold, lohn
conuenire	eens werden	accorder	acèordar	accordare	to agree	sich vertragen
pacifcor	vrede maken	faire conuenāce	apalgnar	far parto	to make peace	einytragmachē
disponere	bestellē, ordines	sordonner	disponer	postare	to ordene	ordnē, ordēlich
o vtinam	och, oft (ren	a la miēne volū	a mi voluntad	a mia volunta	o that	ei das wolt got
faciendum	het moet ghe-	il fault quon(te	salta que	il bisogna	it must	es müs ghe-
est	daen zijn	saice	se haga	fare	be done	thon werden
id quod mihi	tghene dat my	ce quil me	lo que me	cio che mi	the thinge that	das mir

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts
placet	belieft	plait	plaze	piace	pleiseth me	gefalt
Cap. sextum de homine & omni bus partib ⁹ eius	Dat. vi. capittel vande mensche en al sijn leden	Le .vi. chapi. de l'home & de tous ses parties	El. vi. cap. es del hombre y de to das sus partes	Il. vi. cap. sic del uomo & di tut te le suoi parti	The vi. chapter of man and of all the partes of him.	Das schieft cap. von dē mēschē vnd allen seinē teylen.
Homo	Die mensche	L'home	Hombre	Huomo	A man	Der mensch
homines	die menschen	les homes	hombres	gliuomini	men	die menschen
gens	volck	peuple, les gens	gentes	la gente	people	das volck
persona	persoon	la personne	persona	persona	a persone	eyn persoen
corpus	dat licham	le corps	cuerpo	corpo	a body	leychnam
figura	die figure	la figure, limage	figura	figura	a figure	ein gestalt
species	die ghedaente	le spece	especie	specie	a kynde	ein gestalt
speciosus	wel gefigureert	bien taille	especiosa	speciosa	betwyful	wol gestaltich
caput	dat hooft	le chief, la teste	cabeca	capo	a heade	haupt
omnis homo	alle mensch	tous homes	todo hombre	ogni huomo	euery man	yederman
capilli	die haren	cheueux	cauellos	capelli	hayres	haupt har
coma	die scheye	la roye	cauelladura	serimanale	the bush	zierdt haar
frons	dat voorhoofd	le front	frunte	fronte	the fore heade	die stirn
facies	dat aensicht	le visage	fas cara	faccia	the face	das angsiegt
in faciem	op dat aensicht	sus le visage	en la cara	su la faccia	vpon the face	auffs anglicht
maxilla	die wanghe	la ioue	maxilla	la galta	the cheke	eyn wāgheback
maxillæ	die wanghen	les ioues	maxillas	le galte	chekes	die backen
coloratus	geverft	coloure	colorado	colorito	couloured	geferbt

Latinum.	Duytsch.	Francoyoys.	Espaignol.	Italiano.	Englisch.	Hochteuts
cerebrum	die hersen	la ceruelle	seios	ceruello	the brayne	das hirn
oculus	die ooghe	luel	oio	lochio	the eye	eyn aug
oculi	die ooghen	les yeulx	oios	gliochi	the eyes	die augen
supercilia	de winbrauwē	lesfourciz	ceias	ciglie	the eyebrōes	die ober augs
nasus	den nuse	les nez	nariz	nafo	the nose	die nase (braw)
nares	die nusegaten	les narines	narizes	forami del nafo	nosetrilles	die naes löcher
aures	die ooren	les aureilles	oreias	orechie	eares	die oren
os	den mont	la bouche	la boca	la bocca	the mouth	der munde
labia	die lippen	les leuers	los labrios	labri	the lippes	die leſtzen
barba	den baert	la barbe	la barba	la barba	the bearde	eyn bart
lingua	die tonge	la langue	la lengua	la lingua	the tonge	die zung
dentēs	die tanden	les dentz	los dientes	i denti	the tethe	die zeen
gingiuae	dat tantvleesch	la chair des dēs	las zenziuas	gingie	the gomme	das tantſleyſch
collum	den hals	le col	el euello	il collo	the neck	der hals
guttur	die keel	la gurgie	la garganta	la gola	the throte	die keel
mucus	dat ſnot	le moruillon	mocos	la muza	the ſnot	rotz, ſchnoder,
mucosus	ſnottich	morueux	mocofo	muzinofo	ſnotty	butzechtig
tonſus	geſcoren	tondu	tresquilado	tofo	ſhauen	geſcoren
humerus	die ſcouwer	leſpaule	la eſpalda	la ſpalla	the ſculder	die ſculter
brachium	den erm	le bras	el braco	el braccio	the arme	der arm
brachia	die ermen	les bras	los bracos	le braccia	the armes	die armen
manus	die hant	la main	la mano	la mano	the honde	hand
manus	die handen	les mains	las manos	le mani	the dondes	hând
ſomedere	eten	mangier	comer	mangiare	to eate	effen

Latinum.	Duytsch.	ancoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts
pugnis	die vuyt	le poing	el puño	il pugno	the fyft	die fauft
alapa	een oorbant	vng soufflet	bo fetada	buffetto	abuffet	eyn streych
digitus	den vingher	le doigt	el dedo	il detto	the fynger	der finger
digiti	die vingheren	les doigts	lo dedos	le dera	the fyngers	die fingern
vnguis	den naghel	longle	la vña	lunghia	the naile	der nagel
vngues	die naghelen	les ongles	las vñas	lungi	nailes	die nauel
palma, vola	die palme	la paulme	el palmo	palmo	the palme	die flach hand
pectus	die borst	la poitrine	el pecho	petto	the brest	die brust
stomachus	die maghe	le stomach	estomago	stomaco	the mauwe	der mage
vbera	die borsten	les mammelles	las tetas	poppe	the teetes	die bruste
papillæ	die tepels	les tetins	papillas	la capitignoe	the brestes	die duttewartz
venter	den buyc	le ventre	ventre	il ventre	the wombe	der bauch
intestina	dat ingewant	les intrailles	entrañas	trippe	bowels	die kutteln
umbilicus	den nauel	lumbril	vmbligo	il bellico	the nauel	der nabel
penis, mentula	die manlicheyt	le vit	caralo	il cazzo	the yearde	das mällich glid
testiculi	die cullekens	les collions	coiones	le coglinoi	the stones	die hoden
vulua	die vroulicheyt	le con	el conño	potta	womäs priuite	die bermuter,
dorsum	den rugge	le dos	espinaço	la schiena	the back	der ruck (fut
anus, culus	den eers	le cul	culo	il culo	the arse	der arsz, hinder
renes	die nieren	les rongnons	renes	le reni	the reyns	nieren
costæ	die ribben	les rains	costillas	le coste	the rybbes	die ripp
coxa	die dye	la cuyffe	musilo	la coscia	the thyge	eyn hiff
genu	die knye	le genouil	rodilla	il ginocchio	the kne	eyn knij
genua	die knyen	les genouilx	rodillas	il ginochi	the knees	die knije

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
crus	dat been	la jambe	pierna	la gamba	the legges	das bein, schäckel
pes	den voet	le pied	pie	il pie	the footte	fűsz
pedes	die voeten	les piedz	pies	li piedi	the fete	fűssen
calcaneus	die verssen	le talon	calcanar	chalcagna	the hele	fersin
planta pedis	thol vandē voet	la plācē du pied	planta del pie	la sola del pie	sole of the foot	die sole
articulus pedis	den teen	le doit du pied	dedos del pie	le dita del pie	the too	eyn gleych am
pollex	den duym	le poulx	dedo grueso	il dito grosso	the thombe	der daum (fűsz)
sanguis	dat bloet	le sang	sangre	sangue	the bloudē	blűt
Vena	die adere	la veine	vena	la vena	the veyne	ader
Venę	die aderen	les veines	venas	le vene	the veynes	die blűtadern
cor	dat hert	le cuer	coracon	cuore	the hart	das hertz
intraia	die dermen	les boyaulx	tripas	budelle	the guttes	die kutteln
hepar	die leuer	la foye	nigado	il figato	the leuer	die leber
pulmo	die longere	le poulmon	pulmon	il polmone	the longe	die lunge
splen	die milte	la rate	boffes baco	la milzo	the mylte	das miltz
vesica	die blase	la vessye	vexiga	vexiga	the blader	die blasz
ossa	die gebeenten	les ossemens	huesos	le osse	the bones	das gebeyn
vrina	die pisse	le orine	orina	orina	the pyffe	bruntz
matula, vrinal	pispot, orinael	le orinal	orinal	orinale	the pypspot	bruntz kachel
stercus	den dreck	le stront	mierda	merda	the dyrt	dreck
cacare	cacken	chier	cagar	cacare	to shyte	cacken, scheiffen
i cacatum	gaet cacken	allez chier	y da cagar	vaa a cacare	go shyte	geh hin scheiffē
ad cloacam	ter heimelike	au retraict	a la priuada	al destro	to the pryueye	zű pphyeheufz
membra	die leden	les membres	miembros	le membre	the membres	die glider (lin)

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochtreuts.
anhelitus	den adem	la laine	refuelgo	il fiato	the breath	der athem
suffocare	verfticken	suffoquer	sosagar	sosfogare	to choke	wurgen
suffocatus	verftickt	suffoque	sosogado	suffogato	choked	erftect, erwurgt
flare, spirare	blafen	souffler	soplar	suffiare	to blowe	blafen
fla	blaest	souffle	sopla	suffia	blowe	blafz
ducere anhelitū	ademen	pendre la laine	facarel refuelgo	titare il fiato	to take breath	athinen
duc anhelitum	neempt adem	prenez la laine	facael refuelgo	piglia il fiato	take breath	zeuch dein athē
prurire	ioocken	demengier	rascar	grattare	to yche	beiffen
scabere	crauwen	galler	rascar	seraffiare	to scratch	kratzen
vellicare	nijpen	pincer	pelizcar	pizzigare	to nyppe	pfetzen
cantare	fin ghen	chanter	cantar	cantare	to syngē	singen
cantator	een fangher	vng chanteur	cantor	cantore	a synger	singer
vox	die ftemme	la voix	voz	voce	the voyce	die ftym
caro	dat vleefch	la chair	carne	carne	flefch	vleysch
pellis, cutis	die huyt, dat vel	la peau	pelleia	pelle	the fkyenne	haut
corium	leer	le cuyr	cuero, coramme	cnoio, coiaime	lether	eder
tuffire	hoeften	touffir	toffer	toffire	to cough	hūften
tuffis	den hoest	la toux	tos	ia toffa	the cough	der hūft
ruptus	gefcoert	rompu	rompido	il rutto	toren	zeriffen
crepirus ventris	eenen veest	vng pet	pedo	il petto	a farte	furtz
pedere	vijftē	petter	peer	petteggiare	to farte	furtzen
pede semel	vijft eens	pettez vne fois	pea vda vez	tira vn petto	farcen ones	furtz eyn mal
salua	fpecfel	la cracher	efcupetua	spuro	fpatle	fpsychel
finus	den fchoot	le fain	falda	il feizo	a bofome	der buofz, fchot

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italinao.	English.	Hochteurs.
in sinu, gremio	inden schoot	au sein	en la falda	il seno	in the bosome	inn der schosz
manica	die mouwe	la manche	manga	manica	the sleue	eyn ermel
in manica	in die mouwe	en la manche	en la manga	in manica	in the sleue	im ermei
collarium	die colliere	vne colliere	collar	collare	the collare	eyn goller
gremium	den schoot	le geron	gremio	grembo	the lappe	die schosz
pileus	eenen hoet	le chapeau	zombrero	il capello	an hat	eyn hüt, paret
pileus stras	eenen stroyen	chapeau	zombrero de	capello di	a straw hat	eyn ströwern
mineus	hoet	destrain	paia	paglia		huot
nodus	eenen knoop	vng neuz, noyē	nudos	nodi	a knotte	eyn knopff
funiculus	een coordeken	la cordelle	cuerda	el cordel	a corde	eyn schnuerff
corigia	een gordel	courroye	correa	la cintha	a gyrdle	eyn gurtel
zona	eenen riem	caincture	vna cinta	el veneriero	a gyrdle	eyn gurtel
fibula	een doren, haec	boucle	espina	la fibbia	a buckle	eyn haffte
acicula	een spelle	vne esplingne	craquido	lardion	a pynne	eyn gufen
vestimenta	die cleederen	les abillemens	vestiduras	le vestimente	clothyng, ray-	die kleyder
vestitus	ghecleet	abile	vestido	vestito	clothed (ment	bekleydet

Capitu. vii. de imperatore & potentia eius.	Dat. vii. Capit. vanden keyser en sijn mogent- heyt	Le. vii. Chapit. de Lempreur & sa seigneurie.	El vii. Capitu. es del éperador & de la señora.	Il. vii. Capit. de imperator & del la signoria	The. vii. Cha. of the emperour and his power.	Das sibend Cap. vom Keyser vnd sein gewalt.
Imperator	die keyser	Lempreur	empetador	imperadore	the emperour	der kaifer
Imperatores	die keyfers	les empereurs	emperadores	glimperadori	emperours	die keiser
rex	die coninck	le roy	rey	u re	a kyng	der kunig

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English	Hochteuts
reges	die coninghen	les royx	reyes	li rei	kynges	die kunige
princeps	de prince, vorst	le price, preuost	principe	il principe	a prynce	furst
marchio	de marcgraue	le marques	marques	marchese	a marques	marcgraf
dux	hertoghe	duc	duque	duca	a duke	hertzog
comes	graef	conte	conde	conte	an carle	graf
dinasta, baro	vryheer	baron	varon	barone	a baron	freiherr
dominus	heere	seigneur	señor	signore	a lorde	herr
domini	heeren	seigneurs	señores	li signori	lordes	herrn
dominium	heerschappie	seigneurie	señoria	signoria	lordsnippe	herrschaft
eques	een ridder	cheualier	cauallero	caualliero	a knyght	reuter
equites	ridders	cheualiers	caualleros	cauallieri	knightes	reutern
cursor	een loper	cheuauteur	correo	cauallaro	a pursueuant	lauffer
cursores	loopers	cheuauteurs	correos	cauallari	pursuauntes	leuffers
aulicus	een houelinck	courtisain	cortefano	cortigiano	a courtiar	eyn hoffman
aulici	houelinghen	courtisains	cortefanos	cortegiani	courtyars	hoffmenner
nobilis	een edelinck	gentil	noble	gentile	noble	edel
nobilis vir	een edel man	gentil home	noble hombre	genti huomo	a gentylman	edelman
tyrannus	een tyran	tyran	tyrano	il tyranno	a tyraunt	wuetrich, tyrann

Capitu. viij. de imperatrice, & magnificis mu- lieribus.	Dat. viij. cap. vā de keyserine en edele vrouwen.	Le. viij. chapit. de lempriere & gentiles dames.	El. viij. cap. de la emperatris, y de las mag muger- res.	Il. viij. cap. della imperatrice & magnifiche don- ne	The. viij. chap. of the empresse and gentle wo- men	Das achte Cap. vō der kaiserin vnd herrliche weibern.
imperatrix	Die keyserinne	Lempriere	Emperatris	Imperatrice	the Empresse	Die kaiserin

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochtreuts
regina	die coninginne	la royne	reyna	regina	the quene	die kunigin
dux	een hertoginne	la duceſſe	duqueſa	ducheſſa	the duchefſe	hertogin
comes	een grauinne	la conteſſe	condeſſa	la conteſſa	the counteſſe	grafin
nobilis mulier	eē edel vrouwe.	gentile femme	noble muger	gentil dona	a gentle womā	edel frau

Cap.ix.de ſer-	Dat.ix.Cap.vā	Le.ix.Chap.des	El.ix.cap.de los	Il.ix,Capi, de li	The.ix.Cha. of	Das neund cap.
uitoribus	den dienaers	ſeruiteurs	ſeruidores	ſeruitori	ſeruautes.	vō der dienern.
Pedes	voetknecht	pieuton	peon	il fante a pie	A foot man	Eyn fōſzknecht
ſeruus	een knecht	ſerf	moco	il ſeruo	a ſeruaunt	knecht
ſamulus	een knape	verlet	ſeruidor	ſamiglio	a varlet	haus knecht
ancilla, ſerua	een dienſtdeern	ſeruante	moca	la ſerua	a mayden	eyn dienſtmagt
ſeruire	dienen	ſeruir	ſeruir	ſeruire	to ſerue	dienen
iūuenis	een ionghen	iūuencel	mancebo	il garzone	a ionge man	eyn iungling
iūuenes	ionghers	iūuenceaux	mancebos	li garzoni	younge men	die iungers
puer	een kint	lenfant	mochaco	il fanciullo	a childe	eyn kind
pueri	kinderen	les enfans	mochacos	li fanciulli	children	kindern
maſculus	een manneken	le maſle	varon	il maſchio	a man childe	eyn mænlin
femella	een wiſſken	la femme	mochacha	la puta	a woman childe	eyn weiblin

Cap.decimum	Dat.x.Cap.van	Le.x. Chapitre	El.x.cap.del vis	Il.x. Capi. e del	The.x. Chap. of	Das zehend ca.
de abauo & to	den oudē groot	du pere layeul &	ſaguelo y todo	biſauo & di tuts	graundfather	von dem vrane
ta cognatione.	uader ende tges	toute lignee	el parenteſco	ti li parentadi	and all the kyn:	vnd gātzer vers
	heel maechſcap.				red.	wantſchafft
Proauus	Outgrootuader	Layeul	Biſano	Il biſauo	olde grādfather	Aene, alt anker

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
auus	die grootvader	le pere grant	aguero	lauo	grandfather	großvatter
proauia	out groot moer	la yeule	bisagueta	la bisaua	old grāmoter	
auia	die groot moer	la mere grant	agueta	laua	grāmōther	großmūter
pater	vader	pere	padre	lo padre	father	vatter
mater	moeder	mere	madre	la madre	a mother	mutter
vitricus	stief vader	paraitre	padrino	il patrigno	a stepfather	stieffuatter
nouerca	stief moeder	maraitre	madralira	la matrigna	a stepmother	stieffmūter
filius	sone	filz	el hijo	il figliuolo	a sonne	sun
filia	dochter	filie	hija	la figliuola	a doughter	tochter
priuignus	stief sone	beau filz	el ahijado	il figliastro	a stepsonne	stieffsun
priuigna	stief dochter	belle fille	la ahijada	la figliastra	a stepdoughter	stieffdochter
frater	broeder	frere	el hermano	il fratello	a brother	broeder
soror	suster	soeur	la hermana	la sorella	a syster	zweester
spurius	bastaert sone	filz bastart	el bastardo	il bastardo	a bastardsonne	banckhart
spuria	bastart dochter	filie bastarde	la bastarda	la bastarda	a bastarddough	
consanguineus	maech	cousin	el pariente	il parente	a kynsman (ter	blūtfreund
consanguinei	maghen	cousins	los parientes	il parenti	kynsmen	blūtfreunde
consanguinitas	maechschap	cousinage	el parentesco	la parentela	kynred	butfreundschaft
affinitas	maechſcap	parentage	el parentesco	la parentela	affinite	ſchwagerſchaft
amicus	vrient	amy	el amigo	lamico	a frende	freund
orphanus	weselinck	orphelin	el huertano	lorfano	fatherles	cyn weyſzling
tutor	momboor	mambour	el tutor	il tutore	a tutor	vormunder
patruus	oom	oncle	el tyo	lazio	an vncle	ohem
consobrinus	susters sone	cousin	el sobrinio	il couſino	a syſters ſonne	ſchwēſterkind

Latinum.	Duytsch.	Francøys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts
matertera	mocyken	la tante	la tya	zia	an awnt	muterschwast
hæres	erfghenaem	heritier	el heredero	lherede	an heyre	eyn erb
proximus	naeste	le prochain	el proximo	il proximo	a neghboure	nechst
maritus	man	mary	el marido	il marito	an husbande	eyn eemaff
vxor	huyfvrout, wijf	femme	la muger	il moglie	an hufwifse	eyn eeweib
femina	wijf	femme	la hembra	le femine	a woman	weib
feminæ	wijfs	femmes	las hembras	la femina	women	weiber
mulier	vrouwe	dame	la muger	la donna	a wyfe	fraw
hera nostra	onfe vrouwe	noftre dame	nuefta muger	noftira donna	our mayftres	vnfer fraw
mulieres	vrouwen	dames	las mugeres	le donne	women	frawen
virgo	maecht	vierge, pucelle	la donzella	la fanciulla	a vyrgin	iungkfraw
pediffequa	camerire	chambriere	moca	la mafare	and hõdmaydẽ	eyn iungfraw
meretrix	een hoere	putaine	puta	la putana	an whore	eyn huor (mryd

¶ Capitulum xi.	Dat. xi. Capittel	Le. xi. Chapitre	EL. xi. Cap. es de	Il. xi. Capitule	The. xi. Chapter	¶ Das cylfft Cap
de nuptijs.	van bruyloften	des nopces	las bodas	delle none	of mariage	von braulauff
Nuptiæ	Bruyloften	Nopces	bodas	Le none	Mariages	brautlauff, hoch
ſponſus	bruygom	espooux	espofo	lo ſpofo	a krydgrome	brautgam (zeit
ſponſa	bruyt	espoufe	espofo	la ſpoſa	a bryde	braut.
deſponſare	on der trou doẽ	espoufer	deſpoſar	ſponſare	to mari	verheyraten
dos	bruytghifte	le don du maria	dote	la dota	a dowry	heym ſieur
viduus, cœlebs	een we-luwer	veufe (ge	biudo	il vedouo	a wydower	witling
vidua	een weduwe	venſe	biuda	la vedoua	a wydore	witwe
ſocer	mijs wijfs	beau pere	ſuegro	il ſocero	my wiues father	eyn ſchwacher
	Vader					

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts
focrus	mijns wijfs moeder	belle mere	suegra	focera	my wifes mos ther	eyn schwiger
glos	mijns broeders wijf	belle sueur	cuñada	cognata	my brother wi fe sister law	des mans schweiter
gener	swager, doch- ter man	le mary de la fille	icrno	il gennero	my daughters husbonde	eyn tochter mā
compater	gheuader	compere	compadre	il compare	godfather	geuatter
commater	gheuaerken	commere	commadre	la commare	godmother	geuatter
obstetrix	eē vroeyrouwe	sage femme	pattera	la mammola	a mydwife	hebamē
natrix	een voester	nourrisse	ama	la balia	a norisse	amme, scugam
nubere	houwen	marier	casar	maritare	to mari	zur ehe nemen
infans	een kindeken	vng enfant	niño	il fanciullo	a babe	vnredig kind
infantes	kinderkens	des enfans	niños	li fanciuli	babes	kindlin
amicitia	vrientschap	amitie	amistad	amicitia	frendshippe	freundschaft
matrimonium	houwelyck	mariage	matrimonio	il matrimonio	mariage	die ehe
patrimonium	vaders erue	patrimoine	el patrimonio	il patrimonio	patrimony	vatterlic gut
patria	vaderlant	pays	la patria	la patria	natiue contrye	vatter land
generatio	een geslachte	la lignee	la generacion	la generatione	a generation	gslecht
hereditas	erffenisse	lheritage	la heredad	la heredita	heretage	erb

Ca. xij. de ciuita- tibus, iudicibus, & officialibus	Dat .xij. Capit. vanden steden rechters, ende officiers.	Le. xij. Chapitre des villes, iuges, & officiers.	El. xij. Cap. es de las ciudades, iue- zes, y officios.	Il. xij. Capit. fie della citra, giudi- ci, & officiali.	The. xij. Chap. of cities, iudges and officers.	Dasz welckr Cap. vō stett, richtern vñ amptmēers
--	---	---	---	--	---	--

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
Ciuitas	stadt	ville, cite	la ciudad	la citta	cyti, goodtown	Stat
terra	lant	la terre	la tierra	la terra	contre	landtschafft
ciuis	borgher	bourgeois	el ciudadano	il cittadino	a cytesyn	burger
ciuis	borgherſſe	bourgeoiſe	la ciudadana	la cittadina	a fre woman	burgerin
ciues	borgers	bourgeois	los ciudadanos	li cittadini	citelyns	burger
muri ciuis	die ſtadt	les murs de la	los muros de la	le mure della	the walles of	die ſtadt
tatis	mueren	ville	ciudad	citta	the citie	maure
porta ciuis	die ſtadt	la porte de la	la puenta de la	la porta della	the gate	der ſtadt
tatis	poorte	ville	ciudad	citta	of the citie	thor
pons pendis	een hangende	ponta tirer	puenta leua-	il ponte leua-	an hanginge	eyn hangend
culus	brugge	ſus	diza	toio	brydge	brugk
columna	een calumne	coulomne	la columna	la colonna	a pyloure	eyn ſaul
ſternere lapidi-	plaueyen	acouter des	empedrar	aſtrazare	to paue	pſiaſteren
bus	caſſyen	pierres				abenen
ſtratum la-	gheplaueyt	acoutre des	empedrado	aſtrazato	paued	gepſieſtert
pide	ghecaſſijt	pierres				geebnet
platea	een ſirate	Vne rue	el camino	la ſirada	a ſtrete	eyn gaſz, ſtraaſz
parochia	prochie	Vne paroiche	la parrochia	la contrada	a pariſhen	eyn pfarr
palatium	paleys	palays	palacia	il palazzo	a palace	pfaltz, palaiſt
campus	een velt	champ	campo	la piazza	a ſelde	ſlach feldt
Vicus	ſtraetken	ruelle	barrio calla	il chiaſſo	al ayne	eyn gaſſe
nundinae	merſten	iours merchez	el mercado	il mercato	markettes	die meſſz
via	wech	voye, chemin	el camino	la via	the waye	der weg
turris	torren	Vne tour	la torre	la torre	a tower	eyn thurn

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
campanile	clockhuys	vng clochier	el campanario	il campanile	a steeple	ein glockēhaus.
carcer	kercker	prison, la chier-	la carcel	la prigione	a pryson	gefēcken ⁹ , kerce
meastrum	prangher	le pilory (tre	picota	la berlina	apayre of stoc-	pranger (ker
captus	gheuanghen	prisonnier	catiuo	preso	taken (kes	gefangen
captiuus	gheuanghen	chetif	preso	il prigioner	a prysonner	gefanghen
capere	vanghen	prendre	prendre	pigliare	to take	fahen
euadere	ontgaen	eschapper	escaper	scampare	to escape	entgohn
euasus	ontloopen	eschappe	escapado	scampato	escaped	entronnen
officialis	een officiael	official	official	lo ficiale	an official	eyn amptman
spiculator	eē scerp rechter	bourreau	verdugo	il boia	a sharpe iudge	nachrichter
suspendere	hanghen	pendre	ahorcar	impiccare	to gange	hencken
fortuna	gheluc	bonheur	fortuna	la ventura	fortune	gluck
infortunium	ongheluc	mal heur	infortunio	la disgratia	myfortune	vnfal (ter
vicarius	stadthouder	lieutenant	alcalde	il potesta	a lyfrenaunt	verwafer, stathal
dux militum	capiteyn	capitaine	capitan	il capitano	a capitayne	ein hauptman
iudex	rechter	iuge	iuez	il giudice	a iudge	richter
iudicium	oerdel	iugement	iuyzio	il giudicio	iudgement	vrtyl
aduocatus	een aduocaet	aduocat	auogado	lauocato	an aduocate	eyn fursprech
iustum	recht	droit raison	iusto razon	giusto ragione	ryght	recht
habeo æquum	ick heb gelijc	ay raison	tengo razon	io ho ragione	I haue reason	ich had recht
non habes	ghi hebt gheen	vous auez	no tienes	tu hai	thou hast not	du habst nitt
æquum	ghelijc	tort	razon	torto	reason	recht
tu non habuisti	ghi hebt gheen	tu nas pas eu	no tuniste	tu hauesti	thou hast had	tu habst nitt
æquum	ghelijc gehad	raison	razon	torto	no ryght	recht gehabt

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteurs.
quare	waerom	pourquoy	por que	perche	wherefore	warumb
propterea	daerom	pource	portanto	percio	therefore	daruñ
sententia	Vonnis	sentence	sentencia	sententia	a sentence	vrteyl, erkants
honestum	eerlick	honneste	honesto	honeste	honest	erhlich (nusz)
honeste	eerlicken	honnesteiment	honestamente	honestamente	honestly	erhlich
commune	ghemeyn	commun	commun	il commune	commune	gemeyn
communitas	ghemeynscap	communion	comunidad	communita	communtie	gemeynshaft
communiter	gemeynlicken	comunement	comuninente	communamēte	communly	gemeynlich
speciale	sonderlinge	especial	especial	speciale	special	funderig
singulare	bifonder	singulier	por si	perle solo	particular	befunder
liga separatim	bindet versceyē	liez le a part	atalo por si	mette da parte	bynd a sonder	bindsietlich bes
pone hæc	legt dit te	mettez cecy	pon lo en	mette insies	laye these	setz das (sunder
simul	samen	ensemble	vno	me	to gether	zusamen
liga hæc	bindt dit te	liez cecy ensem-	atalo en	legalo insieme	bynde these	bind diß
simul	samen	ble	vno		together	zusamen
pone hæc	legt dit ver-	mettez cecy a	metelo	lealo da se	laye these	setz diß zer-
diuisim	scheyden	part	por si	stesso	a sonder	teylt
generale	generael	general	general	generale	general	gar begriffig
dispensatum	wt gegeven	despendu	despendido	speso	geuen out	aus gegeben
lucrum	ghewin	gain	ganauia	il guadagno	wynnynge	gwin
lucrari	winnen	gagner	ganar	guadagnare	to wyne	winnen
lucraturum	ghewonnen	gaigne	ganado	guadagnato	wonne	gewunnen
vincere	verwinnen	vaincre	vencer	Vincere	to ouercome	vberwinden
visus	verwonnen	Vaincu	Vencido	Vinto	ouercome	vberwunden

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts
merces	loon	loyer	merced	mercede	a rewarde	lidlon
meritum	verdienste	merite, deferte	merito	merito	merite	verdienst
solicitus	forchuuldich	songneux	solicito	il sollicito	carefull	forgheltig beku
solicitude	forchuuldicheit	soucy	solicitud	solicitudine	carefulnessse	ägsthaffte (mert
utere consilio	doet nae minen	faictes selon	figue el con/	fa a mio	vse my coun/	thu nach
meo	raedt	mon conseil	scio	modo	sell	meinem raht
victus	den cost	les despens	viualla	il viuere	meate & drinke	warung
mercatura	coopmanschap	marchandise	mercaderia	la mercantia	marchandise	kauffmäschatz
bona	goeden	des biens	buena	buona	goodes	gueter
id non est	dat en is niet	ce nest pas	nos es	la non e	that is nott	das ist nit
urbanum	huesch, steetsch	courtois	cortes mente	cortese	manerly	höffich
urbanitas	huescheyt	courtoisie	cortesia	la cortesia	curtesy	höfficheyt
id mihi placet	d3 behaecht my	ce me plaist	plaze me	mi pace	it pleaseth me	das gefalt mir
utile	profitelick	prouffitable	vtile	vtile	profitable	nützlich
inutile	onprofitelick	nō prouffitable	inutil	disutile	vnprofitable	vnnutzlich
stabile	stantachtich	ferme	estable	stabile	stedfast	bestendig
instabile	onstantachtich	point ferme	inestable	initabile	inconstant	vnbestendig
immundus	onsuyuer	laid	fuzio	brutto	vnclene	vngehaltig
deformis	leelick	mal forme	difforme	mal fatto	euel sawured	heslich
avarus	vreck, ghierich	auaricieux	auariento	auaro	couetous	karg, geitig
liberalis	milde	large	largo	largo	lyberall	mild
nimis avarus	veel te ghierich	trop auaricieux	muy auaro	troppo auaro	all to couetous	zuvil geitig
coniestari	gheraden	dewiner	adeunare	indouinare	to gesse	radrē, mutmassē
mittere	seynden	enuoyer	embiar	mandare	to sende	schicken, senden

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteurs
missus	ghesonden	enuoye	embiado	mandato	sent	geschickt, gesant
mitte me ad	seindt mi om	enuoyez moy	embia me	mandami	sende me	schick mich aus
dicendum	te segghen,	a dire	a dezir	a dire	to speake	zu sagen
aperi	doet open	ouurez	abre	apre	open	thu auff
apertum est	het is open	cest ouuert	es abierto	e aperto	it is open	es ist offen
sustinere	onderhouden	soustenir	sostener	sostener	to susteyne	enthaltten
sustentatus	onderhouden	soustenu	sostenido	sostemuro	susteyned	enthaltten
manifestare	openbaren	manifestar	manifestar	manifestare	to declare	offne, entdeckt
manifestum	openbaer	manifeste	manifesto	manifesto	manifest	offenbar, klar
accusare	beschuldighen	accuser	accusar	acusare	to accuse	verklagt, zeihen
excusare	ontschuldighen	purger	excusar	escusare	to excuse	entschuldigen
refutare	weigheren	refuser	rehusar	refutare	to refuse	schiltten
negare	ontlegghen	escondite	rehusar	refutare	to deny	abschlahen
decem solldi	thien scellinghen	dix soulx	diez sueldos	dieci soldi	ten shillings	zehn schilling
fugare	veriaighen	chasser	fuyr	cacciare	to chaffe awaye	ieuchen
fugatus	wech geiaecht	chasse	fuydo	discacciato	chased awaye	hin weg getribt
scopare	keren	ballier	barrer	scouare	to swepe	saegen
scopatus, a. um.	ghekeert	ballie	barrido	scouato	swepte	gesaegt
ego sum	ick bent	ie suis	yo soy	io sono	I am	ich bin
ego non sum	ick en bens niet	ie ne suis pas	yo no soy	io non sono	I am not	ich bin nicht
tu es	ghy sijt	tu es	tu eres	tu sei	thou art	du bist
ille est	hy ist	il est	aquel es	quello	he is	der ist
illi sunt	si luyden sijnt	ilz sont	aquellos son	quelli sono	they be	die sind
vos estis	ghi luyden sijt	vous estes	vos sois	yoi siti	ye are	ir sind

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
nos sumus	wij sijnt	nous sommes	nosotros somos	noi simo	we be	wir seind
ego fui	ic heb geweest	jay este	yo fui	io fui	I haue ben	ich bin gewesen
tu fuisti	gi hebt geweest	tu as este	tu fuiste	tu fosti	thou hast ben	du bist gewesen
ille fuit	hi heeft geweest	il a este	aquel fue	quello	he hath ben	der ist gewesen
illi fuerunt	silieden hebben	ilz ont	aquel los	quelli	they haue ben	die send gewesen
vos	geweest	este	fueron	furno		sen
fuistis	ghi lieden hebt	vous auez	vosotros	voi	ye haue ben	ir seint gewe-
nos	gheweest	este	fuiſtes	fosti		sen
fuimus	wi hebben	nous auons	nosotros	noi fummo	we haue ben	wir sind gewe-
veni huc	gheweest	este	fuimus			sen
vadas illuc	coemt hier	vencz cha	venaca	vien qua	come hyther	kum her
inuitare	gaet daer	allez la	ve alla	va cola	go thyther	geh dorthin
inuitatus	nooden	inuitar	conuidar	inuitare	to bydde	laden
	ghenoodt	inuite	inuidado	inuita	bydden	geladen

Cap.xiij.de nu- mero simplici & composito.	Dat.xiij.Capit. van enckelē en vermeerderdē ghetale.	Le.xiij. chap.de nombre simple & multiplie.	El.xiij.Capit.es de numero ſims le y compuesto.	Il.xiij.Capit.ſe del numero ſim plice & compos ſito	The.xiij.Chap. of ſymple and double nombre	Das.xiij.Ca. vō der zal, ſur ſich ſelb guuhen vñ zu ſamē geſetzt
vnum	1 een	i vng	vno	vno	one	Eyns
duo	2 twee	ij deux	dos	duo	two	zwey
tria	3 dry	iiij trois	tres	tre	thre	drey
quatuor	4 vier	iiij quatre	quatro	quattro	foure	vier
quinq	5 vyue	v cinq	cinco	cinque	fyue	funff

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	Engliffh	Hochteuts.
sex	6 ses	vi fix	seys	sei	fyx	sechs
septem	7 seuen	vii sept	siete	sette	seuen	siben
octo	8 achte	viii huyl	ocho	otto	eight	acht
nouem	9 neghen	ix neuf	nueue	noue	nyne	neun
decem	10 thien	x dix	diez	dieci	ten	zehn
yndecim	11 elue	xi vnze	onze	vndeci	alcauen	eylff
duodecim	12 twelue	xii doufe	doze	dodeci	twolue	zwolff
tredecim	13 derthien	xiii treife	treze	tredec	thyrten	dretzen
quatuordecim	14 veerthien	xiiii quattorse	quatorze	quattordec	fourtene	viertzen
quindecim	15 vijfthien	xv quinfe	quinze	quindec	syftene	funffzen
fedecim	16 sefthien	xvi feife	diez e frys	fedeci	fyxtene	fechszehn
septendecim	17 feuenthien	xvii dix fept	diez e fiette	dieceffette	feuentene	ftentzen
octodecim	18 achthien	xviii dix huyl	diez e ocho	diciotto	eghtene	achtzen
nouendecim	19 negenthien	xix dix neuf	diez e nueue	dicennoue	neyntene	neuntzen
viginti	20 twintich	xx vint	veyne	vinti	twenty one feour	zwentzig
vinginti	een ende	vingt & vng	veynte vno	vintivno	one and	eyn vñ zwen-
vnum	21 twintich	xxi			twenty	tzig
vinginti	two ende	vingt & deux	veynte dos	vintidue	two and twenty	zwey vñ zwen-
duo	22 twintich	xxii				tzig
vinginti	drie ende	vingt & trois	veynte tres	vintitre	thre and twenty	drey vnde zwen
tria	23 twentich	xxiii				tzig
vinginti	vier ende	vingt & quat	veynte	vintiquattro	four and twenty	vier vnde zwen
quatuor	24 twintich	xxiiii tre				tzig
viginti	vijf ende	vingt &	veynte quarto	vinticin	fyue and	funff vnde

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.		
quing	25	twintich	xxv	cinq	cinco	que	twenty	zwentzig
viginti sex	26	seßentwin.	xxvi	vingt & six	veynte seys	vintifel	syx and twenty	sechsvñzweßzig
viginti		seuen ende		vingt &	veynte	vintifette	seuen and twen	siben vng
septem	27	twintich	xxvñ	sept	siete		ty	zwentzig
viginti		acht ende		vingt &	Veynte	vintiotto	eght and twenz	acht vnd
octo	28	twintich	xxvñ	huyt	ocho		ty	zwentzig
viginti		negen ende		vingt &	veynte	vintinoue	ix. and twenty	nuen vnd
nouem	29	twintich	xxix	neuf	nueue			zwentzig
triginta	30	dertich	xxx	trente	treynta	trenta	thirty	dreißig
quadraginta	40	veertich	xl	quarante	quarenta	quaranta	foutty. ij. scours	viertzig
quingenta	50	vñstich	l	cinquante	cinquenta	cinquanta	fifty	funffzig
sexaginta	60	tfestich	lx	soixāte. 3. vngt	sessenta	sesanta	sexty. iij. scours	sechtzig
septuaginta	70	tfeuentich	lxx	septante	setenta	settanta	seuenty	sibentzig
octoginta	80	tachtēich	lxxx	octāte. 4. vngt.	ochenta	ottanta	eghty iij. scours	achtzig
nonaginta	90	tnegentich	xc	nonāte. 4. vngt	nouenta	onanta	nynty	neuntzig
centum	100	hondert	c	cent (& dix	ciento	cento	hundreth	hundert
ducenta	200	two hondert	cc	deux cent	dozientos	ducento	two hundreth	zweyhundert
tricenta	300	dry hondert	ccc	troix cent	trezientos	trecento	ij. hundreth	driehundert
quadringen		Vier hondert		quatre cent	quatrozientos	quatrecento	iiij. hundreth	vierhundert
ta	400		cccc					
quingenta	500	vñshond.	ccccc	cinq cent	quinientos	cinquecento	v. hundreth	funffhundert
mille	1000	duysent	m	mille	mill	mille	a thousand	tausent
duo millia	2000	twoedyft.	ij. m	deux mille	dos mill	duo millia	ij. thousand	3 wey tausent
tria millia	3000	driiduyft.	iiij. m	trois mille	tres mill	tre millia	iiij. thousand	drei tausent

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espagnol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
mille millia 1000000	duysent duy/ sent m.m	mille mille	mill millares vncuento	mille migliaia	a thousand ty/ mes ti. sand	tausent tausent
Primus	deerste	le premier	primero	il primero	the fyrst	der erst
secundus	tweede	second	segundo	il segundo	second	ander
tertius	derde	tiers, troixiesme	tercero	il terzo	thyrde	dritt
quartus	vierde	quattresme	quarto	il quarto	fourth	vierdt
quintus	vijsde	cinquiesme	quinto	il quinto	fyfte	funfft
sextus	seste	sixiesme	sexto	il sexto	syxte	sechst
septimus	seuenste	septiesme	settimo	il septimo	seuenth	sibend
octauus	achste	huytiesme	octauo	il ottauo	eyghte	achst
nonus	neghenste	neufiesme	noueno	il nono	nynth	neund
decimus	thienste	dixiesme	dezeno	il decimo	tenth	zehend
Vndecimus	elfste	vnziesme	onzeno	il vndecimo	aleuenth	eylfft
duodecimus	twelfste	douziesme	dozeno	il duodecimo	twelfth	zwölfft
decimus ter- tius	dertienste	treziesme	trezeno	il tredecimo	thyrteenth	dreyzehend
decimus	Viertienste	quattorzieme	quatorzeno	il quarto/ decimo	fourteenth	Vierzehend
quartus	viijftienste	quinziesme	quinseno	il quintode/ cimo	fyfteenth	funffzehend
decimus quin- tus	sestienste	seiziesme	diez e seseno	il sextodecimo	sixteenth	sechszehend
sextus	seuentienste	dixseptiesme	diez y siette	il septimodeci/ mo	seuenteenth	sibenzehend
decimus septi- mus						

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	Englisch.	Hochteuts.
decimus octauus	achtienste	dix huitiesme	diez y ocho	il ottauo decimo	cyghteenth	achzehend
decimus nonus	neghentienste	dixneuxiesme	diez y noue	il nonodecimo	nynetenth	neuntzehend
vigesimalus	twintichste	vingtiesme	veynte	il vigesimo	twenty	zwentzigst
vigesimalus primus	eenentwintichste	vingt & vngiesme	veynte vno	il vigesimo primo	one and twenty	cyn vñ zwentzigst
vigesimalus secundus	twæcentwintichste	vingt & deuxiesme	veynte dos	il vigesimo secondo	two and twenty	zwey and zwentzigst
vigesimalus tertius	dryentwintichste	vingt & troixiesme	veynte tres	il vigesimo terzo	thre and twenty	drey vñ zwentzigst
vigesimalus quartus	vierentwintichste	vingt & quatreiesme	veynte quatro	il vigesimo quarto	foure & twenty	vier vñ zwentzigst
vigesimalus quintus	vijsentwintichste	vingt & cinquiesme	veynte cinco	il vigesimo quinto	fyue and twenty	funff vñ zwentzigst
vigesimalus sextus	sejsentwintichste	vingt & sixiesme	veynte seys	il vigesimo sexto	six and twenty	sechs vñ zwentzigst
vigesimalus septimus	seuenentwintichste	vingt & septiesme	veynte sette	il vigesimo septimo	seuen and twenty	siben vñ zwentzigst
vigesimalus octauus	achtentwintichste	vingt & huitiesme	veynte ocho	il vigesimo octauo	eight & twenty	acht vñ zwentzigst
vigesimalus nonus	neghentwintichste	vingt & neuxiesme	veynte nueue	il vigesimo nono	nyene and twenty	neun vñ zwentzigst
Trigesimalus	dertichste	trentiesme	treyntha	il trigesimo	thyrty	dreissigst

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
quadragismus	veertichste	quarant esme	quarenta	il quadragesimo	fourty	viertzigst
quingagesim ⁹	viñftichste	cinquantiesme	cinquenta	il quingagesimo	fifty	funffzigst
sexagesimus	seftichste	foixantiesme	sefenta	il sexagesimo	sixty	sechtzigst
septuagesimus	seuentichste	septantiesme	setenta	il settuagesimo	seuenty	sibentzigst
octuagesimus	tachtichste	huyantiesme	ochenta	il ottuagesimo	eghty	achtzigst
nonagesimus	neghentichste	nonantiesme	nouenta	il nonagesimo	nienty	neuntzigst
ultimus	laetste	le dernier	ultimo	il ultimo	last	der lest
postremus	vtterste, achter/	le dernier	postremo	il didietro	hynmost	hinderst
simplex	incikel (sic)	simple	simple	scempio	syngle	eenfach, einfal-
duplex	dubbel	double	doble	doppio	dubble	zweifaltig (tig)
triplex	dryuoudich	troix double	triple	tre doppi	thre folde	dreifaltig
quadruplex	vieruoudich	quatre double	quadruple	quatro doppi	soure folde	vierfaltig
quintuplex	viñfuoudich	cinq double	quintuple	cinque doppi	syue folde	funfffaltig
sextuplex	sefuuoudich	six double	sextuple	sei doppi	six folde	sechsfaltig
libra	pont	liure	libra	libra	a pounce	pfund
seibra	marc, half pont	marcq	marco	marco	an halfe pofide	halb pfund
uncia	onche	once	onca	uncia	an vnce	vntz
quartale	vierdedeel	quatron	quarto	quarta	a quarter	virteyl
moneta	munte	monnoye	moneda	moneta	money	muntz
denarius	penningk	denier, gros	dinero	denari	a penny	pfennig
libra	wage	pefoir	libra	fiatera	a weght	eyn wag
trutina	balance	balanche	balança	bilancia	balaunce	eyn waegboltz
pondus	ghewichte	le poix	peso	il peso	weght	gewicht
ponderare	weghen	pefer	pefar	pefare	to weye	wegen

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts
ducatus	ducaet	ducat	ducado	ducato	a ducate	eyn ducat
grossus	groot	gros	grueſſo	grosſone	a grote	groſch
ſolidi	ſchellinghen	ſoulz	ſueldos	ſoldi	ſhyilynges	ſchilling
ſlorani	guldens	ſlorins	ſlorines	ſlorini	guldens	ſloren, gulden

Cap. xiiij. de au Dat. xiiij. Ca. vā Le. xiiij. Cha. de El. xiiij. Cap. es Il. xiiij. Cap. ſie The. xiiij. Cha. Das. xiiij. Cap.
ro, argēto & de gout, ſiluer cñ lor, de l'argent, del oro, y plata, doro, & ariento of golde, ſyluer von gold, ſilber
omnib⁹ rebus van al datmen & routes choſes y de todas las & di tutte le cos and of all other vñ von allē din
liqueſcentibus. ghiet oft ſmelt a fondre coſas que ſe deſ ſe che ſono co- metales y maye gen die zerſch
mel: zen

Aurum	Gout	Or	hazen	late	be caſte.	mel: zen
inauratum	verghult	dore	Oro	Oro	Golde	Gold
argentum	ſiluer	dore	dorado	indorado	gylted	verguldet
vaſa argentea	ſiluerwerck	argēt	plata	ariento	ſyluer	ſilber
cuprum, æs	koper	ioyaulx dargēt	plateria	argentaria	ſyluer veſſel	ſilberin geſchir
ſtannum	ten	cuyure, aerain	cobre	ramo	copper	kupffer
lytergyrium	ſpiautre	eſtain	eſtanno	ſtagno	tynne	ziñ
electrum	lattoen	eſpiaultre	peltre	vañ di ſtagno	ſcōme of ſyluer	
ferrum	yſer	letton	laton	lottone	latton	meſſing
calibs	ſtael	fer	ſierro	ferro	yron	eiſen
ahenum	eenen ketel	acier	azero	azzaio	ſtele	ſtahel
clauus	eenen naghel	chauldron	calderon	caldaia	a kettell	keſſel
acus	naelde	clou	clauos	chiodi	a nayle	nagel
digitale	vingerhoet	vne aguile	aguias	aghi	a nedle	nadel
		vng de	dedal	ditale	a thymble	fingerhāt

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts
Cap xv. de aro-	Dat. xv. Capit.	Le. xv. Cha. des	El. xv. cha. es de	Il. xv. Cap. sie de	The. xv. Chap.	Das. xv. ca. von
matibus	van specerie.	especeries.	la espezia	la specieria	is of spyes	gewurtz
Piper	Peper	Poiure	Primenta	Pepe	Pepper	pfeffer
gingiber	ghengber	gingembre	gingibre	zenzero	gynger	ingber, imber
nux myristica	noot muscaet	noix muscade	nuez muscada	noze moscata	nutmegge	muscatnusz
gariophili	groffels nagelē	clous degarofie	clauos	garofani	clowes	negelin
piper longum	lanck peper	poiure long	pimenta luenga	pepe longo	longe pepper	langer pfeffer
cynamomum	caneel	de la canelle	canela	cannelia	cynamom	zymetrind
thus	wierooek	encens	encienso	incenso	incense	weyrauch
mirrha	mirrhe	mirre	mirra	mirra	myrrē	myrrha
saccarum	fuycker	sucere	acucar	zuccaro	suger	zucker
crocus	saffraen	saffran	acafran	zaffarano	saffron	soffran
aloepaticum	aloepaticum	a loepatique	aloepatico	aloepatico	aloepaticum	aloepatic
smigma	zeepe	du fauon	xabon	sapone	sope	seyff
bombix	cattoen	cotton	algodon	bombazo	cotton sylke	baumwool
amigdalum	amandel	vne amande	almendra	mandele	ai mondes	mandel
oriza	rijs	ris	arros	riso	lyffe	reis
vua passa	rosijn	rosin	vua passa	vua passa	rosyne	rosinle, meertrū
ficus	vighe	figue	figo	figi	sygge	seig (blin
oleum	olie	huyle	ascyte	oglio	oyle	öl
cuminum	comijn	coumin	comino	com. no	comyne	kumel
anifum	anjs	anise	anis	anisi	anys	enis
castanea	castanie	chastaigne	castaña	castagnie	cheshnottes	kesten
pomum	appel	pomme	mancana	pomi, mele	an aple	apffel

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italinao.	English.	Hochteuts.
pirum	peere	poire	pera	pero	a peare	byre
nux	note	noix	nuez	noze	a nutte	nufz
auelana	haefnote	auelaine, noifet	auellanas	nozelle	a hafelnor	hafelnutz
fericum	fide	foye	(te feda	feda	fylike	feid

¶ Capit. xvi. de mercatura & mercibus.	Dat. xvi. Capit. vā coopmāfcap en coopgoedē.	Le. xvi. Chap. de la marchandise & merceries	El. xvi. capit. es de la marcade-ria y merceria.	Il. xvi. Capit. sic della metzeria & della mercātia.	The. xvi. Ch. of occupieng and marchandise.	Das. xvi. Ca. vō kauffmanſchatz vñ waar
Merces	Coopgoet	Mercerie	Tenderia	Merzarie	Marchant goos	Kauffgut, waar
cultelli	meſkens	couteaux	cuchillos	coltelli	knyues (des	meſſerlin
ſcopulæ	beſſemkens	eſcouvertes	eſcobilla	ſedola	brufſes	baſemle
candelabrum	eenē candelacr	chandelier	candelero	candeglieri	candelſticke	leuchter
candela	een keerſe	chandelle	candela	la candela	a candle	eyn kertz
ſera	een ſlot	ferrure	cerradum	ferratura	a locke	ſchlofs
clauis	een ſlotel	clef	llaue	la chiaue	a keye	ſchiuſſel
peluis	becken	baſſin	bacin	bacini	a baſyn	becken
nouacula	een ſcheermes	raſoir	nauara	roſoio	a raſore	ſcharmefſes
pera	een teſſche	gibefſiere	bruiaca	ſcarſella	a bagge	daſch
pannus	laken	drap	pañō	panno	clooth	tuch
linteum	lijnwaet	toile	tela	tela	lynnyn cloth	leinwaet
ſuſtagnum	fuſtain	fuſtenne	fuſtan	fuſtanno	fuſſyan	barchit
pānus flandrēſis	vlaems laken	drap de flandres	pañō de flādz	pāno di flandra	flemiſh cloth	flemiſch tuch
pānus lōdinēſis	lonnens laken	drap de londres	pañō de lōdres	pāno de londra	london cloth	lundſch tuch
pannuſteutonis	duytsch la-	drap dāllemai	-pañō de ale-	panno de alla	dutch	teuſch

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano	English.	Hochtreuts.
cus	ken	gne	maña	magna	cloth	tuch
pānus extrane ⁹	welndich lakē	drap estrange	pañō estraño	pāno forestiero	siraunge cloth	außendich tuch
pannus frāticus	frānsch laken	drap de france	pañō frances	panno francese	french cloth	frātzoßisch tuch
pannus anglicus	enghels laken	drap dāgleterre	pañō yngles	panno inglese	englysh cloth	engellisch tuch
argētum viuum	quicksilver	argent vis	azogue	ariento viuo	quyck syluer	queck filler
hydria	een watercanne	aiguire	cantaro	brocca	a water tākarde	wasser geschirr
speculum	een spieghel	miroir	espeio	spechio	a glas	spiegel
vasa	vaten	vaisseaux	tonneles	botte	vessel	geschirr, vesser
vascula	Vaetkens	petis vaisseaux	toneleio	charatello	lytle vessel	vesselin
quartale	Vierendeelken	quartron	quarta	quarta	a quarte	viertdling
lagena	een flesche	bouteille	flasco	fiasco	a bottel	flasch
vitrum	ghelas	voirre	vidrio	biechire	drynkynge glas	glasz
lampas	een lampe	lampe	lampara	lampa	a lampe	(se ampel
patera	een schale	tasse	taca	taza	gobbet	schale
ampulla	een ampulle	ampule, fiole	ampolla	ampolla	a bellyed pot	guttern
forfex	een scheere	force	tijeras	forfese	sheetes	schar
amphora	een cruycke	cruche	iarto	boccale	a gread potte	krug
peſten	eenen kam	peigne	peyne	peſtine	a combe	ſtral
ſubula	een eißen	aleſne	ſibia	ſubie	an elſen	al

Ca. xvij. de mer	Dat xvij. Ca. vā	Le. xvij. Chapit.	El. xvij. ca. es de	Il. xxij. Cap. del:	The. xvij. Cha.	Das. xvij. Ca. vō
catoribus & arti	coopmās en am	des marchās &	los merc. y ar-	li mercanti &	of marchauntes	kauffleutvñ hād
ficibus.	bachs lieden.	hōes de meſtier.	tificios.	artefani	and craſteſmen	wercks mannē.
Molitor	Een molder	Monnier	Molincro	Mugnaio	A myller	Eyn muller

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
mola	muelen	moulin	molino	molino	a myll	eyn male
pistor	backer	boulangier	hornera	fornaio	a baker	eyn bech
pistrix	backerse	fourniere	hornera	fornaia	a bakers wyfe	eyn brorbecher
furnus	ouen	four	horno	il forno	an ouen	ofen
faber aurarius	goutsmid	orfeure	orifrero	oreuere	a golldsmyth	golldsmid
franni fusor	tenghieter	fuseur de stain	peltro	stagnaio	a peuterer	ziñ gießer
sutor	schoenmaker	corduanier	calcetero	calzolaio	a showmaker	schuiter
sartor	cleermaker	parmétier, cou-	xastre	sartore	a talyer	schneider
faber	een smit	feure (sturier	horrero	fabro	a smyth	schmid
faber ferrarius	een yser smit	forgeur, maris	horrador	manescalco	an yron smyth	eisen schmid
textor	een weuer	tisserant (chal	texedor	testore	a weeuer	wæber
pellio	peltier	peltier	pellhero	pelliz aio	a skynner	kurznær
faber lignarius	timmerman	charpétir, menu	carpentero	maestro daleg	a wright, carpē	zimerman
sculptor	snider, groeuer	tailleur (sier	esculpidor	scultore (name	a keruer (ter	bildgraber
faber murarius	een metsier	maçon (re	murador	muratore	a bricklayer	maurer
lapicida	steenhouder	tailleur de piers	pedrero	taglia pietra	a fre mason	steynhauwer
figulus	potbacker	potier de terre	tollero	fornaz aio	a potter	haffner
tinctor	verwer	tincturier	tintor	tintore	a dyer	ferber
pictor	schilder	painctre	pintor	dipinctore	a paynter	maler
tonsor	barbier	barbier	barbero	barbiero	a barber	schærer
balneator	eē stoofhouder	estuuier	bañador	stufaiuolo	a bathkeper	bader
ligaminifex	nestel maker	esguillettier	arguietero	stringaio	a poyntaker	nestelmacher
medicus	medeciñ	medecin	medico	medico	a phisicion	artzet
aromatopola	crudenier	apotecaire	especiero	speciale	a poticaire	wertzkræmer

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts
corbulo	drager arbeider	porteur de far	bastase	fachino	a porter, labou:	secktrager
lufor	een speelder	joueur (deau	corretor	gioccatore	a player (rer	spiler
interpres	beduyder	interpreteur	iugador	linterprete	an expositoure	verdolmetfcher
compactor	eē bouc binder	lyeur de lyures	enquadernador	legadore di	a bokebynder	buchbinder
librorum	(ker		de libros	libri	(ker	
balistarius	voetboghe mas	archalestrier	ballestrero	balestraio	a crosbowe mas	armbrostma-
lanio	vleeschouder	bouchier	carnicero	beccaio	a botcher	metzger (cher
farcinator	bolingmaker	faulcieur	lardero	lurduolo	apoding maker	wurstmacher
pomarius	fruytenier	fructier	furtero	fruttaruolo	an aplemonger	öbskramer
praefectus aulę	een hofmeester	maître de salles	muy ordonio	schalco	a court mayster	hoffmeyster
a cubiculis	een camerlinck	chambrelen	camero	cameriero	a chambrelayn	kämmerling

Cap. xviij. de	Dat. xviij. Cap.	Le. xviij. Chap.	El. xviij. Capit.	Il. xviij. Capit.	The. xviij. chap.	Das. xviij. Cap.
coloribus	van verwen	des couleurs.	de las colores.	del colori.	of coulours	von farben
Color	Verwe	Couleur	Color	Colore	A colour	Farb
pān ⁹ quisq ⁹ liat ⁹	scarlaken	escarlate	grana	scharlatto	scarlet	scharlach
sanguineus	sanguijn verwe	sanguin, violet	rubio	pauo nazzo	sanguin colour	blüt rot
iecorius	tanneyt	tannet	tenne	morello	tawny	läberferbig
rubeus	root	rouge	colorado	rosso	reade	rot
viridis	groen	verd	verde	verde	grene	grun
griseus, leuco-	grau	gris	pardillo	griox	gray	graw
albus - (p ⁹ heus	wit	blanc	blanco	bianco	whyte	weifs
niger	swert	noir	negro	negro	black	schwarz
blavius	blau	bleu	azul	celestra	bluc	blaw

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
lucidus	claer	luyfant	claro	lucente	clear	hyter halb
obscurus	doncker	obscur	escuro	oscuro	darke	dunkel
Ca. xix. de supel	Dat. xix. Ca. vā	Le. xix. Cha. de	El. xix. Cap. es	Il. xix. Cap. la	The. xix. Chap.	Das. xix. cap. vi
lectile & vestimē	huyfraet ende	mesnaige & des	del appareio de	massaritia &	of houfholde	haufraht vnd
tis	cleederen.	abit	casay vestido.	vestimenti	stufte & clotheskleydern.	chuy
Vtensilia domus	Huyfraet	Mesnaige	Aparto de casa	Massaritia de	Hufhold stufte	Haufraat
tunica	rock	robbe	sayo	gonnella (casa	a cote	leibrock
lineum indusiū	hemde	chemise	camisa	camisa	a snerre	hembd
femorale	broeck	braye	braga	braga	breches	gefasz
pileus	hoet	chapeau	chapeo	capello	an hatte	hut
caputium	capruyn	chaperon	capa	scapuccino	a hooode	kogel, halskap
manica	mourve	manche	manga	manica	a sleue	erimel (per
collare	halskleet, collier	collet	collar	collare	a partlet	goller
caligæ, tibialia	cousen	chausses	cakas	le calze	hosen	hosen
calceamenta	schoenen	souliers	capatos	le scarpe	shues	schuch
calpodia	plattinen	patins	galochas	i zoccoli	syppers	holtz schuch
focci	socken	chaussons	pantoflos	schapini	sockes	
cingulum	gordel	ceinture	cinta	cintura	a gyrdle	gurtel
diplois	wambeys	pourpoint	iubon	il guipone	doublet	wammes
pānus subducti	voederlaken	fourtire	enforro	la fodra	lynynge	futter tuch
pallium (cius	mantel	mantau	mento	il mantello	a cloke	mantel
pellicium	pels	pellisson	pelleia	la pellichia	furre	peltz
crumena	borse, buydel	boursse	al haia	la burfa	a purse	seckel

uts.

p.vi
ndkap/
(pen

ch

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteurs.
terebrium	een boorijfer	tarelle	hurador	la triuella	a pearfer	cyn borer
perforare	doerbooren	forer	foradar	forare	to bore thorow	durchboren
vestis	een cleet	vestment, abit	vestidura	la veste	a garment	cyn kleyd
torques	een halfbant	chaîne dor	cadena dor	la callana	acheyne of gol	cyn halftzketten
anulus	eenen rinck	aneau	anillo	lanella	a rynge	(de cyn ringk
chyrotheca	een hantschoen	gant	guantes	il guanto	a gloue	cyn handschuch
ligula	nastelen	esguillettes	correa aguieta	le stringe	poyntes	nesteln

Cap.xx.de do-	Dat.xx.Ca.van	Le.xx. Cha. des	El.xx Cap.esde	Il.xx.Cap.delle	The.xx.Cha.of	Dat.xx.Ca.von
mibus	huysen	maisons	las casas	case	houses	den heusern
Domus	Een huys	Maison	Casa	La casa	A house	Eyn heus
habitatio	woning	habitation	habitation	le habitationi	a dwellynge	wonung
cella	camer	chambre	camara	la camera	a chambre	kamer
habitare	wonen	demeurer	habitar	habitare	to dwell	wohnen
vaporarium	stoue	estruer	estufa	la stufa	a whote house	stüb
cellarium	kelder	cellier	bodega	la canoua	a cellar	keller
tectum	dack	toict, couuertus	el techo	tetto	a thack	dach
coquina, culina	kuecken	cuisinne (re	cozina	la cucina	a kytchen	kuchy
lectica	een span bedde	chaillist	litiera	la lettiera	a bedsteade	tragbeth
lectus	een bedde	list	lecho	il letto	a bedde	hauptfulb
capitale	hoofst puelwe	chiefuet	cabecal	cauazzale	a pilowe	kussin
pulvinus	oorcussen	oreillier	almoada	guanciale	a bolster	leylachen
lintheamina	slapelakenen	linceulx	fabanas	linzuoli	shetes	cyn colter
culitra	kules	coulire	colcha	la coltra	a quyt	

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts
stragulum	fargie, bedcleet	couverture	cobierta	la couerta	couerlet	bethlach
capſa	laye	couffre	caxa	la caſſa	a forcer	kitt, trog
capſula	een laycken	petite ſcraïn	caxuela	la caſſetta	a lytle cheſt	kittlin
bona	goeden	des biens	biennes	la robba	goodes	guter
theſaurus	ſchat	treſoor	rez oro	il theſoro	treasure	ſchatz
poſſeſſio	beſittinge, hauē	poſſeſſion, heri-	poſſeſſion	la poſſeſſione	poſſeſſion	beſitzung
redditus	renten	rentes (taige	renta	le intrare	rentes	zinſz
diuitiæ	rijedommen	richesſes	riqueza	richezze	rycheſſe	rychdom
tunica	rock	robbe	ropa	il gabbano	a cote	rock
laceratus	verſcoort	deſire	deſpedacada	ſiracciato	tent torue	zerzert
ruptus	ghescoort	rompu	roto	rotto	broken	zerriffen
rumpere	breken	rompre, froiſſer	romper	rompere	to breake	brechen
ſub & ſupra	onder en bouē	la ſoubz & la ſus	arriba y abaxo	foto ſupra	vnder & about	vnden vnd obē
ſcala	een leedere	eſchelle	eſcala	la ſhala	a ladder	eyn leiter
porta	poorte	poorte	puerta	la porta	a porte, gate	thor, pfort
porticella	poortken	portelette	portillo	il portello	a wicket	pfortlin
trabs	eenen balck	poultre	ventana	el balchon	a beame	balck, trome
murus	muer	mur	pared	il muro	a wall	maur
fenestra	venſter	fenestre	ventana	la fenestra	a windowe	fenſter
gradus	trap, graedt	degre	escalera	la ſchaffa	a ſtayre	ſtag
promptuarium	ſcapray, triſoor	buffet	botelleria	la credenza	an awinry	ſpeiſz kamer
olla	pot	pot	olla	la pignata	a pot j	hafen
ahenum	ketel	chauldron	caldera	la caldoia	a kettle	keſſel
ſitula	eemer	ſcyau	herrada	el ſechio	a bucket	aimer

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts
scutella	scotel	escuella	escudilla	la schudella	a dysh	schussel
quadra	tellioore	trenchoir	taiadero	lo tagnero	a trencher	teller
crater	nap	hanap	bazil	la concha	platter	napff
cuna	wieghe	bercheau	cuna	la cunna	a cradle	kinds wiege
craticula	rooster	greil	parrillar	la gradifella	a gredyron	eyn roost
patella	panne	paele	farten	la padella	a panne	pfan
tripes	drijfvoet	troipied	treuedes	il trepie	a treuet	dreisufz
laterna	lanteerne	lanterne	lanterna	la lucerna	a lanterne	latern, lucern
cādela, lucerna	keerfe	chandelle	candela	la candela	a candel	keertz, liecht

¶ Cap. xxi. de pane & vino ac carteris rebus comestibilibus. Dat. xxi. Ca. vā broot en wijn ende ander etelike dinghen. Le. xxi. Cha. du pain & vin & toutes choses a manger El. xxi. Ca. es del pany no y de todas las cosas de comer Il. xxi. Cap. sic The. xxi. chap. Das. xxi. Cap. del pane & del of bread & wyne, and other vnd ander etlike se chesi māgian thynges to be eaten.

Panis	broot	Pain	pan	il pane	Breade	Brot
vinum	wijn	vin	vino	il vino	wyne	wein
acetum	azijn	Vinaigre	pinagre	aceto	vynegre	eslīg
agresta	veriuys	verius	agraz	agresto	verioyce	
synapium	moftaert	de la mouftarde	maliaza	moftarda	moftarde	senff
caro	vleesch	chair	carne	carne	flefh	fleysch
pinguedo	vet	grasse	gordo	grasso	fat	feyfte
farcimen	een boeling	faulcice	gordura	falficcia	a poddyage	wurft
sal	sout	fel	sal	il sale	falt	faltz

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	Engliff.	Hochteuts.
butyrum	boter	beurre	longaniza	burro	butter	butter, auch
caseus	kese	frommage	manteca, queso	formaggio	chese	kasz
lac	melck	laict	leche	lacte	mylck	milch
lac pressum	botermelck	laict bure batu	leche quaiada	latte ingiuncata	botter milch	putter milch
colostrum	bieft	creme boullie	nati de leche	caui delatte	creame	dick milch
pulmentum	bry	potage	cofina	menestra	potage	müß, brey
comedere	eten	mengier (mēt	co:ner	mangiare	to eate	(ly essen
laute viuere	leckerlic leuen	viuere gloute-	triumfar	triumphare	to lyue delicate;	zehen
curare cu	goerde cier	faire bonne	trium famo	habbiamo	to make good	wöl leben
tem	maken	chiere		triumphato	chere	
bibere	drinken	boire	beuer	bete	to drynck	trincken
bibitum	ghedroncken	beu	beuido	beuuiio	droncken	getruncken
potator	een dronckaer	yurongne	borrachobeo/	imbriaco	a dronckard	zech gefell
ieiunus	nuchteren	iuuant	a yuno (do	digiuono	fastyng	nuchtern
ieiunare	vasten	iuner	a yunar	digiuare	to fast	fasten
sugere	suygen	fucher	mamar	tettare	to suck	saugen
pascere	voeden	paisire	pasceer	pascere	to fede	weyden, neren
dormire	slapen	dormir	dormir	dormire	to slepe	schlaaffen
vigilare	waken	veiller	velar	veggiare	to wake	wachen
somnus	den sla:p	dormant	sueño	sonno fu	slepe	der schlaaff
surgere,	opstaen	foy leuer	le vantar	leuar	to aryse	auff stogn
ire dormitum	slapen gaen	aller coucher	yd a dormir	andara dormir	to go to bed	schlaaffen gaen
ientaculum	een ontbijt	difuner	colation	la collatione	a breke fast	eyn morgé usen
prandium	moenmael	repus ledifner	comer	il disinare	a dyaner	yimbifs

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English	Hochteuts.
merenda	na noen mael	gouter, recnet	la merienda	la merenda	a reredynen	abent brot
merendare	na noen eten	gouter	merendar	merendare	to eat after nōe	zabent essen
volumus	willen wij	voulons	queremos fazar	vogliamo far	we wil breake	wollend wir
ientare	ontbiten	desiuner	colation	colatione	our fast	zu morgē essen
deo gratias	god loont	dieu mercy	a dios gratias	gran merce a dio	god be thanket	gott lonet vch.

Cap.xxij. de or Dat xxij Cap.vā Le.xxij cha.des El xxij. Capit es Il.xxij. Cap. sie The.xxij Chap. Das .xxij. Cap.
 dinibus & eo- ābachtē en haer mestiers & leurs de artificios y da gli ordini & of craftes and von din hand-
 rum instrumen instrumenten. instrumentz los instrumētos de gli instrumē their iſtrumēts. werken vnde
 tis, (ges, irem zeug

Forceps	Een tanghe	Etenelle	Tenazas	Tnaglia	A payre of ton/	Eyn zang
incus	aenbilt	lencume	ynnque	lyncudine	a tirythye, an-	anbofz
foliis	blaefbalck	fouffiet	fuelie	Il mantife	bellous (uylt	blaszbalg
focus	heerd	fouier	chiminea	il fuocalare	an herth	feurhatt, herstat
securis	bijle	hache, cognie	hacha	laccetra	an axe	beihel, ax
mensura	mate	meſure	medida	la miſura	a meauze	eyn meſs, maafz
vina	elle	aulne	vara	il braccio	an ell	el
forſex	ſcheere	force	theras	le forbici	ſheeres	tuchſchar
ſilum	driet	fil	ſilo	reſe, ſilo	threde	ſaden, natſch
acus	nælde	eſguille	agua	ago	a nedle	nadel
ſarcire	nayen	coudre	coſer	cuzire	to loze	nayen
ſartura	eenen nayt	couture	caſtura	la cuzitura	a ſceme	naht
diſſartire	ontnayen	deſcoudre	deſcoſer	diſcuzire	to ryppe out	entnayen
lacerare	verſchoren	diſſiner	deſpedacar	ſiracciare	to teare	zerreiſſen

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano	English.	Hochteuts
reficere	vermaken	refaire	rehazer	reppizare	to amende	wider gätz ma
comissura pāni	een lap	tacon	pedaco de pan	rachon	a clout, a patch	bletz, flech (ch)
calceus	een schoen	foullier	capato	scarpe	a shue	schuch
focci	socken	chaussons	escarpines	scarpette	sockes	
caligæ, tibialia	cousen	chauffes	calcas	le calze	hosen	hosen
paradigma	een leest	formelle	horma	la forma	an example	laist
formella		semelle			a leste	
pugunculus	poinfen	poinson	poncon	il puntaruolo	an elfen	pfrien
filum	draet, gharen	fil	filo	lo spago	threde	faden, natich
corium	leder	cuir	cuero	cuoio	lether	leder
pellis	een vel	peau	peleia	pelle	a hyde	haut, fel
pelles	vellen	les peaulx	peleias	le pelle	hydes or skines	heut
bitumen	lijm	la colle	engrudo, cola	la cola	glew	zech erdtrich
conglutinare	lijmen	coller	engrudar, enco	incolare	to glew	an leimen
viscus	voghel lijn	la colle	liga (lar	il vischio	byrdlyme	vogelleim, klaeb
balista	een voetboge	arc balestre	ballesta	la balestra	a crosbowe	armborst
arcus	eenen boghe	arc	arco	larco	a bowe	bog
nux balista	die not vanden boghe	la noix de la balestre	nuez de la bal- lesta	la noze della ba- lestra	the nut of the crosbow	die nufs von armbrost
pharetra	een pijlcoker	coffina vieronscaxa		il carasso	a quyer	kocher
catena	keten	chaine	cadena	la cathena	a chayne	kette
cingulum	gordel	ceinture	cintura	il cinto	a gyrdle	gurtel
rotuia	paleye, cricht	cric	tornilla	molinello	the bender	raedlin
sagitta	een geschut	vireton	saeta	lavaretta, saetta	an arrowe	pfeil

uts
mar
(ch)

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	Englilh.	Hochteurs
pallium	mantel	manteau	pallio	il pallio	a klope	mantel
pera	teffche	gibefsiere	tablero	il tauollaccio	a purfe	defch
globus	cloot	boule	bola	la cogula	a boule	kugel
projicere	wech worpen	ruer enuoye	tirar	a trarre	to cast a waye	hin werffen
proiectum	wech geworpē	rue	tirado	tratto	cast a waye	hin geworffen
fagitare	fchieten	tyrer larc	afaetcr	trarre	to fhutte	fchieffen
fagitta	fchiet	tyre	faetea	tira	fhute	(ke fchiefsz
fagira ad scopū	fchiet na dwit	tyre au signe	tira al blanco	tira in brocca	fhute at the mar	fchiefsz zū zweck
scopum	ick heb dat wit	jay iustement	di en medio del	io ho tirato pro	y haue hit the	ich hab das
attigi	gheraect	tyre au signe	blanco	prio in brocca	marke	zū angerurt
ego non	ick niet	point moy	yono	io non	not y	ich nit
circulus	een cirkel	cercle, compas	cercu	il compaffo	acompaffe, cir/	circkel
ferra	een faghe	foyoire	fierra	fega	a fawe (cle	fage
ferrare	faghen	foyer	ferrar	fegare	to fawe	fagen
affer	een berdt	ays	tabla	la tauola	a borde	bredt
afferes	berders	aes	tablas	le tauole	berdes	bretter
ædificium	een timmeragie	edifice	edificio	lo edificio	a buldyng	gebaw
ædificare	timmerē, flichtē	edifier	edificar	edificare	to buylde	bawen
cementare	metfen	emmaffonner	murar	murare	to playfire	mauren
malleus	hamer	marteau	martillo	il martello	an hammer	hamer
ligo	een fchuppe	ruffleau	pala	la pala	a fpade	eyn haw
later	careel, tieghel	quarreau	ladrillo	matone	tyle	ziegel fteyn
filex	een keye	caillou	tefa	il coppo	a flynt	kifzling
petra	fieen	pierre	piedra	la pietra	a ftone	ftain

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	Engliffh.	Hochteuts.
marmor	marmersteen	mabre	marmel	il marino	marble	marmelsteen
arena	fant	faplon, grauois	arena	arena	fonde,grauel	sand
calx	calck	chaulx	cal	calcina	chalch	kalch

Capit. xxiij. de lapidibus pres- tiosis	Dat. xxiij. Capi. van costelijken steen	Le. xxiij. Chap. de pierres pre- cieuses	El. xxiij Capi. de la piedras preciosas	Il. xxiij. Capit. delle pietre pres- ciose.	The. xxiij. Ch. of precious stones.	Das. xxiij. Cap. van edlen staine
Carbunculus	Een carbunkel	Escharboncle	Carbunco	Il carbone	A carbuncle	Eyn harfunkel
adamas	een diamant	cyamant	diamante	diamante	a dyamonde	dycmant (stain
topasus	een toepaes	topase	topacio	il topasio	a topase	topasz
smaragdus	smaragdt	esmeraude	esmeralda	il smiraldo	a smaragd	smaragd
balassus	balasse	balas	balasso	il balascio	a balasse	balasz
saphyrus	een saphier	saphier	saphir	il saphiro	a saphyre	safyr
rubinus	een robijn	rubin	rubi	il rubino	a ruby	rubin
granatos	een granaet	granade	granado	garnata	a granate	granat
amber	ammeren	ambre	ambar	ambra	a amber	amber
corallus	corael	coral	coral	corallo	corall	corall
cristallus	cristael	cristal	cristal	cristallo	cristall	crystall
margaritum	een peerle	marguerite, ple	parlas	perle	a pearle	perlin
thesaurus	een schat	tresor	thesoro	il thesoro	a treasure	schatz
plumbum	loot	plumb	plomo	plombo	leade	bley
imago	een beeldt	ymage	ymagen	imagine	an ymage	bildnus
imago virginis	dat beelt der ma	ymage de la	ymagen de la	la imagine	ymage of the	das bild der
Mariae	ghet Maria	virge Marie	virgen Maria	di nostra donna	virgin Mary	iuckdrom Maria

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
farina	meel	faine	farina	farino	meel	mehl
filequæ	hauwen	gruy	saluado	sembola	coddes	hulfszen
pastâ	deech	paste	pastâ	pastâ	dowe	deych
sex	heffen,ghist	leuain	fez	leuame	yest,dregges	drasen
molere	malen	mouldre	moler	macinare	to grende	mahlen

Capitu.xxiiij.	Dat.xxiiij.Cap.	Le.xxiiij.Chap.	El.xxiiij.ca.de	Il.xxiiij.Capit.	The.xxiiij.cha.	Das.xxiiij.Cap.
de armis.	van wapenen.	des armures.	las armas	delle armi.	of wapens	van waffen.
Arma	Vapenen	Armes	Arma	Larme	Vvapens	Vvaffen
armatus	ghewapent	arme	armado	armato	armed	gewapnet
galea	een helm.	heaulme	yelmo	lelmo	an helmet	helm
scutum	eenen schilt	escu,bouclier	escudo	scudo	a bucler,shylde	tartsch
lorica	een pansier	hauberion	loriga	panziera	an habergion	pantzer (blech
thorax	een borstcleet	torasse	cota de malla	le corazza	a bresplate	krebsz,brust-
ensis	een swaert	espee	espada	la spada	a swearde	schwert
calcaria	sporen	esperons	espuelas	speron	spurres	sporn
vagina	een schee	gayne	vayna	la guaina	a sheeth	scheyd
cultellus	een mesken	couteau	cuchillo	coltello	a hanger	messerlin
pugnale	een deghen	dague	puñal	pugnale	a dagger	tagen
acies	dat scherp	taille	lo agudo	il taglio	the edge	schneid
obtusum	dat bot,dé rugz	lechine	lo voto	la schiena	the back	der rugke
cuspis	den punct (ge	poinct	lo punta	la punta	the poynt	spitz
dimicator	een schermer	ioueur despee	esgrimidor	la sekermitore	a fyghter	sechter
ioculator	een guychelaer	iougleur	el iuglar	il bagatello	a iugelaer	gaugler

D.H.

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	Englisk.	Hochteuts.
saltator	een springher	salteur	saltador	il saltatore	a daunser	dantzer
castellum	een casteel	chasteau	castillo	il castello	a castel	burg
moenia	vesten	creaneux, fosses	fortaleza	fortezza	walles	ring maur
speculator	een bespieder	espieur	guardian	il guardiano	a spye	aufzspaher
vigilator	een waker	veilleur	velador	il veggliatore	a watchman	wachter
bombarda	een buffe	haquebute	bombarda	la bombarda	a gonne	buchsz
puluis	poeder	poudre	polue	la polue	powder	puluer
venator	een iagher	chasseur, veneur	cacador	il cacciatore	a hunter	iagher
venatio	iacht	chasse	caca	la caccia	huntynge	die iagung
canis	hont	chien	petro	il cane	a dogge	hund
canis	hont, een teue	chienne	petra	la cagna	a bytche	das weyblin
catellus	een hondcken	petit chien	perillo	il cagnuolo	a whelp	hundlin
castis	een iach net	rais	red	la rete	a hunnige net	iager garen
laqueus	een strick	lac	lazo	il laccio	a snare	strick, hefzling

¶ Cap. xxv. de	Dat xxv. Capit.	Le. xxv. Cap. de	El. xxv. Cap. de	Il. xxv. Cap. de	The xxv Chap.	Das. xxv. Cap.
villa & rusticis.	vant dorp ende	villages & rustic	la villa y villa	della villa & vil	of villagies and	von dē dorffern
	boeren	ques.	nos.	lani.	rurall men	vñ bauren
Pagus	Een dorp	Village	Villa	La villa	A village	Dorff
rusticus	boer, dorpman	rustique	villano	il villano	anvplandyshma	baur
biga	een kerre	charette	carrota	il carro	a carre	karck
currus	eenen wagh	chariot	carro	el churro	a carette	wagen
rota	radt	roue	tueda	la ruota	a whele	rad
aratrum	ploech	charue	arado	la ratro	a plough	pflug

ts,

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
vomer	couter	le fer de charrue	reia	il vomero	a plough share	wagisz
arare	ploegen	labourer	arar	arare	to plow	eren, zackeren
auriga	een wagheman	charettier	carretro	il caratiero	a carter	karcher, waghe
fodere	grauen	bechier, fofsier	cauar	vangare	to dygge	graben (man
ligo	een spaeve	vng louchet	a cadon	zappa	a spade	karst
fossor	een grauer	fossioeur	cauador	il zappatore	a dygger	freisz, graber
pastor	een herder	bergier	pastor	il pastore	a shepherd	hirt
ouile	een scaepskoye	bergerie	corral	la mandria	a sheepe stall	schaaf stal

Caput.xxvi.	Dat.xxvi.Cap.	Le.xxvi.Chap.	El.xxvi.Capit.	Il.xxvi.Cap.sic	The.xxvi.Ca.	Das.xxvi.Cap.
de horto & omnibus eius fructibus.	vanden hof en alle zijn vruchten.	du iardin & tous fructz	del huerto y de todos sus frutos.	del orto & di tutti i suoi frutti.	of the gardyn and al hys frutes.	vom gartē vnd seinen fruchten.
Hortus	Eenen hof	iardin	Huerto	Lorto	A gardin	Gart
hortulanus	een houenier	iardinier	ortolano	ordulano	a gardener	gartner
holus	moes, salaet	sala de	ensalada	la insalata	wortes	gertenkraut
raphanus	raepfaet	raue	rabano	rau anelli	rapescde	rettig
cepe	aiuyt	oignon	cebollas	cipolla	onyon	zwibel
allium	look	al, aulx	ajo	a glo	leke	knoblauch
porrum	poreye	porreau	puerro	porro	garlick	eschlauch
caules	koolen	chouf	berzas	cauli	coles	kol
serpillum	keruel	cerfeul	trebol	triefoglio	chervyll	kerbel
petrocelinum	petercelle	pelsin	perexil	pretisemino	persely	peterlin
salvia	saue	saule	salvia	saluia	fage	salbey
						D lii

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
feniculum	venckel	fenoul	hinoio	finochio	fenell	fenchel
ruta	ruyte.	rue	ruda	ruta	rew	rauten
virtica	netele	ortie	ortiga	virtica	netell	neifel
papauer	huelsaet	pauot des oijet	pebre	papauero	poppyfede	magfarn
melo	concommer	melon (tes	melon	pepone	concomer	melunen
cucumis	cauhorde	quaourde	calabaca	lazucca	gowrde	kurbisz
abfinthium	alffen	aloyne	azenfio	ascenfo	wormwoed	nermut
flos	bloem	fleur	fiores	fiore	floure	blum
rofa	rosen	roses	rosas	le rose	roses	rosen
seps	eenen thuyne	haye	chi ouenda	la ficpe	a hegde	zaun
pomarium	boomgaert	iardin	iardin	il giardino	an orcharde	abaumzarte
arbor	een boom	arbre	arbol	larboro	a tre	baum
pomus	appel boom	pommier	mancano	melo, pomo	an aple tre	apffel baum
pirus	peer boom	poyrier	peral	pero	a pear tre	burbaum
nux	een noot boom	noyer	nogal	noce	a nuttre	nufsbaum
cerafus	een keerselaer	cherisier	cerefo	ceraso	a chery tre	kirizbaum
cerasa	kerfen	cherises	cerczas	cerase	cherys	kirfen
perficus	perlick boom	perchier	perfigo	persegato	a peach tre	perfigbaum
perficum	perlick	perche	duralno	perfico	a peache	perfig
ficulnea	een vijch boom	figuier	higuera	fico	a fygge tre	feigbaum
prunus	pruym boom	prunier	cirnelo	fufino	a prune tre	pflaumenbaum
olea	olijf boom	oliuier	oliva	oliuo	an o'lyue tre	olbaum
oliua	olijf befie	oliue	azeytuna	oliua	olyues	ol frucht
pomus punica	araegiappelboō	pōmir, dorange	narranio	arancio	an orage tre	pomerantz

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
mala punica	araengi appelen	pōmes dorange	narnaia	malaranza	orenges	pomerantzen
mala cidonia	quede appelen	pomme de coin	membrillo	melecotogno	quenches	kuttenapffel
mala granata	granaet appelē	pōme grenade	granado	melin granata	pome granates	apffel vō granas
mespila	misepelen	mesples	myespelo	nespole	mellowes	nespeln (ten
fructuosus	vruchtbaer	plantureux	fruttuoso	fruttuoso	frutefull	fruchtbar
fructus	vrucht	fruit	frutto	frutti	frute	frucht
nucleus	die keerne	noyau	cuesco	lossio	the kyrnell	kern
fungi	campernoillien	chaimpineulx	fongos	fungi	tode stole	pffierling
maturum	rijp	meur	maduro	maturio	rype	zeitig, reif
vitis	een wyngaert	vigne	viña	la vingna	a vyne	rab stock
folia vitis	wigaert bladerē	feuilles de vigne	hoias de vid	la foglie	vyne leaues	rab laub
radix	wortel	racine	raiz	radice	a roote	wurtzel
vua	wijnbesien	raisins	razimo	luue	wyneberies	weinbeer
botrus	een wijntros	grappe	vua	graspo	grapes, clusters	traub
torcular	een wijnpresse	pressoir	torchio	il torchio	la wyne presse	trortt, kalter
mustum	most	moist	mosto	il mosto	sweet wyne	most
campus	een velt	champ	prado	la campagna	a felde	flach felde
ager	een acker	champ	campo	il campo	londe	acker, veld
semen	saet	semence	femeiente	semenza	sede	famen
seminare	saeyen	semer	sembrar	seminare	to seme	sayen
manipulus	een hantschoof	faisseau	man oio	il manipulo	a handfull	handbuschle
messor	een mayer	moissonneur	segador	metidore	a mawer	schnitter
metere	mayen	moissonner	segar	segare	to mawe	schneiden
falc	een seysen, sickel	faucele	os guadana	falce	a sythe	sachts
					D. 111.	

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochtruets.
ventilator	dorſcher	bateur de bled	moſcador	battidore	a troſſher	dreſſcher
ventilabrum	eenen vleghel	euentoir	moſcadero	il correggiato	fan	wurſſſchaufel
ſtramen	ſtroo	eſtrain	paia	paglia	ſtrawe	ſtraw
ſaccus ſtramis	eenē ſtroyē ſack	ſac deſtrein	coſtal de paia	ſacco di paglia	a ſack of ſtraw	ſtro ſack
pratū (neus	beemt	pret	prado	il prato	medowe	matten
ſorum	hoy	foin	ſeno	il ſeno	haye	haw
gramen	gras	lherbe	yerba	herba	gras	gras
ſiccare	drooghen	ſeicher	ſegar	ſeccare	to drye	durren
ſiccum	drooghe	ſec	ſeco	ſecco	drye	durr
ſaluare	behouden	ſauuer	ſaluar	ſaluare	to kepe, ſaue	ſchirmen
macrum	magher	maigre	magro	magro	leane	mager
pingue	vet	gras	gordo	graſſo	fatte	ſeyſt

Capitu.xxvij.	Dat.xxvij.	Cap.	Le.xxvij.	Cha.	El.xxvij.ca.del	Il.xxvij.Cap,ſie	The xxvij chap.	Das.xxvij.Ca.
de ſilua & rebus	van tboſch en	de ſilua & rebus	de boys & des	de boys & des	boſque y de las	del boſcho &	of wood ad his	vō wald vnd
ſiluaticis	dingē des boſch	ſiluaticis	choſes des boys	choſes des boys	coſas ſaluaias	del le coſe ſalua	appertenaunce	iſchē wald digē
Silua	Een boſch	Silua	Boys,foreſt	Boys,foreſt	Sylua monte	el boſcho (tice	a wood,foreſt	Vwald
ſilueſtris vir	een boſchman	ſilueſtris vir	foreſtier	foreſtier	ſaluaiē	ſaluatico	a woodman	waldman
heremita	een cluſenaer	heremita	hermite	hermite	hermitano	romito	an heremite	wald Bruder
deſertum	een woeltijn	deſertum	deſert,ſolitude	deſert,ſolitude	deſierto	deſerto	a wylderneſſe	cynode
in deſerto	in die wildernis	in deſerto	au deſert	au deſert	en el deſierto	in deſerto	in wilderneſſe	in der wuſte
ramus	tack	ramus	rameau	rameau	ramo	ramo	a bough	aſt
rami	tacken	rami	rameaux	rameaux	ramo	li rami	boughes	aſt
frondes	bladeren	frondes	ſeuilles	ſeuilles	haias	le frondi	leaves	zweig, bletter

rs.

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteurs.
flores	bloemen, loof	fleurs	flores	fiori	floures	blumen
virga	een roede	verge	verga	la verga mezza	a rod	rut
lignum	hout	arbre	leña	legno grosso	wood	holtz
buxus	een bosboom	boulx	buxo	il buxo	boxtre	buchszbaum
sambucus	vlietboom	seihuch	fahugo	sambuco	an elder tre	holderbaum
cupressus	cijpres boom	cypres	cipres	cipresso	a ciprestre	kupreszbaum
fraxinus	esschen boom	frefne	frefno	frassino	an essitre (es	esch
resina	hers	ras	resyna	la rasa	droppig of tres	hartz
resinapini	pijnboom hers	ras de pin	resyna de pino	rasa di pino	pine droppinge	hartz vō cym for
quercus	een eycke	chefne	haia	la quercia	an oke	eychbaū (hēbaū
salix	wilghe	saux	salize	salice	a wylowtre	weide
abies	een abeel	sapin	enzino	abieto	a furre tre	tann
pinus	pijnboō, denne	pin	pino	lo pino	a pyne tre	siechtenbaum
insurculare	insetten	enter	enxerit	inferare	to grafte	zweigen
plantare	planten	planter	plantar	plantare	to plant	plantzen

Cap.xxviij.	Dat.xxviij.cap.	Le.xxviij.Cap.	El.xxviij.ca.de	Il.xxviij.cap sic	The.xxviij.cap.	Das.xxviij.Ca.
de animalibus	van gedierten.	des bestes	los animales,	de li animali.	of beastes	von den thieren
Animalia	Dieren	Bestes	Animales	Animali	Beastes	Thier
leo	een leeu	lyon	leon	leone	a lyon	lew
leena	een leeuwinne	lyonnesse	leona	leonessa	a lyonnesse	lewin
leopardus	luypaerdt	lyopart	leopardo	leopardo	a leopard	leopard
ceruus	hert	cerf	cieruo	ceruo	a herie	hirtz
cerua	hindt	biche	cierua	la cerua	a hynde	hind

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
capreolus	reebock	chieurcau	zorlito	il capriolo	a robouck	rechbock
ursus	bayr	ours	oso	lorso	a beer	bar
elephas	oliphant	elephant	elefante	elefante	an elephant	helfant
ebur	yuoren	yuoire	marfil	auolio	yuory	helfenbain
unicornis	een eenhoren	licorne	unicornio	leocorno	an vnycorne	eynhorn
aper	een zwijn	porc senghier	puerco siluestre	cinghiale	a bore	wild schwein
taxus, meles,	een das	tasson, dain	tasugo	tasso	a deer	tachsz
lupus (dama	wolf	loup	lobo	lupo	a wolf	wolff
lupa	wolfinne	louue	loba	lupa	afhwolf	wolffin
vulpes	vos	regnaert	raposa	volpe	a foxe	fuchs
lepus	hase	lieure	liebre	lieuora	an hare	hasz
cuniculus	conijn	counin	tonio	coniglio	a cony	kunle
finia	simme	finge	ximio moma	fimmia	an ape	aff
scyur ⁹ , fperiol ⁹	eechoren	efcureau	comadrenia	schiriuo lo	a squyrrel	eych horn

Ca.xxix.de	Dat.xxix.Ca.	Le.xxix.Cha.	El.xxix.cap.de	Il.xxix.cap.del	The.xxix.Cap.	Das.xxix.Cap.
vermibus	vā wormē	dēs vers	los gusanos	vermi	of wormes	von dē wūrmē
Formica	een miere	fourmy	formiga	formica	a pyfmyre	Amcyfz
musca	vlieghe	moufche	mosca	mosca	a flie	muck, fliege
vespa	een wefpe	moufcheron	vospa	musconi	a waspe	wefpe
vermis	worm	ver (vespe	gufano	il vermi	a worme	wurm
vermes	wormen	vers	gusanos	il verni	wormes	wurmen
grilli	krekels	crignons	grillos	grilli	kryckets	heymel
locustæ	fprinchanen	fauterelles	caualleras	le cauallere	greshoppers	hewfchreck

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
pulices	vlooa	pulces	pulgas	polici	flees	flöch
cinices	wandtluyfen	des punaise	chichas	zimiffi	wallyfe	wantzé, wentel
pediculi	luyfen	pouilles	pioios	pedocchi	lyfe	laufe
pediculosus	luyfich	pouilleux	ileno de pioios	pedocchiosi	lowfy	laufg
lendes	ncten	des lens	liendres	lendine	nyttes	niffe
apes	bieen	mouches a miel	aucias	le ape	hyes	yihen, binen
mel	honich	miel	myel	il mele	hony	hunig
dulce	foet	doux	dulce	dolce	fwete	fwet
amarum	bitter	amer	amarago	amaro	bitter	bitter
draco	een draeck	dragon	dragon	il dragone	a draggon	drach
terpens	serpent	serpent	serpiente	serpente	a serpent	schlang
anguis	flange, eē ader	coleuvre	culebra	serpe	an adder	wassernater
mus	muys	souris	raton	forze	a moufe	mans
lacerta	egdisse	lezarne	laceta	luzerta	a lacerte	egdesz
rana	voifch	grenouille	rana	ranochio	a frogge	frosch
bufo	padde	crapault	fapo	ranabodila.	a tode	krott
aranea	een spinne	arainne	araña	ragno	a spyder	spinn
tela araneæ	spinnweb	fil daraine	tela de araña	tela di ragno	a cobweb	holtzwurm
teredo	eē houtworm	ver de bois	tarma	le tarme	a woodworme	katz
felis	carte	chat	gato, gata	gatto, gatta	a cat	wild thier
bestia	beeste	beste	bestia	bestia	a beaft	ochs
bos	os, rundt	beuf	el buey	el bue	an oxe	rinder
boues	oifen	beufs	buyes	bestiame	oxen	ku
vacca	een koe	vache	vacca	vacca	a cow	

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
vitulus	een calf	veau	ternera	vitello	a calf	kalb
ouis	een scaep	brebis, ouaille	oucia	pecora	a shepe	schaaff
mulgere	melcken	traire les vaches	ordunhar	mungere	to mylck	melcken
agnus	een lam	aigneau	cordero	agnello	a lambe	lamb
aries	een weer	mouton	carnero	castrone	a werdder	widder
caper	een bock	bouc	cabron	becchio	a goat	geyszbock
veruex	hamel	mouton	oucia	montone	a ramme	hammel
taurus	een stier, ver	toreau	toro	il thoro	a bull	varr, stier, hag
capra	een gheyte	chieure	cabra	capra	a gote	geysz
capreolus	een bocxken	cheureau	cabritto	cauretto	a kydde	bock'in
porcus	een vercken	porceau	puerco	porco	an hogge	schwein
sus	soch	truye	puerca	porca	a sowe	saw
sus procellus	vercxken	porcellet	cucu	porcelletto	a pygge	farlin
anser	een gans	oye	ansaron	ocha	a goose	gans
anferes	ganzen	oyes	ansarones	le oche	gees	ganse
gallina	hinne	geline	gallina	gallina	a henne	henn
gallus	haen	cocq	gallo	gallo	a cock	han, gugel
oua	eyeren	orufz	hueuos	oua	egges	eyer
pullus	kiecken	porcin	pollo	polli	a chieken	hun
cornu	een horen	cornet	cuerno	corno	a horne	horn

¶ Cap. xxx. de Dat. xxx. Cap. Le. xxx. Cha. El. xxx. Cap Il. xxx. cap. sic The. xxx. Chap. das dreisigst ca.
anibus & earum van voghelen des oyseaux & de los paxaros degli ucel liet de of byrdes, and von dē vogeln
gen. ratio. en haer gene- de leur genera- y su generation. la loro generas their Vnd iren ge-

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts
nibus	racien	cions		tione	kyndes	schlechten
Auis	Een voghel	Oyseau	Paxaro	Lucello	A foule	Eyn vogel
aves	voghelen	oyseaux	paxaros	lucelle	foules	vogel
pennæ	vederen	plumes	plumas	le penne	fethers	harte fadern
pluma	pluym, vedere	plume	pluma	la pluma	a fether	plumfader
alæ	vlogelen	acſes	alas	le ali	wynges	flugel, fettich
vnguis	een clauwe	ongle	vña	la grifa	a clowe	klaw, naghel
aquila	arent	aigle	aguila	laquila	an aegle	eyn adler
ciconia	oyuaert	cygoigne	cigñena	cicogna	a ſtorck	ſtorck
ſtrutio	ſtruys	oſiruche	aueſiruz	ſiruzzo	an oſterich	ſtrauſz
griphus	griffioen	griffon	grifo	grifone	a griffon	greiff
coruus	raue	ſorbeau	cueruo	corbo	a rauens	rapp
corui	rauen	corbeaux	cueruos	li corbi	rauens	raben
cornix	een craye	corneille	gratos	cornacchia	a crowe	krag
pica	een exter	agaice, pye	picaca	la gazza	a pye	atzel ageſt
philomena	een nachtegael	roſignol	ruyſenior	ruſſigniuolo	a nichtyngale	nachtgall
gurgulio	een calander	calandre	calandria	calandra	a corne worme	korn milwe
carduelis	diſtel vinck	chardonnet	gorrion	cardelino	a thiſtle ſynch	diſtel ſinck
ſturnus	ſpreeuwe	eſtorneau	oſtornachol	ſtornelli	a ſprewis	ſtar, ſtor
ficedula, turd⁹	ſneppe	griffe	tordo	tordo	a ſnype	kramatuogel
merula	meerle	merle	mirlas	merlo	a wrenne	amſel
bubo	een wol	chahuant	buhu	alocco	an oule	kautz
noctua	nachtwol	chutte	mochuelo	zuetta	a nichtcrow	eul
Vespertilio	eē vledermuys	chauueſouris	motzigalo	pipiſtrello	a back	ſtader mauſz

Latium.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochtuets.
hirundo	fralure	arondelle	golondrina	rondine	a swalo.re	schwalb
pavo	paw	paon	pauon	paone	a paycock	pfawh
gallus	hoen	cocq	gallo	gallo	a cock	gugel
capus	capuyn	clapon	capon	capone	a capon	kapp, cappau
pulli	kiekenen	poucins	pollos	pollastri	chikens	huner
phasianus	phasiaen	phasian	fayfante	fagiano	a fesant	fasant
perdix	patrijs	perdris	perdiz	pernice	a pattrige	rabinun
anas	eyndt vogel	anette	anade	anatre	a duck	eyn ente
					a goose	
columba	duyue	coulö coulöbe	paloma	colomba	a doue	taub, lecutim
turtur	tortel duyue	turtureulle	tortola	tottora	a turtildoue	turteltaub
falco	valc	faulcon	halcon	il falcone	a faleon	falck
nifus	spærwer	espriuier	gauilan	sparuieri	a sparowhauke	spærwer
psitacus	papegay	papegay	papagayo	papagallo	a popingay	papägey, sitkufz
coturnix	velthoen	caille	codorniz	quaglia	a partrich	wachtel
rostrum	beck	becq	pico	il becco	the byll	der schnabel
cauda	steert	queue	cola	la coda	the tale	schwantz
ala	vloghelen	aesles	ala	le ali	the wynges	flugel
pennæ	Veren	plumes	plumas	le penne	fethers	hartte feder
Cap. xxxi.	Dat. xxxi. cap.	Le. xxxi. cha.	El. xxxi. ca. de	Il. xxxi. ca. de	The. xxxi. ca. of	Das. xxxi. Ca.
de piscibus	van viſſchen	des poiffons	los peces	peſci	fiſhes	vō dē fiſchen
Piſcis	een viſch	poiffon	pece	il peſce	a fiſh	eyn fiſch
piſces	viſſchen	poiffons	peces	i peſci	fiſhes	fiſchen

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochtreuts.
piscator	vischer	pescheur	pesador	pescatore	a fisher	vischer
hamus	vischaeck	hain	anzaelo	hamo	a fishoke	angel
rete	net	rais	rhed	la rete	a net	netz
balena	walvisch	balaine	ballena	balena	a whall	walvisch
delphin	dolphijn	daulphin	delphin	il dolphino	a dolphyn	meerfchmeyn
sturio	stuer	esturgeon	esturion	stiorione	a sturgion	stoor
halec	harinc	harenq	harenque	eringo	herynge	haring
pisces marini	zee visschen	poissons de mer	peces marinos	pisce di mare	see fish	meerfisch
pisces fluuiales	vloet visschen	poissons deaue	peces de agua	pisce di aqua	ryuer fish	fluis fisch forhē,
truta	een vorenken	troutte (doulce	trucha (dulce	la truota (dolce	a troute	schleig (forel
tenca	een schleye	tenche	tenca	la tinca	a tench	hecht
lucius	snoeck	bequet	luzio	il luccio	a pyke	al, ol
anguilla	paling, ael	anguille	anguilla	languilla	an ele	krebz
cancer	creeft, crabbe	escreuiffe	camaton	gambato	a crabbe	

Cap. xxxij.	Dat. xxxij. cap.	Le. xxxij. chap.	El. xxxij. ca. de	Il. xxxij. ca.	The. xxxij. cap.	Das. xxxij. Cap.
de nauibus & classibus	van scepē ende galeyn.	de nauieres & galees	nauios y galeas	delle nauī & galee.	of shippes and nauies	von schiffē vnd galeen
Nauis	Een scip	Nauire, nef	Nao	La naue.	Shippe	Schiff
phaselus	een boot	bercq, basteau	barco	il burchio	a bote	nanwe
malus	een mast boom	la poullie	mastel	larbore	mast	fagelbaum
funes	zeelen	cordes	cuerdas	le corde	ropes	seyl
velum	een zeyl	voille	vela	la vela	the mayne sayle	fagel
remus	riem	rimeur	remo	il remo	an ore	schiffsruden

Latinum	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteurs
anchora	ancker	anchre	ancora	lancora	ancker	ancker, schiffha
temo	troer, dijsfel	gouuernall, te	gouerno	il timone	helme	die chielholtz
in fundo	inden gront	au fond (mon	al fondo	al fondo	in the grounde	auffin grund
in hospitio	inde herberghe	au logis	en alfondiga	fontigo	in the lodgyng	im wurtz hau
in domo	in huys	en la maison	en casa	in casa	in the houle	zu haus

¶ Cap. xxxiiij. de	Dat. xxxiiij. cap.	Le. xxxiiij. chap.	El. xxxiiij. cap. de	Il. xxxiiij. ca. del	the. xxxiiij. ch. of	Das. xxxiiij. cap.
aere & ventis	vāde lucht en	de lair & des	ayres y los vien	aere & de venti	the ayre, windes	vō dem lufft vñ
Aer	De lucht (widē	Lair (ventz	Ayre (tos	Laiere	Ayre	Der lufft (wind
ventus	wint	vent	viento	il vento	wynde	wind
frigus	coude	froit	frio	freddo	colde	kalte
subfrigidum	koel	tempre fraich	fresquito	fesco	cool	kuel
calidum	heet	chauld	caldo	caldo	hote	heysz
tepidum	lau	tiede	tybio	tepidio	loke warme	law
nubes	wolcke	nuee	nubes	la nuuola	cloude	wolcke
nebula	neuel, mist	brine	nyebia	la nebbia	myst	nebel
tonitruum	donre	tonnoire	tronydo	tuono	thondre	tunner
tonare	donderen	tonner	truenar	tonare	to thondre	donderen
ventosum	wintachtick	ventoux	ventoso	ventosa	wyndy	windechtich
fulminat	het blixemt	il eclistre partist	relampagea	lampegia	it lyghteneth	es schlecht
fulmen	blixem	eclistre	rayo	la faetra	lyghtenynghe	der stral
grandinare	hageln	gresler	relāpagear (uia	lampeggiare	to hale	hageln
iris	eē regēboghe	lare de la pluye	arco del solcōlu	larco	raynbome	regenbogen
splendor solis	sonne schijn	clarte du soleil	resplēdor del sol	splendor	sonneshyne	soēnglantz

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Eipaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
aura serena	clær weder	beau temps	clao tyempo	chiaro tempo	sayre wether	hall wether
aura tēpestuosa	boos weder	maulvais temps	maltyemdo	tristo tempo	stormy wether	vngeslid wether
aura tristis	droef weder	laidt temps	torp: tyempo	bruto tempo	gloumy wether	trub wether

Cap. xxxiiij.	Dat. xxxiiij. cap.	Le. xxxiiij. Cha.	El. xxxiiij. ca.	Il. xxxiiij. ca. sic	The. xxxiiij. cha	Das. xxxiiij. cap.
de montibus	van berghen	des montaignes	de las montānas	delle mōtagne	of hylles and	von bergē vnd
& vallibus.	ende dalen	& vallees	y valles	& valli	dales	thalern
Mons	Berch	Montaigne	Monte	La mōtagna	An hill	Eyn berg
montes	berghen	montaignes	montes	i monti	hilles	berg
colles	houels	montaignettes	collados	monticelle	litle hilles	buhel
vallis	dal	vallee	valles	la valle	dale	thal
planum	een effen placke	plain	llano	il piano	playne place	ebne
abruptum	een rootse	roche	rocha peña	la rata	stony place	felfz
fossa	gracht	fosse	hucsa hoyan	la fossa	a graue	cyn grabe
aquæ ductus	waterloop	conduit	canal	il canale	water condyte	wasser cañel
petra, rupes	een steenrootse	pierre de roche	piedra	la pietra	a stone, rocke	fels
saxum	een steen	pierre	peñasco	il fasso	a stone	cyn steyn
terra	eertrijck	terroy	tierra	il terreno	the earth	erdrich
lutum	sljck	fange	lodo	il fango	dyrte	kot
terræmotus	certbeuinghe	tremblement	terremoto	terrimoto	earthquake	erdbidem

Cap. xxxv.	Dat. xxxv. Cap.	Le. xxxv. Chap.	El. xxxv. cap. de	Il. xxxv. cap. de	The. xxxv. cha.	Das. xxxv. ca. v. §
de regionibus	van landen.	des pays	las tierras	paesi	of contrees	lander namen.
Alemania	Duytschlant	Almaigne	Alemagna	Alamagnia	Doutchlande	Teutschland

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignd.	Italiano.	English.	Hochteurs.
alemanus	een duytsch	alleman	aleman	il todescho	a douchman	eyn teudscher
lucua	zwauen	sueuie	sueuia	sueuia	swicherlande	schwaben land
sueuus	een zwaue	sueue	sueuo	il sueue	swicher	eyn schwab
alemania super	hoochduytsch	almaigne la	alemaña ata	la alamagnia	hye almanye	hochteutsch
rrior	lant	haulte		alta		land
alemania infer	nederduitschlät	almaignelabasse	alemaña axa	la alamagnia	lowe almany	niderland
prusia (rior	pruyssen lant	prussie	prossia	prossia (bassa	spruse londe	prussenland
russia	ruysen	roisse	rossia	rossia	ruflonde	ruissenland
turingia	duringhen	turingie	turing	turinga	turinge	thuringen
bauaria	beyeren	bauiere	babiera	bauiera	beyeren	bayerland
austria	oostenrijck	austrie	austria	austria	cafterick	oesterreich
vngaria	hongarien	vnguerie	vngaria	vngaria	hongery	vngerland
boemia	beemen	boheme	bohemia	boemia	beame	behemerland
francia	vrancrijck	france	francia	francia	france	francreich
italia	italien	italie	itala	italia	italy	italier land
aethiopia	ethiopjen	ethiope	ethopia	ethiopia	ethiopia	moren land
gracia	grieken	grece	greca	greca	grecklande	griechenland
slauonia	wendenlant	slauonie	esclauonia	slauonia	wendenlande	die windisch
saxonia	fassen	saxonie	saxonia	sanzogna	saxony	sachsen (march
anglia	enghelant	angleterre	inglaterra	anglittera	englonde	engelland
lombardia	lombaerdien	lombardeie	lombardia	lombardia	lombardy	lombardei
romania	roomschlant	romanie	romania	romagna	romayn lande	romanei
Cap. xxxvi.	Dat xxxvi Cap.	Le. xxxvi. chap.	El. xxxvi cap. de	Il. xxxvi. Cap.	The xxxvi cha	Das xxxvi Cap.
de ciuitatibus	van de steden	des villes	las ciudades	delle citta	of cities	von den stetten

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Eſpaignol.	Italiano.	Engliſh.	Hochteurs.
Roma	Rome	Romme	Rom	Roma	Rome	Rom
Senæ	Senen	ſene	ſena	ſiena	ſene	ſene
ſlorenCIA	ſlorecen	ſlorence	ſlorenca	ſlorenza	ſlorence	ſlorentz
bononia	bolongien	boulongne	bonona	bologna	bonony	bononien
ferraria	ferrarien	ferraire	ferarra	ferrara	ferraria	ferrar
venetiæ	venegien	venise	venecia	vineggia	venys	venedig
mantua	mantuen	mantue	mantua	mantoua	mantua	mantue
mediolanum	melanen	maylan	milan	milano	mylan	meyland
neapolis	napels	naples	napoles	neapoli	naples	naples
conſtātinopol	conſtātinopolē	cōſtantinople	cōſtantinopla	conſtantinopoli	conſtantinople	cōſtantinopel
baſilea (lis	baſel	baſilee	baſilea	baſilea	baſyll	baſel
colonia	cuelen	coulongne	colonia	colonia	culane	coln
brugis	brugghe	bruges	bruas	brugia in flādra	brydges	brugle
lutetia pariſi	parijs	paris	paris	parigi	pariſe	paris

Cap. xxxvij. de chriſtianitate & infidelibus	Dj. xxxvij. ca. vā den kerſten en ongheloouighe	Le. xxxvij. cha. de la chreſtiēte & des meſcreās	El. xxxvij. ca. de la chriſtianidad y los infideles	Il. xxxvij. ca. del la chriſtianitad de ginfideli	The. xxxvij. ch. of chriſtēdome ād the infideles	Das. xxxvij. cap. vō de chriſtēh vng vnglaubigē
Chriſtianitas	Kerſtenheyt	Chreſtiente	Chriſtianidad	Chriſtianita	Chriſtendome	Chriſtenheyt
chriſtianus	een kerſten	chreſtien	criſtiano	chriſtano	a criſten	chriſten
iudeus	een iode	iuiſ	iudyo	giudee	a iewe	iud
hebraeus	hebreuſch	hebrieu	hebreo	hebreo	an hebrue	hebrayſch
infidelis	ongeloouich	meſcreant	infyel	infidele	vnſaythful	vnglaubik
gentiles	heydenen	payens	paganos	i pagani	heythen	haiden

E.ij.

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
turca	turck	turc	turco	il turcho	a turck	turck
faraceni, agareni	farrasinen	farazins	farrazinos	il farracino	faraciens	faracein
hæreticus	ketter	heretique	heretico	heretico	an heretike	ketzer
apostata	verloochent	renye apostat	renegado	il renegato	a renegade	abtrunnig
zodomita	een buggher	bougre	fodomitz	il bugiorone	a zodomite buggarde	sodomyt
Cap. xxxviij.	Dat. xxxviij. ca.	Le. xxxviij. cha.	El. xxxviij. ca.	Il. xxxviij. ca. fie	The. xxxviij. ca.	Das. xxxviij. ca.
de pugnis, expu	van striden, or-	des batailles	de la giera, y de	della battaglia, of	warres, batail	von schlacht
gnationibus &	loghen, ende	guerres, &	los jugadores.	& della guerra	les and players.	croberung vnd
lusoribus.	speelders.	ioueurs		& de giocatori.		spilern
Bellum	Orloghe	Guerre	Guea	La bettaglia	Vvarre	krieg
bellare	orloghē, vechte	cōbatre, guerro	guerear	combatter	to fyght, warre	kriegen
hasta ludere	steken	iouster (yer	iustar	giottrare	to iult	stechen
tentorium	een tente	pauillon	pauillon	padiglione	a pauilion	zelte
exercitus	heyr	ost	exercito	il campo	an oost	kriegs her
societates, copie	hoopen	compaignies	esquadras	squadre	companies	hauffen
vexillum	vane	baniere	bandera	la bandier	a banner	kriegs fendlin
pax	vrede	paix	paz	la pace	peace	frid
pacificor	vrede maken	faire paix	fazer paz	a far pace	to make peace	frid machen
ferire fœdus	verbont maken	faire aliance	donuenir	farpati	to make truce	bund machen
proditor	een verrader	traistre	traydor	il traditore	a traytoure	verratter
proditio	veraderie	traifon	traycion	tradimento	treason	verraterey
fur	dief	larron	ladron	il ladro	a thefe	dieb
nequam	schalck	ribault, garcon	velliaco	il ribaldo	a rybalde	schalck

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteurs.
nequitia	schalckheyt	tibauldise	vellaqueria	la ribalderia	knaury	schalckkheyt
nebulo	boeue	mescant hōme	vellaco	poltrone	a knaue	lotterbub
incantare	tooueren	enchanter	encantar	incantare	to bewitch	zaubereren
incantator	een toouenaer	enchanteur	encantador	incantatore	a man witch	zauberer
incantatrix	een toouercrse	enchanteresse	encantadora	strigo	a witch	haxe (haus
lupanar	een bordeel	bourdeau	putaria	bordello	the stewes	gcmain frawen
meretrix	hoere	putain	puta	putana	an whore	hur, metz
sapere	roouen	rober, raur	robar	robare	to robbe	rauben
raptor	roouer	robeur	robador	robatore	a robber	rauber
ludere	spelen	iouer	iugar	giocare	to playe	spilen
lufor	speelder	ioueur	iugador	giocatore	a player	spiler
perdidi decē flo	ic heb .x. guldēs	iav perdu, 10. flo	perdi . 10. flori	io ho perduto x	i haue lost, x. gyl	ich hab x floren
renos ludendo	verlorē met spe	rins en iouant	nes iugando	florini a giocare	dens in playēge	mit spilen y lorn
hoc tibi damno	dat is dijn (len	cest le tien dom	es tu daño	to danno	that is thy losse	dasself ist dein
est	schade	maige				schad
plus tibi profuz	het soude v be	il eust esse plus	meior fuera	eramegli operte	it had bē better	es war dir nutzli
isset si pecuniam	ter geweest heb	prouffitable a	que te vellieras	che tuti forsi	for the yf thou	cher gewesen so
illā vestitui im	ben dat ghy v	toy que tu teus	con aquellos	misso ben in	haddest clothe	dus an kleyder
pendisses	met dat ghelt	se veltu de ces	dineros	ordine con quel	thy selfe with	gleit hettest
	ghecleet hadt	deniers		li denari	that money	
vera loqueris	ghy segt waer	vous diētes la	tu dizes la ver	tu dici il vero	thou sayest	du sagst recht
		verite	dad		trouth	
sed id non est	maer so en ist	mais il nest pas	pero noes fecho	ma non e fatto	but so is it not	es ist aber nit
factum	niet ghedaen	faict ainsi			done	geschehen

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
Cap.xxxix.de citharedis & modulatoribus.	Dat.xxxix. cap. van herpenaers ende pipers	Le.xxxix.cha. des harpeniers & menestriers	El.xxxix.ca.de los tannedo- res.	Il.xxxix.ca.sie de sonatori	The.xxxix.cha. of harpes and musicians	Das .xxxix. cap. vödē harffē scles hern vñ pfeiffer
Cithara	Een herpe	Harpe	La harpa	larpa	A harpe	Eyn harpff
tuba	een trompette	trompe	el tambor	la tromba	a trumpet	tromer
tubicen	een tröpetblaser	sonneur des trö	la trompeta	la trombetta	a trompetter	trometer
alea	teerlinck	Vng de (pes	el tablero	tauolero	a dye	wurffel
taxilli	pickelen	cotulets,osselets	los dados	li dadi	the dyse	bickely
cartæ	carten	quartes	los nappes	charte	cardes	charten
tabula lusoria	schaeckbert	esquier	el axedrez	lo scaco	a payte of tab-	spilbret
luta	luyte	luc	la laud	il leuto	a lute (les	laute
lyra	liere	vielle	la vihuela	la viuola	a lyre	leyre
organum	een orghel	orgues	el organo	lorgano	a payre of orga	seytenspiel
campana	clocke	cloche	la campana	la campana	a bel,aclock(nes	glogik
campanile	een clockhuys	clochier	el campanario	campanile	a steple	glocken haus
Cap.xl. de de infir- mitate & ægris	Dat.xl.cap. van	Le.xl.chap. de	El.xl.ca.de las	Il.xl.ca.sie dels	The.xl. chap. of	Dat.xl.cap. von
tudinibus	cranckheyt en	foiblesse & mas	flaquezas y en:	le infirmita &	weaknesse and	kranckheyt vnd
Infirmitas	sieckheden	ladies	fermedades	delle malatie	sicknesses	suchten
infirmus	cranckheyt	foiblesse	enfermedad	infirmita	Sycknesse	Schwache
paralifis	crancle	foible	enfermo	infirmo	syck	schwach, kräcke
hydrops	de ghicht	la goute	gotta	la gotta	the palseye	der troff,schlag
febris	dat water	lydropisie	ydropesia	idropisia	the droseye	die wasserfucht
	de cortse	la fiebure	calentura	la febre	the agew	das feber

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteurs.
dolores	wee	dueil	dolores	la doglia	forowes	schmerzen
sum æger capite	mijn hooft doet my wee	la teste me fait mal	duelmel a ca beca	mi dole il capo	myne head doth ake	der knopff thut mir we
punctura	stekinge	pointure	punctura	puntura	a stythche	stechung
cancer	cancker	le chancre	cancer	il cancro	a cancker	der krebß
fluxus sanguinis	den bloetganck	flux de sang	sanguino	caca sangue	a yssue of blood	blutfluss
apostema	apostonie	apostume	postema	la postema	an aposteme	aposteme
inflatus	gheswollen	enfle	hinchado	enfiato	swollen or puffed	geschollen
rabiosus	woedende	enrage	rabioso	rabioso	furious	(vp wutechtig
surdus	doof	sourd	sordo	sordo	deaf	raub
mutus	stom	muet	mudo	muto	domme	stum
stultus, fatuus	sot	sot, fol	loco	matto	folysch	thorecht
cæcus	blindt	aueugle	ciego	cieco	blynde	blind
luscus	losch	lousche	tuerto	guercio	blind of the one	eynaugig
scabies	schorftheyt	rongne	farna	la rognia	scurfnes	(eye raude
scabiosus	schorft	rongneulx	furnoso	rognioso	scuruy	reudig
caluus	calu	chanu	caluo	cauluo	balde	kal, glatzig
tremere	beuen	trembler	tremere	tremare	to tremble	zittern
vulneratus	ghewondt	naure	ferido	ferito	wounded	verwundt
claudus	cruepel	boiteulx	coxo	zoppo	creple	hinkechtig
mori	steruen	mourir	morir	morire	to dye	sterben
mors	die doot	la mort	muette	il morto	death	der tod
sepultura	een graft	sepulchre	sepultura	la sepultura	a buriall	grab
putridum	verrot	pourry	podrido	marcio	corrupt	verfaulet

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
lepra	lazarie, ma- laetscheyt	mesellerie	lepra	mal de san lazaró	lepre	malatzey
medicus	medeciñ	medecin	medico	il medico	a phisician	artzr
medicina	medecine	medicine	medicina	medicina	a medecyn	artzney
mederi	meesteren	medeciner	curar	medicare	to heale	heylen
vnguentum	salue	guarir	vnguento	lunguento	salue	salb
minuere sans	laten	oignement	sangrar	cauar sangue	to let bloude	ader lassen
guinem		amoindrir le				
balneare	baden	sang	bañar	bagnare	to bathe	baden
iuuare	helpen	baigner	ayudar	aidiare	to helpe	helffen
		ayder				
Cap.xli.de	Dat.xli.,capit.	Le.xli.cha.de	El.xli.cap.	Il.xli.cap.sie	The.xli.chap.	Das.xli.cap.von
septem peccatis	van die seuen	sept pechez	de los siete pec-	de sette peccati	of the seuen	den siben haubt
mortalibus	doot sonden	mortelez	cados mortales,	mortali	deadly synnes	funden
Septem peccata	Die seuen hooft	Les sept pechez	Syette peccados	Li sette peccati	The seuen de-	Die siben haupt
capitalia	sonden	mortelz	mortales	mortali	adly synnes	fund
Superbia	houaerdie	orguell	soberuia	la superbia	Pryde	heffart
luxuria	oncuyfheyt	luxure	luxuria	luffuria	lechery	vnkeuschait
auaritia	ghiericheyt	auarice	auaricia	lauaritia	couetousnesse	geitzigkeyt
ira	gramscap	courroux	ira	la ira	wrath	zorn
gula	gulsicheyt	gloutonnie	gula	la gola	glotonye	fresserey
inuidia	nijt	haine,enuie	inuidia	linuidia	enuye	neid
accidia	traecheyt	pareffe	accidia	laccidia	slouthfulnesse	tragkeyt

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espagnol.	Italiano.	English.	Hochtuerſ.
Cap.xliij.de quinq; ſenſibus.	Dat.xliij.cap. van den vijf ſinnen	Le.xliij.cha. des cinq ſens	El.iiij.Ca. de los cinco ſentidos	Il.xliij.Cap.de- cinqe ſenti- menti	The.xliij.cha. of the.v.wittes	Das.xliij.cap.vō den funff ſinen
Quinq; ſenſus videre audire tangere odorare guſtare	Die vijf ſin- nen ſien hooren taſten riecken ſmakē	Les cinq ſens veoir ouyr toucher odorer eſſayer	Los cinco ſen- tidos ver oyr tocar oler guſtar	Li cinque ſenti- menti vedere veire totcare odorare guſtare	the fyue wyttes to ſe to heare to touche to ſmell to tayſt	Die funff ſinnen ſehen horen empfinden ſchmackē, riechē zoſten
Cap.xliij.de ſeptē operibus miſericordiæ.	Dat.xliij.cap. vādē ſeuē wer- kē der barm- herticheyt	Le.xliij.cha des ſept oeu- ures de miſeri- corde.	El.xliij.Ca. de las ſeyte obras de miſe- ricordia	Il.xliij.Ca. ſie delle ſere opere della miſericor- dia	The.xliij.ch.of the ſeuē wor- kes of mercy	Das.xliij.cap.vō ſibē werckē der barmherzigkyt
Septem opera miſeris- cordiæ. Eſurientes cibare ſitientes potare Nudos	die ſeuē werckē der barm- herticheyt Die hōgeringe ſpiſſen Die dorſtighe lauē Die naechte	les ſept oeu- ures de miſeri- corde Paiſtre les ayās fain Abbrenuer les ayans ſoiſ Veſtir les nudz	ſuyete obras de miſericordia. Mantener los ambrientes Dar de beuer a los q̄ tieueſed Veſtilos	le ſette opere de la miſericordia Cliaſama ti paſcere aliaſſe diati da- re pere I nudus veſtire	Seuen workes of mercy to fede the hongrie to geue the thruſty drynk to cloth the	Die ſiben werck der erbar- munz die hūgerig ſind ſpeiſſen die durſtig ſind trencken die nacketen

Latinum.	Duytsch.	Francoyz.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
vestire	cleeden		desnudoe		naked	bekleyden
Aegrotos	Die siecke	Visiter les	Visitar los en	Gli infermi visi	To vyfyt	Die krancken
visitare	besoecken	malades	fermos	tare	the syck	heym suchen
Incarceratos	Die gheuangen	Conforter	Confortar	Confortare	To confort the	Die gefagnen
consolari	vertroosten	prisonniers	les encarcelados	prigioneri	pysoners	trosten
Mortuos	De dooden	Ensepulier les	Enterar los	Seplire i morti.	To burye the	Die todten
sepelire	begrauen	mors	murtos		dead	begraben
Peregrinos	Die vremde	Recevoir les	A coger los	Albergare li	To lodge the	Die frombden
hospitari	herberghen	estrangers	pelegrinos	pelegriai	straungers	freuntlich an- nemēn
Capit.xliiij. de decem præ ceptis dei Decem præcep ta Domini	Dat.xliiij.cap. vanden thien ghebodē gods de thien gebos den ons heeren	Le.xliiij.chap. des dix cōman demēs de dieu les dix cōman demens de nostre seigneur	El.xliiij.Cap.de los diez manda mientos diez mādamien tos de dios	Il .xliiij. cap. sic de dieci cōman damenti di dio I dieci cōmanda menti di dio	The.xliiij.chap. of the.x.cōma undementes Ten preceptez of God	Das.xliiij.cap. von den zehen gebottē gottes Die zehē gbott vnfers herren
Crede in vnū deum Ama deum dilige proximū tuum sicut teipsum Sabbata sanctifica	Ghelooft in eenen god Bemint god bemint wren naesten gelijk v seluen Viert den sabbo then	Croyez en yng seul dieu Ayez dieu Ayme ton pro chain comme toy mesme Sanctifiez le sabbath	Creo en vn dios Ama a dios Ama al proxi mo tuyo como a ti mesino Guarda la fiesta	Credo in vno dio Ama dio Ama il prossimo tuo come te me desimo Sanctifica il sa bato	Beleue in one god Loue God Loue thy neghs bour as thy selfe Halowe the sabbath	Du solt glauben an eynē gott. du solt gott lieb Liebe (haben deinen nachstē wie dich selbs Den sibend tag solt du hailgen

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
Honora patrem & matrem	Eert vader ende moeder	Honnourez pere & mere	Honora padre y inadre	Honora il padre & la madre	Honoure father and mother	du solt chrē den vatter vñ mu-
Non occides	Ghi en sult niet dootstaen	Tu nocciras pas	No matares	Non occidere	thou shalt not kil	Du solt nit (ter todtē
non furaberis	ghi en sult niet itelen	tu ne desroberas poynt (ras	no furtaras	non robare	thou shalt not steale	Du solt nit stealen
nō mēchaberis	ghi en sult geen ouerspel doen	tu ne commette pas paillardise	no fornicaras	non mechare	thou shalt not breake xedlock	du solt nit eh brechen
non falsum testimonium dices	ghi en sult geen valch getuych segghen	tu ne diras pas faulx tesmoignage	no digas falso testimonio	non fare taffimonio falso	thou shalt not beare false wytsesse	du solt keyn falsch zeug sein
non cupies rem alienam	ghi en sult nye mants goet begheeren	tu ne cōuoites ras rien lauoir daultruy	no codicieys la cosa aiena	non desiderare roba daltrui	thou shalt not couer another mans good	du solt nit bege rē eyns andern gut
nō concupisces vxorem alterius	ghi en sult nye māt̄s huysurou begheeren	tu ne desieras pas la femme dautrui	no codicieys la muger de otro	nō desiderare la moglie daltrui	thou shalt not desyre another mans wyfe	du solt nit bege ren eyns anderē ehgemahel

Cap.xlv. de studio & schola	Dat.xlv. Capit. van leeringhe ende schole	Le xlv.chap. de l'apprentissai ge & escolle	El.xlv.cap. del estudio y de la escuela	Il.xlv.cap. sie de la studio & de la schola	The.xlv. cha.of study and of scole	Das.xlv.cap. vñ studierung vñ schulen
Vniuersitas studere schola	die hoochschole leeren, studeren een schole	vniuersite estudier escolle	vniuersidad estudat escuela	vniuersita studiare la scuola	vniuersite to study a scole	eyn hohe schuls leren, studirn schul, lehrhaus

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteurs.
doctor	doctoor	docteur	doctor	dottore	a doctoure	doctor
scholasticus	scholier	escollier	escolar	scholare	a scolar	schuler
discipulus	leeringhe	disciple	discipulo	il discipulo	a disciple	lerung
scriba, scriptor	een scriuer	escripuain	escriuano	el scriuano	a wryter, scribe	schreiber
theca calamaria	een pennecoker	coffin escriptoi	escriuanias	il calamaro	a penner	schreibzen
atramentum	inck	encre (re	tinta	linchiostro	ynck	dinten
papirus	papier	papier	papel	la charta	papyre	papeyer
pergamenum	pergament	parchemin	pergamino	charta pecora	parchement	pergament
scriptura	gheschrift	escripture	escriptura	a scriptura	wrytynge	gheschrift
priuilegium	priuilegy	priuilege	priuilegio	priuileggio	priuilege	freihey
septem artes	die.vij.consten	les.7.ars	siete artes	le sette arti	the.vij.sciences	die siben kunft
ius ciuile	dat werlic recht	le droit ciuil	ley temporal	la lege temporal	temporall lawe	d;weltlich recht
ius canonicum	dat gheestelic recht	le droit ecclesia	ley scriptural	la lege spiritua	spirituall lawe	das gaistlich recht
sacrae literae	die heyliche scripture	la scripture sain	sagrada escri	sacra scriptura	holy scripture	die hailige gheschrift
phisica	die const der na	phisque	fisica	la fisica	phisick	naturliche kunft
instruere, imbue	oderweisen (ture	enseigner	informar	insegnare	to teach	vnterrichten
discere	(re leeren	apprendre	aprender	imorarare	to learne	leren
callet libros	hi can die boecs	il scet bien les	sabe bien	eglisa molto bes	he ca the boec	er kan die
	ken wel	liures,	libros	ne i libri	kes wel	bucher wol

Cap.xlvi.de Dat xlvi. Capit. Le.xlvi Chap. El.xlvi.Cap. Il.xlvi.cap sie de The. xlvi.chap. Das.xlvi.Cap.
officio ecclesia- Van offici der de l'office de le de officio ecs officio ecclesia of the office von dem ampt

Latinum.	Duytsch.	Franc oys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
stico	kercken	glise	clesiastico	stico	oft the curche	der kirche
Officium eccles-	de geestelick	loffice ecclesia	lofficio	lofficio ecclesia:	spirituall	Das amptder
fiasticum	officie	stique	ecclesiastico	stico	office	kilchen
Papa	de paus	Le pape	Papa	papa	the popet	der bapst
patriarcha	patriarck	patriarche	patriarcha	il patriarcha	patriarck	patriarch
cardinalis	cardinael	cardinal	cardinal	il cardinale	cardinall	cardinal
archiepiscopus	ouerbisschop	souuerain eues-	arcobispo	arcuescopo	archbisschop	ertzbisschoff
episcopus	bisschop	euesque (que	obispo	il vescopo	bisshope	bischoff
abbatia	abdye	abbaye	abbadia	labadia	abbaye	abtey
abbas	abt	abbe	abbad	labbate	abbot	abt
prior	prioor	prior	prior	il priore	prioure	prior
parochia	parochie	paroiche	parrochia	la parochia	parishen	pfarr
archipresbyter	opperpriester	souuerain prez-	arciprete	larciprete	chefpreest	ertzpriester
clericus	clerck	clercq (stre	clerigo	il chierico	clark	cleric, schuler
canonicus	canonic	chanoine	canonigo	il canonico	chanon	thumherr
spiritualis	gheestelijck	espirituel	espiritual	lo spirituale	spiritual	gaistlich
laycus, secularis	leecck, weerlijck	lays, mundain	seglar	il temporale	teporal, laymā	weltlich
deuotus	deuoot	deuot	deuoto	il diuoto	deuoute	emssig imgbeth
deuotio	deuotie, inichz	deuotion	deuotion	diuotione	deuocion	emssigkeyt im
animo præsenti	met aendacht	deuotement	con deuotion	con deuotion	feruently	kecklich (bittē
fidem seruat ca-	hy heeft eē op	il a bonne foy	habuena se	ha buona fede	he kepeth the ca	er halt eyn
tholicam	recht gelooue				tholike fayth	rechten glaubē
est bonus chri-	hy is goet ker-	il est vray chre-	es buē christia	e buon christia:	he is a good	er is eyn guter
stianus	stien	stien	no	no.	christen man	christ

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espignol.	Italiano.	English.	Hochtuets.
corona	croone	coronne	corona	la chierica	crowne	crone
ecclesia	kercke	eglise	yglesia	la ecclesia	church	kirche
chorus	choor	cœur de leglise	coro	choro	the quere	chor
cathedra'lis ec- clesia	opperkercke	la souueraine eglise	yglesia mayor	il duomo	chef cathe dral church	das munster
monasterium	clooster	cloistre	monasterio	il monastero	cloyfire	closter
altare	outaer	autel	altar	laltare	aultare	altar
euchristia	d; lichaē Chri-	le corps Iesu	cuerpo de Cris	corpo di Chri	the body of	das nacht mal
reliquie	heylichdō (sti	reliq's (Christ	reliquias (sto	reliquia (sto	reliques (Christ	heylthum
crux	crux	croix	cruz	a croce	a crosse	creutz
suggestus	preecstoel	chayere du pre	pulpito	il pergolo	pulpit	cantkel
thuribulum	wieroooc vat	encensoir (scheur	encensario	il thuribile	senfor	rauch geschirr
imago	beelt	ymage	imagen	la imagine	image	blidnusz
calix	kelck	calice	calix	il calice	chalice	kelch
superpellicium	choorcleet	surpelis	sobrepellis	la cotta	surples	chorkdeyd
missale	missael	missal	missal	il messale	masseboke	mefs buch
corporale	corporael	corporal	corporal	il corporale	corparax	corporal
hostia	hostie	hostie	hostia	la hostia	hoste	hosfy
baptisterium	vunte	baptismo	baptismo	il battesimo	the funt	tauff stain
asperforium	quispel	asperges	yfopo	el spergol	sprenkle	weywadel
ambulacrum	pant	cheminoir al	claustra	il chiostro	cloystre	vmbgang
sacrarium	sacristie	sacristie (loir	sacristia	la sacrestia	vestry	sacristey, trefz
presbyter	prieiter	prestre	preste	il prete	preste	priester (kañter
monachus	monic	moine	monie	il frate	frere, moncke	munch

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	Engliff.	Hochteuts.
monacha	nonne	nonnain	monia	la monaca	nonne	nun
adorare	aenbidden	adorer	adorar	adorare	to worfhippe	Anbitten
precari	bidden	pryer	rogar	a pregare	to praye	betten
plangere	weenen	plourer	llorar	plangere	to wepe	weynen
ridere	lachen	rire	reyr	ridere	to laugh	lachen
campanarius	een luyder	sonneur	campanario	il campanaro	a belrynger	glogkner
custos	coster	couftrre	facriltan	il facrestano	a paryfh clark	figrift
Cap.xlvij.de	Dat.xlvij.capit.	Le.xlvij.chap.	El.xlvij. cap.del	ll.xlvij. Cap. fie	The.xlvij Ca.is	Das.xlvij.ca.võ
aqua et liquore	vã water en vos	de leaue et hus	agua y humidad	del laqua & hu	of water and	waffer vñ fauch
Aqua	water (chtichz	Eaue (midite	Agua	Lacqua (midita	wat (moifneffe	waffer (ten
aquæ	wateren	eaues	aguas	lacque	waters	die waffer
aqua dulcis	fuct water	eaue douce	agua dulce	lacqua dolce	fwete water	fufz water
aqua falſa	fout water	eaue falee	la agua falada	lacqua	ſalt water	gſaltzen waffer
aqua clara	claer water	eaue clere	la agua clara	lacqua chiara	clear water	lauter waffer
aqua turbida	droef water	eaue troublee	la agua turbia	lacqua torbida	foull water	trub waffer
fons	fonteyne	fontaine	la fuente	fontana	a fountrayne	bruñ
ſcaturigo	den orſpronck	fourgeon	la origen	la origine	the ſprynge	brunnader
puteus	put	puyſ	el poſo	il pozzo	a well	galgbruñ
torrens	vliet	ruiffeau	agua corrente	lacqua corrente	a brouke	giefz
ſtagnum	ſtaende water	eſtang	el eſtanque	la fiumara	ſtandynge wa	ſee oder pfutze
riuus	riuere	riuere	rio,ribera	il rio	ryuer (ter	bach
piſcina	viſchput	viuier	la viuera	la paſchiera	fiſhponde	weiher
lacus	een poel	foſſette	el lago	il lago	a pole	ſee
palus	broeck	paludz,marez	la palude	la palude	pouddel	moſz lach

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
rhenus	den rhiñ	rhin	el rin	lo reno	the ryne	der rhein
danubius	die denauwe	danube	el denubio	la tanta	danuby	die thonaw
mare	die zee	la mer	la mar	la marina	the see	das meer
fundus	de gront	le fond	el fondo	il fondo	the grounde	der boden
humidum	vochtich	fres, mouille	lo humedo	lumido	moylt	feucht
humiditas	vochticheyt	mouilleure	la humeda	la humidita	moynesse	feuchte
balneare	baden, netten	baigner	bañar	bagniare	to bathe	baden
ros	dau	rousee	el rocio	la rugida	the dew	dow
pruina	rijm	gellee	el yelo	la prina	horefrost	reiffen
pluvia	reghen	pluye	la lluvia	la pioga	rayne	regen
grando	hagel	grellee	la tempestad	la tempesta	hale	hagel
nix	snec	neige	el nieue	la neue	snowe	schne
glacies	ijs	glace	elada	giaccio	y'e	eisz
gelare	vriesen	geller	elar	giacciare	to frese	gefruren
gelatum	gheurofen	gelle	elado	giacciato	frosen	gefroren

Cap. xlvij. de igne & calidi	Dat. xlvij. cap. vā vier en hits	Le. xlvij. cha. du feu & chaleur	El. xlvij. ca. del fuego y del ca-	Il. 48. cap. sic del fuogo & del	The. xlvij. ca. of fyre and heate	Das. xlvij. Cap. vō feur vñ hits.
Ignis (tate	Vier (te	Feu	Fuego (lor	Il f ioco (caldo	fyre	Das feur
flamma	vlamme	flambe	brazas	la braggia	flame	de flañ
carbo	cole	charbon	carbon	il carbone	cole	ge'ofditer kol
prunæ	colen	charbons	carbones	i carboni	coles glowynge	brennige kolen
comburare	verbernen	bruster	abrafar	abbrugiare	to burne	Verbernen
combure	verbernt	bruste	abrafas	brugiare	brent	Verberna

rs.

Cap.
itz.ol
len

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
ardet	het bernt	il bruste	arde	larde	it burneth	es breant
est calidum	tis heet	il est chault	es callente	eglie caldo	it is hote	es ist haifz
calefacere	wermen	eschauffer	callentar	caldare	to make warme	warm machen
est tepidum	tis lau	il est tyede	es tybio	eglie tepido	it is luke warme	es ist lau
extinguere	wbluschen	estaindre	amatar	ispegnere	to quench	aufz loschen
extinctum	wtghedaen	estaint	amatado	isento	quenched	gelocht
sol	die sonne	le soleil	sol	il sole	the sonne	die sonn
luna	mane	lune	luna	la luna	the moone	der mon
stella	sterre	estaille	estrella	la stella	a starre	stern
sydera	sterren	estailles	las estrellas	le stelle	starres	gestirn
planeta	planete	planete	plana	il planeta	planete	planetstern
firma mentum	firament	firament	firramento	il firmamento	firament	das firament
serenum	clær	cler, luyfant	sereno	il sereno	clear	klar
cælum	hemel	ciel	cielo	il cielo	heauen	hymel
cælestis, cælicus	hemelsch	celeste	celestial	celestiale	heauenly	himlisch
nubes	wolcke	nuec	nubes	enuuoli	cloude	wolck
angelus	enghel	ange	angel	langelo	aungel	engel
angeli	engelen	anges	anges	gli angeli	aungels	engeln
Cap. xlix. de obedientia	Dat. xlix. Cap. van ghehoors saemheyt	Le. xlix. Chap. de obeissance	El. xlix. Cap. de la obedientia	Il. xlix. Cap. de della obedientia	The. xlix. ch. of obedience	Das. xlix. Ca. vñ ghorsamheyt
Obediens	ghelhoorsaem	obeir	obediente	obediente	obediens	ghorsam, ghe rig

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	Englisch.	Hochteuts.
obedientia	ghehoorsaem heyt	obeissance	obediencia	obedientia	obedience	gehorsamheyt
obedire	gehoorsaē zijn	obeyr	obedescer	obedire	to obeye	gehorschen
subditus	onderdaen	soubzmis	suggetto	soggeto	subiect	vnderthon
contrarius	contrari	contraire	contrario	contrario	contrary	widerig
ille omnia in uerse agit	die doet alle dinck verkeert	iceluy fait tou tes choses au contraire	aquel haze tos das las cosas contrario	colui faognico/ sa per contrario	he doth all thynges contrary	der thut alle die widerfins
est bestia	hy is een beeste	est vne beste	es vna bestia	e vna bestia	he is a beast	er ist een vich
vera loqueris	ghy segt waer	vous diētes le vray	verdad dizes	tu dici il vero	thou sayest trueth	du sagit waar
mea culpa	mijn schult	ma coulpe	mi culpa	mia colpa	my fault	mein schuld
debitor meus	mijn sculdnaer	mon debteur	mi deudor	mia debitore	my detter	mein schuldner
conscientia	conscientie	conscience	concencia	la conscientia	conscience	gewissen
iste rectā habet	dese heeft een	celui a bonne	esta habuena	costui a buona	he hath a good	dieser hat een
conscientiam	goede cōsciētie	conscience	conscienza	conscientia	conscience	gute gewissen
honor	eere	honneur	honor	honor	honoure	ehr
honorare	eren	honnourer	honrar	honorare	to honoure	ehren
laudare	prisen, louen	louer	loar	laudare	to prayse	loben, preisen
inrepare	berispen	blāmer	blasfemar	biatemare	to reprove	strafen
iste est homo	dit is een zeer	celuy est hōme	iste es hombre	costui e hō mol-	this is an expert	dieser ist gar een
multum prudēs	wijs man	fort saige	muy prudente	to fauio	man	weiser man
sapientia	wijsheyt	saigelle	sabiduria	la sapientia	wysdome	weisheit

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteurs.
malitia malitiosus	quaetheyt quaetsch	mauluaifrie mauluais	malicia malicioso	malitia il malitioso	malice malicious	bofzhait bofz
Cap .i. de infensatis	Dat.i.cap.van de wtfinnighe	Le.i.chap. des infensez	El.i.cap.es de los locos	Il.i.cap.fie de li matti & stolti	The.i.chap.of madde folck	Das.i.cap.von den vnfinnigen
Stultus Aulticia infanus furibundus obfiffus, dās montacus diabolicus	fol fotheyt rafende verwoet befeten	fol, fol folie hors de fens enrage demoniacle	loca locura infano furiofo zeccado	il matto la pazza pazzo fenza ceruello il poffeffo	a foole foolyfines madde fearce, woode poffeffed	Dorecht dorheit, narheit vnfinnig vaf wutig befeffen
	verduyuelt	diabolique	en diablado	indiabolato	deueryfh	teufelfuchtig
Cap .li. de palatijs	Dat.li.cap.van paleysen	Le.li.chap. des pallays	El li.cap. del palatio	Il.li.cap.fie del palazzo	The.li.chap.of palaces	Das.li.cap.von dem palast
Palatium locus eft de domo murus culmen	paleys plactfe this van thuyf een muer tfop vanden huysē	pallays place il eft de la maifō mur le pinnacle, de la maifon	palatio placa es de casa cerca cōholmo	il palazzo la piazza e di casa il muro il colmo	a palace a place he is of the hou fe a wall the toppe of the house	palast, pfaltz platz er ift von haus maur gipfel oder tachspitz

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteurs.
Capit. liij. de cellario & rebus quas continet	Dat. liij. Cap. vanden kelder ende wat hi inhout	Le. liij. cha. du cellier & tout ce quil contient	El. liij. cap. sic de la bodega y sus cosas	Il. liij. cap. sic de la canoua & di quello che contiene	The. liij. cha. of the cellar and what it con- teyneth	Das. liij. cap. von dem keller vnd desselben gehalt
Cellarium	den kelder	Je cellier	bodega	la canoua	the cellar	nusz keller
vasa	vaten	vaisseaux	toncles	le botte	vesseles	vasser, geschir
fundus	bodem	fond	el hondo	il fundo	the botome	boden
amphora	canne	cruche	cantaro	il bocale	a canne	krug
acetum	azijn	vinaigre	vinagre	laceto	vinegre	essig
fcx	heffen, ghest	la lye	hez	la feccia	yet, dregges	drusen
metiri	meten	mesurer	medir	misurare	to measure	messen
mensura	mate	mesure	medida	la misura	a measure	maatz, mess
aqua mensura	goede mate	bonne mesure	buene medida	bouna misura	good measure	gleiche maafs
mensura iniusta	quade mate	malle mesure	mala medida	trista misura	euell measure	vngleich: maafs
cellarius	kelderwarder	boutellier	bodegonera	il canouaio	cellerar	kellerin
hospes	een weerd	hoste	mesonera	hoste	an hoste	wurt
hospitium	herberghe	hostel, logis	meson	hostaria	an ynne	wurtzhaus
¶ Cap. liij. de culina	Dat. liij. Cap. vande kuekene	Le. liij. chap. de la cuisine	El. liij. cap. de la cozina	Il. liij. cap. sic de la cucina	The. liij. chsp. of the kytchen	Das. liij. cap. von der kuchē
Hypocaustum	een stoue	estuue	estufa	la stuaa	a stow	eyn stub
coquina, culina	kuecken	cuisine	cozina	la cucina	kytchen	eyn kuchy
caminus	scouwe	cheminee	chiminea	il camino	chymney	kammat

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteurs.
forceps	tange	estennelle	pala	pala	tonges	zang
olla	pot	pot	olla	pignatta	pot	haf, toffe
patella	panne	payelle	sarteu	padella	panne	pfan
scutella	scotel	escuelle	escudilla	la schudella	dish	schussel
ahenum	ketel	chaudron	calderon	il caldrone	caldrö, kettell	kessel
quadra	tellioor	trenchoir	taiahero	tragliere	trencher	teller
coctear	lepel	culiere, louche	cuchar	cuchiari	spone	loffel
veru	spit	hastieu	assador	lo spedo	a spytte	spils
mortarium	mortier	mortier	mortero	mortaio	a mortar	morsel, stofzstai
salinum	soutvat	saliere	salero	la saliera	a saltsellar	saltzfas
focus	heerdt	fouyer	fogar	il focolaro	herth	herdstat
cinis	asschen	cendres	ceniza	le cencre	asshes	achen

Cap. liiij. de cella	Dat. liiij. cap. vande camer	Le liiij. Cha. de la chambre	El. liiij. cap. de camara	Il. liiij. cap. sic de la camera	The. liiij. chap. of the chambre	Das. liiij. cap. vñ der kaemer
-------------------------	---------------------------------	---------------------------------	------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-----------------------------------

Cortina	een gardine	courtine, voile	cortina	la cortina	curtayne	eyn serg
fascia	een bendel	drapeaulx	faxa	faxollet o	a swadelbande	bendel
colus	spinrock	quenouille	rueca	la rocca	a rock	kunkel
fusus	spille	fuseau	fuso	il fuso	spyndle	spindel
filare, nere	spinnen	filler	hilar	filare	to spynde	spinnen
mensa	tafel	table	tabia	la tauola	a table	tisch
mappa	tafellaken	nappe	touaia	touaglia	table cloth	tiischlachen

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
mantile cinctoriū men- sale	hantdwale tafelrinck	touaille gardenape	mantel zignido	sciugamano guardanappa	a towell table whoope	handzwahel tusch ring
Cap.lv.de hor- reo & granis	Dat.lv.cap.van de scuere-ende graen	Le.lv.chap.de la grange & grains	El.lv.cap.de granario y todo el grano	Il.lv.cap.se del granaio & di tutti li grani	The.lv.chap. of the barne and corne	Das.lv.cap.von dem speicher vnd korn
Triticum	tarwe	bled	trigo			weytze
horreum	een schuere	grange	granario	il granaio	a barne	scheur,kornkast
granum	koren;graen	grain	grano	il grano	grane	korn,kern
frumentum	koren	forment	frumento	il grano	corne	aherkorn
filigo	rogge	seigle	centeto	il legabo	rye	rock
hordeum	gherst	orge	cebada	lorzo	barley	gerste
panicum	boeckweit	panick	panizo	panico		heydel, butz
milium	hers	miller	inyi	miglio		hirsz (weytz
faba	boone	febue	hauas	faua	beanes	bon
auena	hauere	auetine	auena	lauena	oetes	haber

LIBRI PRIMIFINIS.

LIBER SECVNDVS

DE NOMINIBVS ET VERBIS SE-
cundum eorum significationes.

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteurs
Cap.i.de verbis	Dat.i.cap.van woorden	Le.i.chap. des verbes ou rai/ sons	El.i.cap. de las palabras	Il.i.cap. sic de le parole	The fyrst chap. of wordes	Das erst ca.von wortten
Narrare dicere loqui, fabulari lamentari letari	Vertellen segghen clappen claghen veryruechden	Parlamerter dire, parler quaquetter, de/ plaindre (uifer refiouyr	Hablar dezir pariar lamentar alegrar	Parlare fanellare gianziare lamentare allegrare	To shewe to saye to bable to mourne to reioyce F. iij	Erzelen sagen reden, schwetze klaglich wainē sich frewen

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
consolari	troosten	conforter	confortar	confortare	to conforte	trosten
defendere	beschermen	deliurer	defender	difendere	to defende	beschirmen
percutere	slaan	batre	facudir	batrare	to smyte	schlahen
confutare	raden	conseiller	conseiar	consigliare	to counsel	rahten
decipere	bedrieghen	tromper	enganar	ingannare	to deceaue	betriegen
contradicere	wederlegghē	contredire	contra dezir	contradire	to speak agaynst	widerreden
facere	doen	faire	hazer	fare	to do	thun
inclinare	neyghen	basser	baxar	abbassare	to enclyne	helden, naighen
findere	clieuen	fendre	hender	fender	to cleue	spalten
reficere	vermaken	adouber	rehazer	conciare	to repayre	vermachen
expedire, exequi	wtrechten	despescher.	delpedir	i spacciare	to dispach	aufzrichten
implere	veruullen	remplir	henchir	impire	to fyll	erfulen
adiuuare	helpen	ayder	ayudar	aiutare	to helpe	helifen
seruire	dienen	seruir	seruir	seruire	to serue	dienen
incipere	beghinnen	commencer	commencar	cominciare	to begynne	anfahen
videre	sien	veoir	veer	videre	to se	sehen
audire	hooren	ouyr	oyr	vdire	to heare	horen
colligere	vergaderen	assembler	rescatar	riscuotere	to gather	versamlen
expendere	wtgheuen	despendre	espender	spendere	to spende	aufzugeben
reddere	wedergheuen	rendre	rendir	rendere	to restore	widergeben
carere	deruen	saillir	faltar	mancare	to want	manglen
opprimere	verdrucken	opprimer	ostensado	chifare	to oppresse	vnterdrucken
coercere	dwinghen	contraindre	esforçar	forzare	to compell	enthalten

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	Englisch.	Hochteuts.
occidere	dooden	occire, tuer	matar	amazzare	to kyll	todten
praestolari	beyden	attendre	esperar	aspettare	to abyde	warten
destruere	verderuen	gaster	destruir	guastare	to destroye	zerbrechen
trahere	trecken	tirer	tirar	tirare	to drawe	ziehen
praecipitare	sincken	aualler	dexar	calare	to cast downe	hinab stutzen
querere	suecken	cherfer	buscar	cercare	to seke	suchen
inuenire	vinden	trouuer	hallar	trouare	to fynde	finden
irasci	gram werden	esire couronce	ayrar	corruciare	to bewroth	ergrimen
probare	procuen	assayer	prouar	prouare	to proue, assaye	versuchen
estimare	scatten	estimer, eualuer	estimar	sumar	to esteime	schätzen
remniscor	ic bedencke	penfer	penfar	pensare	to remembre	ingedenck sein
tentare	becoren	tenter	tentar	sperimentare	ro tempte	zurichten
prapare	bereyden	apareiller	apareiar	apparechiare	to make redy	reytzē, zumutē
mutare	veranderen	mer	mudar	mutare	to chaunge	enderen
mouere	berocren	esmouuoir	mouer	mouere	to moue	bewegen
tangere	raecken	atroucher	tocar	toccare	to touche	anruren
dubitare	twisselen	doubter	dubdar	dubitare	to doute	zweiffeln
venire	comen	venir	venir	venire	ro come	kuñen
sperare	hopen	auoir, espoir	auer esperanca	sperare	to hope	hoffen
desperare	vertwisselen	desperer	desesperar	dispirare	to despayre	verzweiflen
suspirare	suchten	suspirer	fospirar	fospitare	to syghe	suffzen
satisfacere	vermueghen	contenter	contentar	contentare	to satisfie	vernugen
egere	ghebrec hebbē	auoir disette	menesier	bisognare	to nede	mangeln

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
intelligere	verstaen	entendre	entender	intendere	to vnderstande	verstohn
turbare	verstooren	troubler	turbar	turbare	to trouble	verwirren
vertere	omkeeren	tourner	voluer	voltare	to turne	vmwenden
onerare	belasten	charger	cargar	caricare	to larde, charge	laden
incantare	tooueren	enchanter	encantar	incantare	to bewitch	zaubern
complere	volbrenghe	acheuer	fenecer	compire	to fulfyll	volfuren
maculare	beulecken	souiller	ensuziar	imbrattare	to defyle	bemafzgen
scindere	fniden	tailler, trencher	cortar	tagliare	to cutte	schneiden
ridere	lachen	rire	reyr	ridere	to laugh	lachen
plorare	weenen	pleurer	I lorar	piangere	to wepe	weynen
deridere	bespotten	mocquer	burlar	beffere	to mock	verspottē, satzē
salutare	groeten	saluer	saludar	salutare	to salute	grussen
respondere	zntwoorden	respondre	responder	respondere	to answere	antwurten
vestire	cleeden	abiller	vestir	vestire	to clothe	bekleyden
spoliare	aftrecken	despouiller	despoiar	spogliare	to spoyle	berauben
dormire	slapen	dormir	dormir	dormire	to slepe	schlaaffen
somniare	droomen	songer	soñar	sogniare	to dreame	traumen
vigilare	waecken	veiller	velar	veggliare	to watch	wachen
ambulare	wandelen	cheminer	caminar	andare	to walke	wandlen
equitare	rijden	cheuaucher	canalgar	caualcare	to ryde	reiten
recedere	wechgaen	aller anuoye	andar	andar via	to go awaye	hinder sich wei-
portare	draghen	porter	leuar	portare	to beare	tragen (clien
tollere	afnemen	prendre iuz	quitar	togliere	to take awaye	hinweg nemen

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	Englisch.	Hochtreuts.
dare	gheuen	donner	dar	dare	to gyne	geben
scrutare	behouden	garder	guardar	repuonere	to kepe	behalten
saluare	opheffen	saluar	saluar	saluare	to sau	verhuten
abscondere	verberghen	mucher	asconder	ascondere	to hyde	verberghen
aperire	opdoen	ouurir	abrir	aprire	to open	auff schliessen
claudere	sluyten	fermer, clorre	cerrar	ferrare	to lock	beschliessen
tenere	houden	tenir	tener	tenere	to holde	halten
detinere	ophouden	detenir	retener	retenere	to kepe	auff halten
attingere	toetasten	attoucher	tocar lamano	metter mano	to touch	an ruren
laudare	prijfen, louen	louer	alabar	lodare	to prayse	loben
increpare	berispen	blasmer	regnir	blasimare	to reprove	schelten
infamare	bescame	hōtir, cōfondre	diffamar	vituperare	to disame	verleumbden
accusare	besculdighen	accuser	accusar	accusare	to accuse	schuldigen
certiorem redere	te kennē gheuen	notifier, acer	notificar	notificare	to geue knows ledge	zu wissen thun
reuerti	wederkeeren	tener	tornar	ritornare	to returne	wederkeeren
ligare	binden	retourner	ligar	legare	to bynde	binden
compingere	packen	fardeler			to trush together	
mouere	roeren	lyer				
emere	coopen	mouuoir	mouer	muouere	to moue	bewegen
interrogare	vraghen	achetter	comprar	comperare	to bye	kauffen
grauare, mole-	becommenen	demandar	preguntar	domandare	to aske	fragen
cogitare (stare	denken	greuer	grauar	grauare	to greue	beschweren
		penser	pensar	pensare	to thynke	denken

Latinum..	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochtreuts.
tormentare	pijnighen	tormenter	tormentar	tormentare	to racke	marteren
fatigare	vermoeden	prendre paine	fatigar	fatigare	to wery	mud machen
quarere	soecken	cherfer	buscar	cercare	to seke	suchen
pati, ferre	lijden, verdrage	souffrir	sofrir	sofrire	to suffre	leiden, dulden
sanare	ghenezen	guarir	sanar, guarescer	guarire	to heale	heylen
accipere mutuo	ontleenen	emprunter	emprestare	prestare	to borow	entlihen
immiscere	onderwinden	soy entremettre	empachar	impacciare	to medle	sich mischen
donare	schenckē, geuen	donner	donar	donare	to gyue	schencken
diuidere	deylen	diuider, partir	partir	partire	to parte	zerteylen
presentare	presenteren	presenter	presentar	a presentare	to present	erbieten
expectare	beyden	attendre	esperar	spettare	to abyde	warten
renegare	verloochenen	renier	renegar	rinegare	to denye	verleugnen
habere com- mendatum	ghebieden, beue- len	recommander	recomandar	raccomandare	to recomende	wol bevelhen, ru- men
ordinare	ordineren	ordiner	ordenar	ordinare	to ordene	schicken, ordnē
parcere	sparen	espargner	guardar	sparaniare	to spare	verschonen
confiteri	bichten	confesser	confessar	confessare	to confesse	beychten
circundare	omringhen	enuironner	rodear, traues- superabundar	trauerlare	to compasse	vmgeben
superfluere	oueruloeden	suronder	superabundar	auanzare	to excede	verhieslen
hospitari	herberghen	logier	ospedar	albergare	to lodge	beherberghen
acquirere	vercrighen	acquirir	acquirir	acquistare	to opteyne	verkoemen
filare, nere	spinnen	filer	filar	a filare	to spyne	spinnen
coquere	soken	cuisinnet cuyr	cozi, ar	cucinare	to dyghtmeate	koeken

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochreut̃
spumare	scuymen	escumer	espumar	scuimare	to skomme	schaumen
lauare	wasschen	lauer	lauar	lauare	to wash	waschen
bullire	sieden	boullir	herbir	bulire	to syth	suden
excitare	wecken	refeueller	despertar	suegliare	to awake	erwecken
oscitare	gopen	beer	bozear	sbaugliare	to gape	gewen, gienem
sternutare	roncken	ronfler	estornudar	sternudare	to nese	nusen
ruptum	ghebroken	froisse	roto	rotto	broken	gebroken
laceratum	gheschoort	deschire	despacado rocat	stracciato	torne	zerrissen
destructum	verdoruen	gaste	destruydo	guastato	destroyed	verdorben
fissum	gheclouen	fendu	hendido	fesso	clouen	gespalten
refectum	vermaect	adoube	rehecho	conciato	repayred	vermachet
factum	ghedaen	faict	hecho	fatto	done	gemacht
amatum	bemint	ayme	amado	amato	loued	geliebt
visum	ghesien	veu	visto	veduto	sene	gesehen
auditum	ghehoort	ouy	oydo	vdiro	herde	ghehoort
impignoratus	verpandt	engage	empeñado	impegnato	pledged	zu pfand ysetzt
recuperatum	weder ghecreghen	rachette	recobrado	riscosso	recouered	wider erobert
redditum	weder gegeuen	rendu	rendido	renduto	restored	wider gegeben
strictum	enghe	estroict	estrecho	stretto	strayght	ang
inuentum	gheuonden	trouue	hallado	trouato	destroyed	gefunden
probatum	gheproeft	assaye	prouado	prouato	founde	versucht

Latinum.	Duytſch.	Francoyſ.	Eſpaignol.	Italiano.	Engliſh.	Hochteuts.
æſtimatum	gheſchat	eſtime	eſtimado	eſtimato	eſtymed	geſchatzt
præparatum	bereyt	appareille	aparejado	apparechiato	prepared	zubereyt
mutatum	verandert	muc	mudado	mutato	chaunged	geendert
motum	beroert	eſmeu	mouido	moſſo	moued	bewegt
tactum	gheraect	touche	torado	toccato	touched	angerurt
deſperatus	verzwiffelt	deſpere	deſeſperado	diſperato	deſpayred	verzwweifelt
turbatus	verſtoort	trouble	torbado	turbato	troulet	erzurnet
contentus	vernuecht	content	contento	contento	content	vernugt
ſpoliatus	blootgemact	diſpouille	deſpoiado	ſpogliato	ſpyled	beraubt
ambulando	wandelende	cheminant	andando	andando	walkynge	im wandlen
equitando	rijdende	cheuauchant	caualgando	caualcuando	rydyng	im reiten
ſtando	ſtaende	eſtant debout	eſtando	ſtando	ſtandyng	im ſtehn
ſublatus	benomen	oſte	tomado	tolto	taken a waye	auffgehaben
occultum	verborgen	muche	aſcondido	aſcoſo	hydde	verborgen
redditum	wederghes	rendu	rendido	renduto	reſtored	widerum geben
	uen					
completum	volbrocht	acheue	complido	compito	fulfylled	erfullt
communicatus	berecht	communie	comulgado	communicato	ſpoken withal	communicirt
excommunicatus	inden ban	excommunie	deſcomulgado	excōunicato	excōmunicate	verflucht
circundatum	omringt	auironne	rodeado,traueſ	trauerſato	cōpaſſed aboute	ymbgeben
acquiſitum	vercreghen	conquis	acquirido (ſado	acquiſtrato	opreyned	vberkomen
ſilatum	ghesponnen	ſile	ſilado)	ſilato	ſponne	geſponen

ts.

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
bulitum	gheioden	boulli	cozido	aleſſo	foden'	gſotten
aſſum	ghebraden	roſti	aſſado	arroſto	roſted	gebraten
ſpumatum	gheſcuymt	eſcume	eſpumado	ſcuiinato	ſcommed	geſchaumet
lauatum	ghe waſchen	laue	lauado	lauato	waſhen	gewaſchen
dormitum	gheſlapen	dormi	dormido	dorinito	ſlepe	geſchlafen
oſcitatum	ghegheeut	bee	bozeado	ſbauigliato	gaſped	geginet
ſternutatum	gheueit	ronſle	roncado	ſternudado	neſed	genieſet

¶ Cap. ij. de nominibus	Dat. ij. Cap. van den namen	Le. ij. chap. des noms	El ij. cap. de los nombres.	Il. ij. cap. ſie de li nomi	The. ij. chap. of names	Das ander cap. vō den namen.
-------------------------	-----------------------------	------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-------------------------	------------------------------

Nomen	Naem	Nom	Nombre	Il nome	Name	Eyn naem
nomina	de namen	les noms	nombres	li nomi	names	die namen, wor
verbum	woort	parole, mot	palabra	la parola	worde	wort (ter
mendacium	lueghen	menſonge, men	mentira	bugia	a lye	lügen
latitia	blifchap	ioye (terre	alegria	allegrezza	gladnes	froligheyt
conſolatio	trooſtinge	fou'as, confort	conſolacion	conſolatione	conforte	troſtung
deſenſio	beſcerminge	rachattement	deſenſion	diſenſione	deſence	beſchirmung
conſilium	raet	conſeil	conſejo	conſeglio	counſel	raht
conſiliarij	raetſtuden	conſeilliers	conſejeros	i conſighieri	counſellers	radtſherren
voluntas	den wille	la voulente	voluntad	la volonta	will	will
audientia	audientie	audience	audientia	laudientia	audience	auffloſung
reſponſum	antwoorde	reſponſe	reſpueſta	la riſpoſta	anſwere	antwort

Latinum.

nuncium
 nunci
 cursor
 cursores
 patientia
 pignus
 auxilium
 amor
 licentia
 spes
 fastidium
 onus, sarcina
 medietas
 letitia, gaudium
 salus
 equus
 mulus
 asinus
 camelus
 gradarius
 ditellarius
 fenum
 sella

Duytsch.

bootschap
 boden
 looper
 loopers
 lijdsfaemheyt
 pandt
 hulpe
 liefde
 oorlof
 hope
 walghinghe
 pack, last
 die helft
 vruecht
 salicheyt
 peert
 muyl
 ezel
 kemel
 tellener
 voorpeert
 breydel
 sadel

Francoys.

ambassade
 ambassadeurs
 courier
 coufiers
 patience, souff-
 gaige (france
 ayde
 amour
 conge
 espoir, esperance
 vomissement
 charge
 la moytie
 ioye, liesse
 sauvement
 cheual
 mulet
 asne
 chameau
 palefroy
 roulin
 frain
 la sella

Espaignol.

embaxada
 embaxadores
 correo
 correos
 pacencia
 prenda
 ayuda
 amor
 licencia
 esperanza
 fastidio
 vne carga
 mytad
 alegria
 salud
 cavallo
 mulo
 asno
 camello
 palafren
 rofin
 freno
 sylla

Italiano.

lambasciata
 gli ambasciatori
 il cortiero (si
 il corrieri
 patientia
 pegni
 aiuto
 amore
 licentia
 speranza
 fastidio
 carico
 la mita
 allegrezza
 il saluto
 il cauallo
 il mulo
 lasino
 il camello
 il palafreno
 il rouzino
 il freno
 la sella

English.

message
 messangier
 pursueant
 pursueantes
 patience
 gage
 helpe
 loue
 lycence
 hope
 abhorrynge
 burthen
 halfe
 gladnesse, ioye
 health
 an horse
 a mule
 an asse
 a kamel
 an ablyng horse
 a sumptur horse
 a brydle
 a saddle

Hochteuts.

botschaft
 bott
 lauffer
 lauffer
 gedultigkeyt
 pfand
 hulff
 liebe
 vrlaub
 hoffnung
 vnwill
 last, burde
 das halb teyt
 blischap
 heyl
 rofs
 mau thier
 esel
 kamel thier
 zeltrofs
 saumrose
 gebifs
 sattel

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
morsus	ghebit	mors	bocado	il morso	a byt	eyn bis
mentale	kinrecp	gourmet	barbal	barbazale	a kytbit	kinnrcyff
capistrum	helfter	cheuertre	cabestro	cauessa	an haltre	halfter
pectorale	voorbant	poictrinal	petral	il pettorale	a crouper	brustband
cinctura	den gordel	la sengle	chinchia	la cinghia	a gyrtre	gurtel
fenum	hoy	du foin	feno	il feno	haye	haw
strament	stroo	estrain	pala	lo straine	strawe	straw
aucna	hauere	de laueine	auena	lauena	oetes	habern
simus	mes	fiente	stiercol	il letame	donge	mist
furca	gaffel	fourche	forca	la forca	a fork	gabel
certitudo	sekerheyt	seurete	seguredad	segurta	sureness	sicherhait
timor	vreesse	peur, crainte	temor	panta	seare	furcht
nemo	niemant	nulluy	ninguno	nessuno	roman	niemand
veritas	waerheyt	verite	verdad	la veritate	treuth	warheyt
angustia	ommacht	angoisse	angustia	angustia	strayghtmesse	bekumernus
gratia	ghenade	grace	gracia	la gratia	grace, sauour	gnad
malum	quaet	le mal	mal	il male	euell	das vbel
vsura	woeker	vsure	vsura	vsura	vsury	woncher
vsurarius	woekerer	vsurier	vsurero	vsurario	an vsurer	woncher
conerator						
donum	een gaue	don	don	il dono	a gyft	gab
passus	een schrede	vn pas	vn passo	il passi	a steppe	schrit
placitum	beliefte	plaisier	el plazer	lo piacere	pleasure	gfallen

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	Englisch.	Hochteuts.
ordo	ordinancie	ordre	orden	ordine	ordre	ordnung
latro	moordenær	meurdrier	ladron	el fassino	a murderer	morder
impense	cost	despens	despenfa	le spele	expenses	kost
fur	dief	larron	furtador	ladron	a thefe	dieb
securitas	vrijheit	franchise	frankuifa	la franchezza	sureneste	freihey
confessio	biechte	confession	confession	la confessione	confession	biechte
conscientia	conscientie	conscience	conscientia	la conscientia	conscience	gewiffen
pœnitentia	boete, berou	penitence	penitentia	la penitentia	penaunce	raw
differentia	onderscheyt	difference	differentia	la differentia	difference	feel
potentia	machticheyt	puissance	potentia	la potentia	power	vermagung
intellectus	verstant	entendement	entendement	intelletto	vnderftädynge	verftand
Inclinatio	neyginge	abaissement	inclination	la inclinacione	redynes	heldung
filum	gharen	du fil	filo	il filo	yarne	faden
coqus	cock	cuyfinier	cozinero	il coco	a cook	koch
lardum	speck	lard	tocino	il lardo	bacon	fpach
lotrix	waffcherffe	lauereffe	lauandera	la lauandaia	a laundresse	wafchere
somnium	droom	fonge	fucño	il fogno	a dreame	traum
¶ Cap. iij. de adiectiuis & pronominiſus & & aduerbijs	Dat. iij. cap. van de adiecti, ende pronomina ende aduerbia	Le. iij. chap. des adiectis & pronomis & aduerbes	El iij. cap. de los adiecti, y ſo bre nombres y aduerſos	Il. iij. cap. ſie de adiecti & prono mi & aduerbi	The. iij. Cha. is of adiectiues, pronowmes & aduerbies	Das. iij. cap. von dē adiectiuis vñ pronominiſus vnd aduerbijs

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochreuts.
Mendax	lueghenachtich	Menteux	mentiroso	bugiardo	full of lies	lugenhaffrig
loquax	clapachtich	iafeux	hablador	cianciatore	full of wordes	schwatzig
dignus	weerdich	digne	digno	degno	worthy	wirdig
latus	blijde	ioyeux	alegre	allegro	glad	frolich
tristis	droeue	triste	triste	di mala voglia	heuy, sadde	trurig
rebel'lis	wedel'spannick	rebel'leux	obstinado	ostinato	obtinat	widerstreb'ig
morosus	ghemel'ick	fantatique	fantastico	fantastico	frowarde	eygeninnig
mirabilis	wonderlijk	merueilleux	marauilloso	marauigloso	maruayious	wonderbaer
pacificus	vreedsaem	pacifique	pacifico	pacifico	peaceable	fridsam
ociosus	ledich	oyseux	ociofo	indarno	ydell	mußig
longus	lanck	long	luego	lungo	longe, rall	lang
paruus	cleyen	petit	pequeño	piccolo	lytle	klain
minor	minder	moindre	menor	poco minore	lesse	minder
maior	grooter	plus grant	mayor	magiore	more	grosser
largum	wijt	large	largo	largo	large	breyt, weit
auarus, cupid⁹	ghierich	auaricieux	auariento	auaro	couetous	geitig
prodigus	verquistende	prodigue	prodigo	il prodigo	prodygall	geudig
breuis	cort	court, brief	corto	il corto	short	kurtz
angustum	enghe	estroit	estrecho	stretto	strayghte	eng
debi'is	cranck	feible	debilitado	debile	feble	cranck
malus	quaet	mal	malo	e malo	euell	bosz
bonus	goet	bon	bueno	e buono	good	gut
mlior	beter	meilleur	meior	e migliore	better	besser

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
optimus	best	plusbon	bonissimo	e ottimo	best	der best
solus	alleen	seul	solo	solo	alone	allain
magnus	groot	grant	grande	grande	greate	groß
maior	grooter	plusgrant	mayor	piu grande	(de greater	großer
maximus	grootste	tresgrant	grandissimo	molto piu grãz	greatest	der groſſeſt
iratus	gram, toornich	corouce	ayrado	cortucciato	wroth	zornig
paucum	luttel	peu	poco	poco	lytle, fewe	wenig
superfluum	oueruloedich	abundant	demasiado	danauzo	to much	vberfluſſig
contentus	te vreden	content	contento	contento	content	zufriden
carum	dicre	cher	caro	caro	deare	theur
caritas	dierte	cherte	caristia	carestia	derth	theure
securus	vrij	ſeur, franc	seguro	securo	ſure	frei
tenerum	teer	tendre	tierno	tenero	tendre	zart
durum	herdt	dur	duro	duro	harde	hart
fortis	ſterck	fort	fuerte	forte	ſtronge	ſtarch
infirmus	cranck	foible, malade	enfermo	debile	feble, weale	kranck
poſſibile	mogheliſck	poſſible	poſſibile	poſſibile	poſſible	muglich
impoſſibile	ommogheliſck	impoſſible	impoſſibile	impoſſibile	impoſſible	vnmuglich
parcus	ſpaerſaem	ciche, eſcars	ſcarſo	riſretto	ſcarce, ſparynge	ſparhalt, karg
conſtans	ſtantachtich	conſtant, ſerme	conſtante	conſtante	conſtant	
putridum	verrot	poury	podrido	marcio	rotten	ſaul
mucidum	verſchimmelt	moyſi	hoſo	muffito	mouldy	ſchmlecht
animofus	moedich	du grãt courage	diſteſto	animofa	ſtout	gelantz, ſtich

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteurs
perpetuum	eewichlijck	permanable	siempreiamas	sempremai	perperual	ewig
Ego sum	Ick ben	le suis	Yo soy	Io sono	I am	Ich bin
pro me	voor mi	pour moy	por mi	per me	for me	fur mich
pro te	voor dy	pour toy	por ti	per te	for the	fur dich
pro illis	voor die	pour ceulx la	por aquellos	per quelli	for them	fur denen
pro istis	voor dese	pour ces cy	por estos	per costoro	for these	fur disen
mihi	my	a moy	a mi	a me	to me	mir
de me	van my	de moy	de mi	da me	of me	von mir
tu	ghy	vous	tu	tu	thou	du
de meo	van mynen	du mien	del mio	del mio	of myne	van meinen
nos	wij	nous	nosotros	noi	we	wir
noster	onse	nostre	nuestro	nostro	oure	vnser
de nobis	van ons	de nous	de nosotros	da noi	of vs	von vns
de te	van v	de toy	de ti	da te	of the	von dir
vos	ghy luyden	vous	vos	voi	ye	ir
suus	zijn	sien	suyo	suo	hys	sein
fibitpsa	hem seluen	soy mesme	par si mismo	a se stesso	to himself	imselfs
iste	dese	cestuy cy	este	costui	this	diser
ille	die	celuy la	aquel	quello	he, that	der
illi	sij	ceulx la	aquello	coloro	they	die
de ipsi	van haer luyden	de ceulx	de estos	da costoro	of them	von inen
de illis	van die	de ceulx la	de aquellos	da coloro	of them	von denen
ad nos	tot ons	a nous	a nosotros	a noi	to vs	zu vns

Latinus.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
quis	wie	qui	quien	chi	who	wer
cuius	wieens	de qui	de quien	da chi	whose	wes
a quo	van wien	de qui	a quien	da chi	of whom	Von wem
cui	wien	a qui	quien	a chi	to whom	wem
quare	wacrom	pourquoy	porque	per che	wherefore	warum
quare non	wacrom niet	pourquoy non	porque no	per che non	why not	warum nit
ideo	daer om	pource	por esso	per cio	therefore	darumb
gratis	om niet	pour neant	por nada	per niente	for naught	yimb sunst
quā ob causam	om wat sake	pour quelle chose	por que causa	per qual ca- giene	For what cause	wes haben
ita sit	alsoo zijt	ainsi soit	sea asi	cosilla	let it beso	also seys
superius	daer bouen	la dessus	arriba	in su	a boue	doben
inferius	beneden	la bas	abaro	in gia	beneerā	dunden
subito	gheringhe	soubdainement	subitamente	subita	sodenly	schnell
cito	rasch	toft	presto	presto	soone	fluchs
nunc	nu	maintenant	agora	adesso	now	ietz
libenter	gaerne	volentiers	de buena gana	volentieri	gladly with a good wyl	gern
publice	openbaerlick	puliquement	publicamente	publicamente	openly	offenlich
hinc	van hier	dicy	de aqui	di qua	from hence	hinweg
istinc	van dees side	de ce coste	alli	in qua	from thys syde	dar vont
illinc	van die side	de ce coste	de alli	di la	fro yonder	dasselbst, dannen
retro	van achter	derriere	de tyā	di drieto	biunde	hindersich

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	Engliff.	Hochteuts.
ante	voor	deuant	delante	dinami	before	vor
per trāuerſum	dweerſch	par trauers	al trauers	per trauerſo	ouerth warte	vberzwerg
foris	buyten	dehors	de fuera	fuora	without	dauffen
de latere	van beſiden	de coſte	de lado	per lato	from the ſyde	beſeits
ſecundū multitu	lanck	par long	luengo	per longo	after the lenght	nach der lenge
intus (dinem	binnen	dedans	dentio	dentro	within	da innen
parum	luttel	peu	poco	poco	a lytle	wenig
fatis	ghenoech	aſſez	aſſaz	aſſai	ynough	gnug
nimis	te veel	trop	aſſaz mucho	paraſſai	to much	zvil
multum	veel	beaucop	mucho	molto	much	vil
mecum	met mi	auec moy	coinigo	commeco	with me	mit mir
ſine me	ſonder mi	ſans moy	ſin mi	ſenza me	without me	on mich
leui precio	goeden coop	bon marche	buen mercado	buono mercato	good cheape	wol feyl
quomodo	hoe	comment	en que manera	come	how	wie
vbi	waer	ou	a donde	done	where	wa
in quo loco	in wat plaetſe	en quel lieu	en que lugar	in che luogo	in what place	an welchem ort
ita	ia, alſo	ouy, ainſi	aſſi	coſſi	yet	ia
ſecure	ſekerlijck	ſeurement	ſeguramente	ſecuramente	ſurely	ſicherlich
etiam plus	oock meer	auffy plus	mas tambien	anchora piu	yee more	auch mehr
per medium	midden door	par la moitie	pro medio	permezzo	by the middeſt	mitten durch
æquo animo	in dancke	de bon gre	de buena volun	di buona voglia	thankfully	vergut
vna vice	een mael	vne fois	vna vez (rad	vna volta	one tyme	eyn mal
alia vice	andermael	vng aultre fois	vna autre	vn altra volta	ſeconde tyme	zum andern

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
multifariam	menigerley wyse	en plusieurs manieres	diuerso modo	diuerso modo	many wayes	In menegerley wißz
circum	om	entour	alderredor	intorno	aboute	vmb
quanti	hoe veel	combien	quanto	a quanto	for how much	wievil
tanti	so veel	autant	tanto	a tanto	for so much	sovil
semper	altoes	touſiours	ſempre	ſemper	al waye	alweg
¶ Cap. 4. de ora- tionibus	¶ Dat. 4. cap. van redenen	Le. 4. Chap. de raisons	El. 4. Ca. de las palabras	Il 4. Cap. ſic de li verbi	The. 4. Chap. of ſpeeches	Das. 4. Cap. von den reden
Male contentus	Qualic te vredē	Mal content	Mal contento	Mal contento	Euell pleaſed	Vbel zu friden
Male contentor	Ic ben qualijc te vreden	ie ſuis mal content	Yo ſoy mal contento	lo ſono mal contento	I am euell pleaſed	Ich bin vbel zu friden
Non ſum	Ic ben niet	Ie ne ſuis pas	Yo no ſoy	lo non ſono	I am not	Ich bin nit
dignus	waerdich	digne	digno	digno	worthy	wurdig
Meo more	Op mijn ma- niere	Selon mon acou- ſturance	Ami manera	A mio modo	Of mi faſhion	Nach meine ſitten
Fac ſecundum ſenſum meum	Doet na mynen ſin	Faiſtez ſelō mō ſens	Hazea mi vo- luntad	Fa a mio ſenno	Do after my mynde	Folg mir nach
Nolo	Ic en wil	Ie ne vueil pas	No quiero	Non voglio	I wyll not	Ich will nit
Quare non. viſe	Vvaeroia en wildyt	Pourquoy ne voulez vous point	Por que ne quieres	Per che nō vol	Vvherfore wilt thou nott	Vvarum wiltu nit

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espagnol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
Non placet mihi	Ten behaccht mi niet	Il ne me plaist pas	No me plaze	Non piace	It pleaseeth me not	Es gefalt mir nicht.
bene placet mihi	Het behaccht mi wel	Il me plaist bien	Bien me plaze	Di piace bene	It pleaseeth me well	Es gefalt mir wol
Sum deceptus	Ic ben bedrogē	le suis trompe	Engñado	Io son stato ingannato	I am begyled	Ich bin betrogē
A quo?	Van wien?	De qui?	De quien?	Da chi?	Of whom?	Von wen?
A nebulae quodam	Van enen boeue	Dung belistre	De vn vellaco	Da vn poltrone	Of a knaue	Von eym lotterbuben
Expecta	Ontbeyt	Attendez	(re Espere	Indugia	Abyde, tary	Vvarte
Faciam ego	Latet mi doen	laissez le moy fai	Dexa me hazer	Lassa fare a me	Let me doit	Lasz mich makē
Est homo sui sensus	Tis een man van sinen sinne	Cest vng home de son sens	Cabecudo	Egli de sua testa	It is a man of his mynde	Er ist eygersinnig
Multū admiror in faciendo	Het gheeft mi wonder sulken dinck te doen	Le mesmeruci le en faisant telle chose	Me parece muy estrano hazer se meiantes cosas	Me pare molto stramo a fare simi le cose	I maruayl fore in doynge such a thyng	Ich verwundere fast ab solchen ding
huiusmodi rem Ita est	Tis alsoo	Il est ainfi	Assyes	Cosita	It is so	Es ist also
Quis hoc credidisset?	Vvīe soude dat gheloofst hebbē	Qui eut creu cela?	Quien lo creyset	Chi hauasse cre dito questo	Vvho wolde haue beleued it	Vvar wold das geglaubet hab
Dolco de factis ipsius	Het deert mi sijnder dinghen	Ce poyle moy de ses choses	Duelo me de sus hechos	Mi rincrescie di fatti suoi	I am sorry for his dedes	Ich traurvñ (bē seine handel
Sitis patientes	Vveest verduldich	Ayes pacience	Ten patientia	Ha biate patientia	Be patient	Seid gedultig

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	Engliffh.	Hochuttres.
Non est verum	ten is niet waer	ce n'est pas vray	No es verdad	Non e vero	It is not true	Es ist nit war
Non mihi videtur	Ten dunckt mi niet	Il ne m'en semble pas	Me parece de no	Mi pare di no (ro)	methinke not	Es dunckt mir nit
Tu mentiris	Ghi liecht	Vous mentes	Tu mientes	tu nō dici il ve	Thou lyest	Du leucht
Non profecto	Neen certeyn	Non certes	No a la fe	Nō in buona	No verely	neyn warlich
Non credo	ick en gheloofs niet	Je ne le croy pas	No lo creo	Io non credo	I beleue not	Ich glaubs nit
Quare non	Vvaerom niet	Pourquoy non	Porque no	Per che non	why not	Vvarum nit
Gratis factum est	Tis om niet ghedaen	Il est fait pour riens	Es hecho por nada aquello	E fatto per niente	It is done for naught	Es ist vmb sunst gethon
Nolo facere gratis	Ik en wils niet om niet doen	ie ne le vueil pas faire pourneant	Nolo hazar por nada	Io nō vo fare per niente	I wyll not doit for naught	Ich wills nit vñ sunst thun
Ociatus est per totum diem	Hi heeft ledich gegaen dē heelē dach	Il a este oyseux par tout le iour	hafolgadotodo el dra	An dato itorno per tutoldi	He was ydle all the daye thorow	Er ist dē gantzē tag mussig gāgē
Est male factum	tis qualic ghe daen	Cest mal fait	Es mal hecho	E mal fatto	It is euell done	Es ist nit recht
Est bene factum	tis wel ghedaen	Cest bien fait	Es bien hecho	E ben fatto	It is well done	Es ist wol gethē
Est superne	hi is daer bouen	Il est la hault	Es ariba	Edi sopra	he is aboue	Er ist doben
Non est domi	Hi en is niet thuys	Il n'est point a la maison	No esta en casa	Non e in casa	he is not at home	Er ist nit daheym
Vbi est	Vvaer is hi	Ou est il	Donde esta	Douee	Vvhere is he	wo ist er
Nescio	ic en weets niet	Je ne scay point	No	Io non so	I can not tell	Ich wais nit

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
Inclinate	Bucht	Abaisse roy	Baxa te	Abbassati	bowe the dore	neyg dich
Surge	Staet op	Leuez vous	Leuanta te	Leuati su	arise	(ne) Steli auff
Abi hinc	Gaet van hier	Allez dicy	Ve te	Leuati	go hence	seuch
Quid vis	Vvat wildi	que voulez vous	Que quieres	Che voi	what wilt thou	Vvas wiltu
Nilil volo	Ick en wil niet	Je ne veul riens	No quiero	Niente voglio	I will nothyng	Ich will nichts
Sede	sidt neder	Sisez vous bas	Sienta te	Sede giu	syt down	Setz dich nider
Da mihi locum	maect mi plaets	faiz moy lieu	Da me lugar	Ti fare luogo	gyue me rowme	Mach mir platte
si velis	wildi	se vous volest	si tu quieres	se tu vuoi	yf thou wilt	so du wilt
Habeo gratiam	Ic weets v danc	Grant mercy	yoslo agradeſco	Gran merce	I thank the	Danck habt
Sede quietus	Sidt stille	fiscz vous quoy	Sienta quedo	Sede fermo	syt styll	Setze dich
I cito	Gaet gheringe	Allez tost	Va a priessa	Va in tretta	go soone	Geh fluchs
Facias refici	doeghet makē	faiētz ie adou	Fas lo rehazer	Fa conciare	cause it be made	Thus butzen
Ego feci	Ic hebt ghedaen	Je lay fait (ber	Io ho hize	Io fatto	I haue done it	Ich habsgethon
Non feci	Ic en hebs niet ghedaen	Je ne lay p is fait	No lo hize	No ho fatto	I haue not done it	Ich habz nit gethon
Tu fecisti	gi hebbet gedaē	Tu las fait	Tu lo heziste	Tu hai fatto	thou hast donit	du hafts gethon
Tu scis bene	ghi wetet wel	vous lescauez	Tu la sabes biē	Tu lo say bene	thou knowest	du weystes wol
Quis fecit	wie heuet ghe	Qui la fait (biē	Qui en lo hizo	Chi ha fatto	who dyd it (wel	wer hatz gethō
Est plenum	Tis vol (daen	Il est plain	Esta leno	Epieno	It is full	es ist voll
Est vacuum	Tis idel	Il est vuide	esta vazio	E vo o	It is emptie	es ist lar
Veni mecum	Compt met mi	Venez avec moy	Ven comigo	Vie meco	come with me	Gang mit mir
Adiuua me	Helpt mi	Aydez moy	Ayuda me	Aiuta	help me	Helf mir
Monstra mihi	Vvysiten mi	Mōstre le moy	Muestre me	Monstra me	s hewe me hym	Zeyg mir

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
Id volo facere	Dat wil ic doen	Je le vueil faire	yo lo gero hazer	Voglio fare	That shall I do	Dasselb will ick
Vidi eum	Ick heb hem ge sien	Je lay veu	Yo le he visto	Io ho veduto	I haue sen hym	Ich hab (thun ihn gsehen
Ego nosco eum	Ick ken hem	Je le cognois	Yo le cognosco	Io lo cognosco	I know him	Ich kenn in
Im campo	Opt velt	Au champ	En la placa	I piazza	In the felde	Auff dem veld
Sum certus hos	Ic weet waerlic	Je scay seuremēt	Yo soy cierto q	Io son certo che	I am sure	Ich weysz
loqui de me & de te	dat si sprekē vā mi ende di	que ceulx cy par lent de moy & de toy	esse habla de my y de ti	loco parlano di me & di te	that they speake of the and me	gewiss das dise vō mir vnd dir reden
Manus dextera	De rechte hant	La main dextre	La manodrecha	La man dritta	The ryghthōde	Die rechte
Manus sinistra	De slincke hant	La fenestre	La manoyz qers	La man manca	The lefthond	Die linche
Quis te amat	wie bemint v	Qui vous ayme	q en te ama (da	Chi te ama	Vvo loueth the	Vver liebt dich
Incipe tu	Beghint ghi	comēchiezvous	Commienca	Comincia tu	Begynne thou	Fahe du an
Supra modum	Bouen maten	Oultre mesure	Sobre mesura	Fuoridi misura	Aboue measure	Vber de masse
Quid fecisti	Vvat hebdi met	Quauez vous	Que fez iste	Che hai tu fat	VVaht dideft	Vvas hastu mit
pecunijs illis	dat gheld gedaē	faict de ces des niers	tu con aquellos dineres	to di quelli de nari	thou with the money	dein gelt gethō
Tu mihi nōdū reddidisti rem meam	Ghi en hebt mi noch mijn dinc niet weder ghe gheuen	tu ne mas point encores rendu ma chose	Tu hasta agora nome buciuste mi cosa	Tu nō mi hai rē duto anchora mia cosse	Yet hast thou not gheuen me my thynge agayn	Du hast mir das mein noch nit wedergeben
reddam tibi propediem	Ic salt v haest wedergeuen	Je la vous ren dray tantost	Yo te lo tornas re pñho	Io te la voglio rendere presto	I shall geue it you in ortlye	Ich will dits gar bald widergebē

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	Englisch.	Hochteuts.
Vide facias cito, quia diutius ex- pectare non possum	Siet d; ghijt ge- ringe doet, wāt ick niet langer beyden mach	Faictes le tost car ie ne puis attendre plus longuement	Guarda que lo hagas presto porque yo no puedo mas espe- rar	Guarda che tu lo facci presto che non posso piu aspettare	Loke ye doit soone, for I maye tarye no longer	Zug das du bald thuest den ich mach nit langer warten
Ille me vult occidere	Die wilt mi dootslaen	Cestuy la me veult occire	Aquel me (rar quiere matar	Costui mi vuole amazzare	He wyll kyl me	Der wil mich todten
Ille mihi est ca- pitalis inimicus	Die is mijn doot viant	Celuy est mon enemy mortel	Aquel es mi ene- migo mortal	Costui mi wol mal di mort	He is my dead- ly enemye	Der ist mein todtliker feind
Ille mihi inui- det & nescio quam ob cau- sam	Die benijdt mi en ic en weet niet waer om	Celuy me veult mal et ie ne scay pour quoy	Aquel me quiere mal yno se por que causa	Egli mi male & non so per che	He hateth me and I wote not for what cause	Der verbunnet mir, vnde ich weyß mit wa- rum
Trahe fortiter Quare istud Reuooue hoc bene antequam agas	Trect stift Soect dat Ouerlegghet wel eer ghi dat doet	Tire fort Chersez cecy Pensez le bien auant que vous le faictes	Tira fuerte buscad esto Pienfa bien antes que lo hagas	Tira forte Cerca questo pēsa molto bene frate stesso innā chi che tu lo fac	Drawe fast Seke this Considerare it wel before thou doit	Zihe weydlich Such das Betrachts wol eh vnd das thust
Bene recordaba- tur quum idi- psum prę oculis videret	Hi ouerdacht wel als hijt voor oghen sach	Il luy souuenoit biē quāt il le ve- oit deuant ses yeulx	Accorda bafe muy bien quando lo vio delante sus oios	Egli si ricor (cia daua molto ben quando il ve deua	He thoughtwel vpon it whā he sawe it before his eyes	Er hats wol betracht, da ers nun fur augen gesehen had
Volo periculum facere	Ick wilt proeuen	Ie le veul es- prouer	Yo quiero tentar	Ist voglio speri- mentare	I wyll proue it	Ich wil erfaren

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
Ille non vult	Dese en wilt niet	Cestui ne veult point	Este no quiere	Cositi nō voule	He vyll not	Diser wil ni
Vis tu venire	Vvilt ghi comen	Voulez vous venir	Quieres tu venir	Vn tu venire	wil thou come	Vvil du kunnen
Ego veniam nunc	Ik sal nu comē	Je viendray maintenant	Yo vendre agora	Io erro adesso	I wyl come now	Ich wil ietz kumen
Expecta modicum	Beyt wat	Attendez vng peu	Espeta vn poco	Aspetta vn poco	Abyde a lyle	Vvarte cyn wenig
Venis tu	Coemt ghi	Venes vous	Vienes tu	Venis tu	Comest thou	Kumstu
Profunda trahit suspiria	Hi versucht seer	Il souspire profondement	Faze grandes sospiros	Glifagran sospiri	He sighteth sore	Er erfufftzt vō gantzem hertze
Est turbatus	Hi is bedroeft	Il est trouble	Es turbado	E turbato	He is vexed	Er ist traurig
Habeo spem	Ich heb hope	Iay esperance	Tēgo esperāca	Hosperanza	I hope	Ich hab hofnūg
Sum cōtentus	Ich ē te vreden	Je suis content	Soy contento	E son contento	I am content	Ich hab vergut
Est nimis carū	Tis veel te dier	Cest trop cher	Mucho caro	E troopo caro	It is to deare	Es ist zuvil teur
Pœnitet me	Therout mi	Il me desplet	Pesa me	El me griena	It repenteth me	Es rouwet mich
Qui vocatur hoc	Hoe heet dat	Comment sap pelle cela	Como sellama aquello	Gomo si do manda questo	Vvat call ye this	Vvie heyst das
Ille vult esse admodum securus	Dese wilt seer wel seker sijn	Cestui veult estre moult bien assure	Aguel quiere ser bien seguro	Egli vuo le esse re securo molto bene	This man will be very sure	Diser wil gar sicher sein
Nescirem tibi bene dicere	Ik en soude v nī wel connē seggē	Je ne le vous sca uroye bien dire	No te lo fabria bien decir	Non ti spare ben dire	I could not wel tell it the	Ich kunn d dir nit wol sagen

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
Vide ne incidas in morbum aliquem	Siet dat ghi in gheen siecke en valt	regardez que tu ne chee en quel que maladie	Guarda te de caer en alguna enfermedad	Guarda te che tu nō pigli qual che male	Se that thou fal in no sicknes	Lug dasdu nit in cyn kranc heyt fallest
Conuenit mihi vt plorem	Het sciet mi wel te weenen	Il me conuient de pleurer	Conuiene me quellorē	Mi vien da piangere	It becometh me to wepe	Ich mus wainen
Me plorare necesse erat	Het was noot dat ic weende	Il mestoit be soing de pleurer	Era me necessa rio dellorasse	mi conueniua piangere	It was nede for me to wepe	Es war mir not das ich wainte
Derides me	Ghi bespot mi	Vous mocques de moy	Burlas me	tu farbesse de me	Thou mockest me	Du spottest
Saluete	God groet v	dieu vous salue	Dios vos salue	Dio vi salui	Al hayle	Gott grüß euch
Deus vobis det bonum diem	God gheue v goeden dach	Dieu vo ^r doint bon iour	Diosvos de buē nos dias	Dio vi dia del bon di	God geue youa good daye	gott geb euch cyn guten tag
Bonus annus	Goet iær	Bon an	Buenos años	Buon anno	a good yeare	Gut iar
Deus vos iuuēt Prosit	God helpe v Vvel becoomt v	Dieu vous ayde Bon preut vous face	Dios vos ayude Buena pro os haga	Dio vi aduti Bon p vi facia	god helpe you Much good do it you	Got helffe euch Vvol gott das dir wol thu
Volo	ick wil	ie vulx	yo quiero	Io voglio	I wyll	Ich will
Tu voluisti	ghi hebt gewilt	tu as volu	tu quez iste	Tu volesti	thou woldest	Du hast gewollt
Ille vult	die wilt	iceluy vult	aquel quiere	colui vole	he wyll	Der will
volo facere	ic wilt doen	ie veulx faire	quiero hazer	Io voglio fare	I wyl do it	ich wils thun
Ego feci	ic hebt gedaen	iay faict	yo hize	Io ho fatto	I haue done	Ich habs gethū
Vade	gaet	vaten	ve	va	go	Ghe
Stes	staet	demuere	esta	sta	stonde	Stche

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
Tu neminem	Ghi en laet nie:	vous ne laissez	tu no dex	Tu non lassidor	Thou lettest no	Du lassdest nye-
inis dormire	mant slapen	nulluy dormir	as dormir	mir nessuno	man slepe	mant schlaffen
Quare?	Vvaerom?	Pourquoy?	Porque?	Per che?	Vvhy?	Vvarum?
Quia tota no:	Om dat ghi alle	pource que vo	Porque toda la	Perche tu nō fa	For thou doest	Drumb das du
de nihil aliud	dē nacht niet en	ne faiētes aultre	noche no hazez	altro che ronchi	nothyng all	die gātze nacht
facis quān	doet dā ronckē	chose toute la	fino roncar	zare tutala not:	the nyght but	nit thuest dan
stertere		nuict que rōfler		te	snorke	schnarchten
I dormitum	Gaet slapen	Allez coucher	Ve a dormir	Va a dormire	Go slepe	Geg hin schlaffē
Nondum	Noch niet	Point encoire	Aun non	Non ancora	Not yet	Noch nicht
Eas, nam necesse	Gaet, want tis	Allez car il vous	Ve q̄ es necessa	Va peche doma	Go, for thou	Gang, deñ du
est vt cras tem	noot dat ghi	fault demain	rio que te leuan	ne bisogna che	must ryse to mo	mußt dich morrē
pori surgas	morgen vroech	leuer biē matin	tes mañana en	tutti leui a buō	row by	zeitlich auff
	opstaet		buena hora	hora	tymes	heben
Quid facere?	Vvat te doene?	A quoy faire	A que hazer	A che fare	what to do?	Vvas zu thun?
Oportet te ferre	Ghi moet brie-	Il vous fault	Es necesidad q̄	Bisogna che tu	Thou must beas	Du mußt brie-
literas Mediola:	uen draghen na	porter lettres a	lleuarlas le	porte letteras a	re lettres to	gen Meyland
nura versus	Melanen	Milan	tras a Milan	Milan	Milan	traghen
Crās vsc̄ adeo	Mijn been doet	La iābe me fait	Tanto me duele	Misfama lela grā	My legge gre-	Der schenckel
mihi dolet vt	mi so we dat	si mal que ie ne	la pierna que	bathe nō posso	ueth me so that	thut mir so leidt
nequeam ire	ick niet te voet	scay cheminer	no pudo cami	chaminare	I can nor go on	we, das ich nit
pedeser	gaen en can	a pied	nara pie		foote	traw zu fufs ghō
Accipe equum	Neēpt een peert	Prenez y cheual	Toma ecavallo	piglia vn caualo	Tahe a horse	neñ dir eyn rofs
Elige milu vñ	Soect mi een	Cherchez mē yng	Rufte me vno	Troua melo	Chose meone	Er wol mir cys

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
Tu commodè viuis Equitauit Iust pedester	Ghi hebt goede daghen Ic heb gereden Hi is te voet ghedaen	Vous auez bon temps Iay cheuaüche Il sen est alle a pied	Tu nas buen tiempo Fue a cauallo Fue a pie	Tu hai buon tempo E caualcato A andaro a pie	Thou hast an easy lyfe I rode He wēt a foote	Du hast cyn gut leben Ich hab gerittē Et istz suß gāgē
Ego fui in illo loco Vide vt sit æquale	Ic heb in die plaetse geweest Siet dat gelijck sy	Iay esteen ce lieu la Regardez quil soit egal	yo fui en aquel lugar Mira que sea igual	Ioy sono stato in quello luogo Guarda cho sia equale	I haue ben in that place Se that it be right	Ich bin dalebste gewesen Zug dat es gleich sey
Ego hinc reces dere volo Diutius manere non possum	Ic wil van hier gaen Ic en mach niet langer beiden	Ie men vueil partir dicy Ie ne puis arre ster plus longue ment	yo quiero andar de aqui No puedo que dar mas	Io voglio an dar via Io non posso restant plu	I wyll go from hence I may remayne no longer	Ich wil vō dān gehn Ich mag nit lenger bleiben
Nimis magnū ligas fascem tu non poteris portare	ghi bint veel te grootē pack ghi en sulter niet connen dragen	Vous lyez le far deau trop grāt vous ne le scau res pas porter	Tu aras muy gran has no le podras lleuar	Tu leghi trop po gran fascio tu no porta por fare	Thou byndest to great a fardel thou art not ab le to beare it	Du bindest gar zu großē buschel du wirst nit mugen tragen
Ego cōmode portabo Tu videbis Mihi huius rei	Ic salt wel dra ghen Ghi sullet sien Laet my daer	Ie le porteray bien Vous le verres laissez moy auoir	Vō lleuare bien Tu lo verres Dexa el cui a	Io lo portro bene Tu verdrai Lessa el pensiero	I shall beare it well Thou shalt se Let me care	Ich traws wol zu tragen Du wirst sehen Zicher laß mich H

Latīnum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochtreuts.
rei curam comitte	voor sorghen	souffy de cela	do a mi	a me	for that	da fur sorgen.
Da mihi	Gheuet mi	Donnez le moy	Dame a mi	Damnelo	Geue it me	gib mirs (thur
Aperi ostium	Doet de dore op	Ouurez lhuys	Abre la puerta	Aprie luscio	Opē the dore	Thu auff die
Da mihi clauem	Gheeft mi den stotel	Donnez moy la clef	Dame la llabe	Dammi la chiaue	Geue me the keye	Gib mir die schlussel
Vis mihi dare?	Vvildyen mi gheuen?	Le me voulez vous donner?	Quieres m: lo dar?	Vuoi me lo dare?	Vvylt thou geue it me?	Vvilt mirs geuen?
Nolo tibi dare	Ic en willen v niet gheuen	Je ne le vous veulx point donner	No te lo quiero a ty dar	Non voglio a te dare	I wyll not geue it the	Ich wil dirs nit geben
Des huc	Gheeft hier	Donnez cha	Da ca	Da qua	Geue here	Gib her
Non scio aperire	Ic en cans niet op doen	Je ne le scay ouurir	No lo se abrir	Non so aprire	I can not open it	Ich kans nit auffschliessen
Claude ianuam	Sluyt de dore	Fermez lhuys	Cierra puerta	Serra luscio	Shut the dore	Beschliesz das thor
Tene istud	Hout dit	Tenez cecy	Tien esso	Tien questo	Kepe this	Nim
Ego esurio	Ic heb luste te eten	Iay appetit de menger	Tēgo appetito de comer	Io ho appetito di mangiare	I am hongrie	Mich hungert
Es tu confessus?	Hebdi gebiecht?	Este vous confessez?	Aste confessado	Sei confessato	Art thou confessed?	Hastu gebeychts tet?
Vnde venit iste?	Van waer comt dese?	Dou vient cestuy cy?	De que viene el?	Donde vien questo?	from whence cometh this?	Vvo her kumt diser?

ts.
n.

hur

).

t

s

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	Engli'h.	Hochteuts.
Ipse exulat	Hy is inden ban	Il est banni	Esta en destierro	Sta in bando	he isbannished	Er ist in ellend
Eas haustum vinum	Gaet wijn tappen	Allez tirer le vin	Trahe del vino	Va a tra vino	go and draw wyne	Geh hin gwin Wein
Intelligis tu	Verstadijt	Lentédez vous	Entiendes tu	Intendi tu	siderstudest thou	Hastus gehoert
Loquere vt te intelligam	Spreekt dat ick y verstae	Parlez que ie vous entende	Habla que te entientia	Parla che lo intenda	speakt that I may vnderstande the	rede dasich dich versiehn mug
Non pertinet ad te	Ten behoort y niet toe	Il n'appartient pas a vous	no es vuestro	Non se conuien a te	It belögeth not to the	Es geht dich nit an
Est suum	Tis sijn	Cest le sien	Es suyo	E suo	It is his	Es ist sein
Quanti valet?	Hoe veel gheldet?	Cöbien vault il?	Que vale?	Che vale	How much cost it?	Vvie theur
Quid hoc significat?	wat beteekent dat?	Que signifie cela?	Que significa esto?	Che significo questo	Vvhat betokes neth that	Vvas bedeut das
Aliquid significat	Het beteekent wat	Il signifie quel que chose	Algo significa	Significa qual che cosa	Somthyng betokeneth it	Es bedeut etwas (werch
Opus pulchrum	Schoon werck	Bel oeuvre	Obra hermosa	vna bella opera	Fayre warck	Eyn hubsch
Verum est	het is waer	Il est vray	Es verdad	E vero	It is true	Es ist waar
Ego sustuli libenter	Ic hebt gaerne gheleden	Ie lay souffert volontiers	yo lo he sofrido de buena gana	Io ho sofferto voluntieri	I bare it gladly	Ich habs gedultig gelitten
Non me immisceo	Ic en moeyts mi niet	Ie ne men mesle point	no me entro meto	Non mimpaccio	I medle not	Ich misch mich nicht drein

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochteuts.
Post paululum temporis	Nae luttel tijts	Depuis peu de temps	De aqui a poco tiempo	Fino an vn pezzo	After a lytle tyme, whyle	Vber eyndeys weille
Suis impensis	Op sijn cofen	A les despens	A su costa	A suo i spese	Of his own cost	Auff seine cofen
Nomen meum	Mijnen naem	Mon nom	Nombre myo	Il mio nome	My name	Mein naem
Nomen tuum	Dijnen naem	Ton nom	Nombre tuyo	Il tuo nome	Thy name	Dein naem
Vestro nomine	In wien naem	En vostre nom	En nombre vuestro	In vostro nome	In your name on your behalfe	In ewerem naem
Nomen dei	Den naem gods	Le nom de dieu	Nombre de dios	Nome de dio	The name of God	Der naem gottes
Nescio qui vocetur	It en weet niet hoe hi heet	Je ne scay comment il s'appelle	No se como se llama	Io non so come l'ha nome	I know not how they call	Ich weisz nit wie er heist
Quid tibi videtur?	wat dunckt v?	Que vous semble il?	Que te parece	Che tene pare	How thinkest thou	was dunckt dich
Diuide tu in praesentia omnium nostrum	Deylet ghi in onser alle teghenwoors dichcyt	Partifez le vous en la presence de nous tous	Parte tu en presencia de nosotros todos	Fa tu le parti in presentia di noi tutti quanti	Deal thou te before vs all	zerteyl du es inn vnserailley gegenwertigkeyt
Tempus nondum praeterijt	Den tijt en is noch niet ouers leden	Le temps nest pas passe encore	No es pasado el tiempo	Non e passato ancora el tempo	The tyme is not yet gone	Die zeyt ist noch nit vber
Quid vobis placet?	wat belieft v lieden?	Que vous plaist il?	Que os plazet?	Che vi piace?	what is your pleasure	was ist euch angenam?
Omnis res	alle ding	Toute chose	Todt cosa	Ogni cosa	Euery thyng	Alle ding

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Eſpaignol.	Italiano.	Engliſh.	Hochteuts.
Vna res	Een danck	Vng choſe	Vna coſa	Vna coſa	One thyng	Eyns
Bonus intel- lectus	Goet verſtant	Bon entende- ment	Buen entendi- mento	Buon intelletto	A good vnder- ſtandyng	Gute meynung
Ipsa me tenet	Sy hout my	Elle me tient	Elſa me tient	Lei mi tiene	She holdeth me	Sie helt mich
Dedecus eſt	Tis ſcande	Ceſt honte	He verguena	E vergogna	It is ſhame	Es iſt cyn ſchād
Si non dimiſe- ris, dicam patri tuo	Iſt dat ghi niet af en laet, ic ſalt uwen vader ſeg- ghen	ſy tu ne delaſſe ie le diray a ton pre	Sy no dexas yo lo dire a tu pa- dre	ſe tu non laſſi io lo diro a tuo padre	yf thou let me not go, I ſhal tell thy father	wo du nit auff horſt ich wils dem vatter ſagen
Ignoras quid mihi agendū ſit?	en wet ghi niet wat ick te doen hebbet?	ne ſcauez vous pas que iay aſ- ſaire?	no ſabes tu que he de hazer	non ſa tu che io ho da fare	Thou knoweſt not what i ha- ue to do	weyſtu auch was ich zſchaffē hab
Nondum ven- didisti res aut merces veſtras?	hebbi noch v goet of ware niet vercocht?	Naues vous pas encoire vendu vous biens ou marchandifeſ?	aun no haues vendido vueſ tras coſas?	non hauere an- cora ſpacciato le v oſtre coſſe	Haue ye not yet ſolde? your geer or wareſ?	Hand ir ewer gut oder waar noch nit ver- kaufft?
Ita, gratia deo	ia ic, gode dāc	ouy, grace a dieu	ſi, gracias a dios	ſi, p la gratia di dio	yes, god be than- ked	ia, gott danck
Quid vultis emere, ego etiā vellem aliqua emere	wat wildi copē ic ſoude oock wat willen, coopen	que voulez vous acheter, ie voul- droye auſſy acheter q. lque choſe	que quereis comprar, que yo tam biē quer- ria comprar al- guna coſa	che volete com- perare ancora vorebbi com- perare qualche coſa	what wyll ye bye, I wyl bye ſomthyng alſo	tras mollend ir kauffē, ich wolt auch etwas kraamen

Latinum.	Duytsch.	Francoys.	Espaignol.	Italiano.	English.	Hochuteits.
si sciretis aliquid boni	wist ghy yet goets	se vous sceussiez quelque chose bonne	se teneis alguna cosa buena	se voi sapessi qualche cosse di buono	yf ie knewe ony good thyng	wañ ir etwas guts wustend
Ita scio aroma- ta & alias res	ia ick weet spes- erie ende ander dinghen	ouy ie scay es- peces & autres chofes	assy species y otras cosas	fi bene specie & altre cosse	yee, I knowe spyes an other thynges	woy ia, ich gwurtz vnd andre ding
Venite mecum Dic mihi verita- tem	comt met my segt my die waerheyt	venez avec moy dictes moy la verite	veni conmigo di me la verdad	venite meco di me la verita	Come with me tell me treuth	kumēd mit mir Sag mir die warhait
Quid noui re- uoluis?	wat nieus ouers- legdi?	quelle nouuelle dictes vous	que de nueuo recuerdas	che nouella ricordati	what newes thinke ye vpon?	was betrachtstu newes?
Et in æternum in secula seculor- um Amen	en in ewichheyt van ewen tot ewen Amen	&eternellement en tous siècles Amen	sempiterno en figlos de figlos Amen	te in sempiter- no in secula se- culorū Amen	and foreuer world wythout ende Amen	vnd inn ewig keyt ewiglich, Amen

FINIS

3.

ing.

tu